

სს „საქართველოს ნავთობისა და გაზის
კორპორაცია“

2023 წლის
კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგება

სარჩევი

დამოუკიდებელი აუდიტორის დასკვნა	3
კონსოლიდირებული ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგება	6
კონსოლიდირებული მოგების ან ზარალის და სხვა სრული შემოსავლის ანგარიშგება	7
კონსოლიდირებული საკუთარი კაპიტალის ცვლილებების ანგარიშგება	8
კონსოლიდირებული ფულადი ნაკადების ანგარიშგება	9
კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები	10

შპს "KPMG Georgia"

მე-5 სართული, GMT პლაზა

მთაწმინდის რაიონი, თავისუფლების მოედანი N4 (ნაკვეთი 66/4)

თბილისი, საქართველო 0105

IN 404437695

ტელეფონი +995 322 93 5713

ინტერნეტი: www.kpmg.ge

დამოუკიდებელი აუდიტორის დასკვნა

სს „საქართველოს ნავთობისა და გაზის კორპორაციის“ სამეთვალყურეო საბჭოს

მოსაზრება

ჩვენ ჩავატარეთ სს „საქართველოს ნავთობისა და გაზის კორპორაციის“ (შემდგომში „კომპანია“) და მისი შვილობილი კომპანიების (შემდგომში „ჯგუფი“) კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების აუდიტი, რომელიც შედგება 2023 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით მომზადებული კონსოლიდირებული ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებისგან, აღნიშნული თარიღით დამთავრებული წლის კონსოლიდირებული მოგების ან ზარალის და სხვა სრული შემოსავლის ანგარიშგების, კონსოლიდირებული საკუთარი კაპიტალის ცვლილებების ანგარიშგებისა და კონსოლიდირებული ფულადი ნაკადების ანგარიშგებისგან, ასევე კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებაზე თანდართული შენიშვნებისგან, მათ შორის ყველა არსებითი სააღრიცხვო პოლიტიკის მოკლე მიმოხილვისგან.

ჩვენი აზრით, თანდართული კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგება, ყველა არსებითი ასპექტის გათვალისწინებით, სამართლიანად ასახავს ჯგუფის კონსოლიდირებულ ფინანსურ მდგომარეობას 2023 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, აგრეთვე მისი საქმიანობის კონსოლიდირებულ ფინანსურ შედეგებსა და კონსოლიდირებულ ფულად ნაკადებს იმ წლისთვის, რომელიც დასრულდა მოცემული თარიღით, ბუღალტრული აღრიცხვის საერთაშორისო სტანდარტების საბჭოს მიერ გამოშვებული ფინანსური ანგარიშგების საერთაშორისო სტანდარტების (ფასს აღრიცხვის სტანდარტები) შესაბამისად.

მოსაზრების საფუძველი

აუდიტს წარმართავდით აუდიტის საერთაშორისო სტანდარტების (ასს-ების) შესაბამისად. ამ სტანდარტებით განსაზღვრული ჩვენი პასუხისმგებლობა დეტალურად აღწერილია ჩვენი დასკვნის „აუდიტორის პასუხისმგებლობა კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების აუდიტზე“ - ნაწილში. ჩვენ დამოუკიდებლობა ვართ ჯგუფისგან ბუღალტრულ ეთიკის სტანდარტების საერთაშორისო საბჭოს (ბესს) პროფესიონალი ბუღალტრების ეთიკის კოდექსისა (დამოუკიდებლობის საერთაშორისო სტანდარტების ჩათვლით) და იმ ეთიკური ნორმების შესაბამისად, რომლებიც ეხება ჩვენ მიერ საქართველოში ჩატარებულ კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების აუდიტს. გარდა ამისა, შევასრულეთ ამ ნორმებით და ბესს-ის ეთიკის კოდექსით გათვალისწინებული სხვა ეთიკური ვალდებულებებიც. გვჯერა, რომ ჩვენ მიერ მოპოვებული აუდიტორული მტკიცებულებები საკმარისი და შესაფერისია ჩვენი მოსაზრების გამოთქმისათვის აუცილებელი საფუძვლის შესაქმნელად.

მმართველობითი ანგარიში

ხელმძღვანელობა პასუხს აგებს მმართველობით ანგარიშზე. ჩვენი მოსაზრება კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების შესახებ არ მოიცავს მმართველობით ანგარიშს.

ჩვენი პასუხისმგებლობა, ჩვენ მიერ კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების აუდიტთან დაკავშირებით, მოიცავს ზემოთ ხსენებული მმართველობითი ანგარიშის გაცნობას და განსაზღვრას, არის თუ არა მმართველობითი ანგარიში არსებითად შეუსაბამო კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებასთან ან ჩვენ მიერ აუდიტის პროცესში მიღებულ ცოდნასთან, ან სხვაგვარად ხომ არ შეიცავს არსებით უზუსტობებს.

ჩვენ არ გავცემთ არანაირი სახის მარწმუნებელ დასკვნას მმართველობითი ანგარიშის შესახებ. მმართველობითი ანგარიშის გაცნობის შემდეგ და ჩვენ მიერ ჩატარებული სამუშაოს შედეგად, ჩვენ გამოვთქვამთ აზრს იმასთან დაკავშირებით, რომ მმართველობითი ანგარიში:

- შეესაბამება კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებას და არ მოიცავს არსებით უზუსტობებს;
- მოიცავს ყველა ინფორმაციას, რომელსაც მოითხოვს და რომელიც შეესაბამება საქართველოს კანონს ბუღალტრული აღრიცხვის, ანგარიშგებისა და აუდიტის შესახებ.

ხელმძღვანელობისა და მეთვალყურეობაზე პასუხისმგებელ პირთა პასუხისმგებლობა კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებაზე

ხელმძღვანელობა პასუხისმგებელია თანდართული კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების მომზადებასა და სამართლიან წარდგენაზე, ფინანსური ანგარიშგების საერთაშორისო სტანდარტების (ფასს აღრიცხვის სტანდარტები) შესაბამისად, ასევე შიდა კონტროლზე, რომელსაც იგი აუცილებლად მიიჩნევს ისეთი კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების მოსამზადებლად, რომელიც არ შეიცავს თაღლითობით ან შეცდომით გამოწვეულ არსებით უზუსტობას.

კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების მომზადებისას, ხელმძღვანელობას ევალება, შეაფასოს ჯგუფის ფუნქციონირებადობის უნარი და აუცილებლობის შემთხვევაში, კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების შენიშვნებში განმარტოს საკითხები, რომლებიც დაკავშირებულია ჯგუფის ფუნქციონირებადობასთან და ანგარიშგების საფუძვლად ჯგუფის ფუნქციონირებადობის პრინციპის გამოყენებასთან, იმ შემთხვევის გარდა, როდესაც ხელმძღვანელობას განზრახული აქვს ჯგუფის ლიკვიდაცია ან საქმიანობის შეწყვეტა, ან თუ არ აქვს სხვა რეალური არჩევანი, ასე რომ არ მოიქცეს.

მეთვალყურეობაზე პასუხისმგებელი პირები პასუხისმგებლები არიან ჯგუფის ფინანსური ანგარიშგების მომზადებისა და წარდგენის პროცესის ზედამხედველობაზე.

აუდიტორის პასუხისმგებლობა კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების აუდიტზე

ჩვენი მიზანია, მოვიპოვოთ დასაბუთებული რწმუნება იმის თაობაზე, თანდართული კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგება შეიცავს თუ არა შეცდომით ან თაღლითობით გამოწვეულ არსებით უზუსტობას და შევადგინოთ აუდიტორის დასკვნა, რომელიც მოიცავს ჩვენს მოსაზრებას. დასაბუთებული რწმუნება მაღალი დონის რწმუნებულებაა, მაგრამ არ არის იმის გარანტია, რომ ასს-ების საფუძველზე ჩატარებული აუდიტი ყოველთვის გამოავლენს ნებისმიერ არსებით უზუსტობას, რომელიც არსებობს. უზუსტობები შეიძლება გამოწვეული იყოს თაღლითობით ან შეცდომით და არსებითად მიიჩნევა იმ შემთხვევაში, თუ, გონივრულ ფარგლებში, მოსალოდნელია, რომ ისინი ცალ-ცალკე ან ერთობლივად, გავლენას მოახდენენ იმ მომხმარებლების ეკონომიკურ გადაწყვეტილებებზე, რომლებიც დაეყრდნობიან წინამდებარე კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებას.

ასს-ს შესაბამისად, აუდიტის ჩატარება ითვალისწინებს აუდიტორის მიერ პროფესიული განსჯის გამოყენებას და პროფესიული სკეპტიციზმის შენარჩუნებას აუდიტის პროცესში. გარდა ამისა, ჩვენ:

- ვადგენთ და ვაფასებთ თაღლითობით ან შეცდომით გამოწვეულ, კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების არსებითი უზუსტობის რისკებს; ვგეგმავთ და ვატარებთ ამ რისკებზე რეაგირებისთვის გამიზნულ აუდიტორულ პროცედურებს და ვკრებთ ისეთ აუდიტორულ მტკიცებულებებს, რომლებიც საკმარისი და შესაფერისი იქნება ჩვენი მოსაზრების გამოთქმისთვის აუცილებელი საფუძვლის შესაქმნელად. რისკი იმისა, რომ ვერ გამოვლინდება თაღლითობით გამოწვეული არსებითი უზუსტობა უფრო მაღალია, ვიდრე რისკი იმისა, რომ ვერ გამოვლინდება შეცდომით გამოწვეული უზუსტობა, რადგან თაღლითობა შეიძლება გულისხმობდეს ფარულ შეთანხმებას, გაყალბებას, ოპერაციების განზრახ გამოტოვებას, აუდიტორისთვის წინასწარგანზრახულად არასწორი ინფორმაციის მიწოდებას ან შიდა კონტროლის იგნორირებას.

- შევისწავლით აუდიტისთვის შესაფერის შიდა კონტროლის საშუალებებს, რათა დავგეგმოთ კონკრეტული გარემოებების შესაფერისი აუდიტორული პროცედურები და არა იმ მიზნით, რომ მოსაზრება გამოვთქვათ ჯგუფის შიდა კონტროლის ეფექტიანობაზე.
- ვაფასებთ ხელმძღვანელობის მიერ გამოყენებული სააღრიცხვო პოლიტიკის მიზანშეწონილობას, ხელმძღვანელობის მიერ განსაზღვრული სააღრიცხვო შეფასებების დასაბუთებულობასა და შესაბამისი ახსნა-განმარტებების მართებულობას.
- დასკვნა გამოგვაქვს ხელმძღვანელობის მიერ ანგარიშგების საფუძვლად ჯგუფის ფუნქციონირებადობის პრინციპის გამოყენების მიზანშეწონილობაზე, ხოლო მოპოვებულ აუდიტორულ მტკიცებულებებზე დაყრდნობით ვადგენთ, არსებობს თუ არა რაიმე მოვლენებთან ან პირობებთან დაკავშირებული არსებითი განუსაზღვრელობა, რაც მნიშვნელოვან ეჭვს გამოიწვევდა ჯგუფის ფუნქციონირებადობის უნართან დაკავშირებით. თუ დავასკვნით, რომ არსებობს არსებითი განუსაზღვრელობა, გვევალება ჩვენს აუდიტორის დასკვნაში ყურადღების გამახვილება კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების შესაბამის შენიშვნებზე, ან, თუ ამგვარი განმარტებითი შენიშვნები ადეკვატური არ არის - ჩვენი მოსაზრების მოდიფიცირება. ჩვენი დასკვნები ეყრდნობა აუდიტორის დასკვნის თარიღამდე მოპოვებულ აუდიტორულ მტკიცებულებებს. თუმცა, ამის შემდგომი მომავალი მოვლენების ან პირობების გავლენით შეიძლება ჯგუფი უკვე აღარ იყოს ფუნქციონირებადი საწარმო.
- ვაფასებთ კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების წარდგენას მთლიანობაში, მის სტრუქტურასა და შინაარსს, მათ შორის, განმარტებით შენიშვნებს და ასევე, კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგება უზრუნველყოფს თუ არა კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების საფუძვლად აღებული ოპერაციებისა და მოვლენების სამართლიან წარდგენას.
- მოვიპოვებთ საკმარის და შესაფერის აუდიტორულ მტკიცებულებებს ჯგუფში შემავალი საწარმოებისა და სხვა ერთეულების ფინანსური ინფორმაციის შესახებ, რათა მოსაზრება გამოვთქვათ კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების შესახებ. ჩვენ პასუხისმგებელნი ვართ ჯგუფის აუდიტის ხელმძღვანელობაზე, ზედამხედველობასა და ჩატარებაზე. ჩვენ ერთპიროვნულად ვაგებთ პასუხს ჩვენს აუდიტორულ მოსაზრებაზე.

მეთვალყურეობაზე პასუხისმგებელ პირებს, სხვასთან ერთად, ინფორმაციას ვაწვდით აუდიტის დაგეგმილი მასშტაბისა და ვადების, ასევე აუდიტის პროცესში წამოჭრილი მნიშვნელოვანი საკითხების, მათ შორის, შიდა კონტროლის სისტემაში გამოვლენილი მნიშვნელოვანი ნაკლოვანებების შესახებ.

მოცემული აუდიტის, რომლის შედეგადაც შედგენილია წინამდებარე დამოუკიდებელი აუდიტორის დასკვნა, გარიგების პარტნიორია:

ნიკოლოზ ჭოჭუა

სს „საქართველოს ნავთობისა და გაზის კორპორაცია“
დამოუკიდებელი აუდიტორის დასკვნა
გვერდი 3

- შევისწავლით აუდიტისთვის შესაფერის შიდა კონტროლის საშუალებებს, რათა დავგეგმოთ კონკრეტული გარემოებების შესაფერისი აუდიტორული პროცედურები და არა იმ მიზნით, რომ მოსაზრება გამოვთქვათ ჯგუფის შიდა კონტროლის ეფექტიანობაზე.
- ვაფასებთ ხელმძღვანელობის მიერ გამოყენებული სააღრიცხვო პოლიტიკის მიზანშეწონილობას, ხელმძღვანელობის მიერ განსაზღვრული სააღრიცხვო შეფასებების დასაბუთებულობასა და შესაბამისი ახსნა-განმარტებების მართებულობას.
- დასკვნა გამოგვაქვს ხელმძღვანელობის მიერ ანგარიშგების საფუძველად ჯგუფის ფუნქციონირებადობის პრინციპის გამოყენების მიზანშეწონილობაზე, ხოლო მოპოვებულ აუდიტორულ მტკიცებულებებზე დაყრდნობით ვადგენთ, არსებობს თუ არა რაიმე მოვლენებთან ან პირობებთან დაკავშირებული არსებითი განუსაზღვრელობა, რაც მნიშვნელოვან ეჭვს გამოიწვევდა ჯგუფის ფუნქციონირებადობის უნართან დაკავშირებით. თუ დავასკვნით, რომ არსებობს არსებითი განუსაზღვრელობა, გვევალება ჩვენს აუდიტორის დასკვნაში ყურადღების გამახვილება კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების შესაბამის შენიშვნებზე, ან, თუ ამგვარი განმარტებითი შენიშვნები ადეკვატური არ არის – ჩვენი მოსაზრების მოდიფიცირება. ჩვენი დასკვნები ეყრდნობა აუდიტორის დასკვნის თარიღამდე მოპოვებულ აუდიტორულ მტკიცებულებებს. თუმცა, ამის შემდგომი მომავალი მოვლენების ან პირობების გავლენით შეიძლება ჯგუფი უკვე აღარ იყოს ფუნქციონირებადი საწარმო.
- ვაფასებთ კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების წარდგენას მთლიანობაში, მის სტრუქტურასა და შინაარსს, მათ შორის, განმარტებით შენიშვნებს და ასევე, კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგება უზრუნველყოფს თუ არა კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების საფუძველად აღებული ოპერაციებისა და მოვლენების სამართლიან წარდგენას.
- მოვიპოვებთ საკმარის და შესაფერის აუდიტორულ მტკიცებულებებს ჯგუფში შემავალი საწარმოებისა და სხვა ერთეულების ფინანსური ინფორმაციის შესახებ, რათა მოსაზრება გამოვთქვათ კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების შესახებ. ჩვენ პასუხისმგებელი ვართ ჯგუფის აუდიტის ხელმძღვანელობაზე, ზედამხედველობასა და ჩატარებაზე. ჩვენ ერთპიროვნულად ვაგებთ პასუხს ჩვენს აუდიტორულ მოსაზრებაზე.

მეთვალყურეობაზე პასუხისმგებელ პირებს, სხვასთან ერთად, ინფორმაციას ვაწვდით აუდიტის დაგეგმილი მასშტაბისა და ვადების, ასევე აუდიტის პროცესში წამოჭრილი მნიშვნელოვანი საკითხების, მათ შორის, შიდა კონტროლის სისტემაში გამოვლენილი მნიშვნელოვანი ნაკლოვანებების შესახებ.

მოცემული აუდიტის, რომლის შედეგადაც შედგენილია წინამდებარე დამოუკიდებელი აუდიტორის დასკვნა, გარიგების პარტნიორია:

ნიკოლოზ ჭოჭუა

მპს "KPMG Georgia"
4 ივლისი 2024 წელი

სს „საქართველოს ნავთობისა და გაზის კორპორაცია“
კონსოლიდირებული ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგება 2023 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით

'000 ლარი	შენიშვნა	31 დეკემბერი 2023	31 დეკემბერი 2022
აქტივები			
ძირითადი საშუალებები	12	1,124,841	1,176,155
გრძელვადიანი აქტივებისთვის გადახდილი ავანსები	13	17,708	2,391
არამატერიალური აქტივები		42	48
ფინანსური იჯარის მოთხოვნა	14	91,757	86,157
გაცემული სესხები		195	177
სავაჭრო და სხვა მოთხოვნები	15	3,751	7,459
ძებნა-ძიებისა და შეფასების აქტივი	1	11,916	10,836
ინვესტიციები მეკავშირე საწარმოებში	7	1,541	2,253
გრძელვადიანი აქტივები		1,251,751	1,285,476
გაცემული სესხები	15	13	12
მარაგები		25,696	23,261
გადახდილი ავანსები	13	140,298	134,421
სავაჭრო და სხვა მოთხოვნები	15	244,930	434,343
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები	16	376,975	386,170
მოკლევადიანი აქტივები		787,912	978,207
სულ აქტივები		2, 039,663	2,263,683
კაპიტალი			
სააქციო კაპიტალი	17	695,055	694,656
დამატებით გადახდილი კაპიტალი		75,230	67,627
სხვა კაპიტალის რეზერვი		55,195	55,195
სამართლიანი ღირებულების რეზერვი			
მესაკუთრეთა არაფულადი შენატანებისთვის		(282,181)	(282,181)
გაუნაწილებელი მოგება		591,873	543,051
სულ კაპიტალი		1, 135,172	1,078,348
ვალდებულებები			
სესხები და კრედიტები	19	126,831	57,454
გრძელვადიანი ვალდებულებები		126,831	57,454
სესხები და კრედიტები	19	613,133	796,871
სავაჭრო და სხვა ვალდებულებები	20	157, 037	311,869
მოკლევადიანი საგადასახადო ვალდებულებები		7,490	17,076
ანარიცხები		-	2,065
მოკლევადიანი ვალდებულებები		777,660	1,127,881
სულ ვალდებულებები		904,491	1,185,335
სულ კაპიტალი და ვალდებულებები		2,039,663	2,263,683

კონსოლიდირებული ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგება წაკითხული უნდა იქნეს შენიშვნებთან ერთად, რომელიც განუყოფელი ნაწილია კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების და განთავსებულია 10- 58 გვერდებზე.

სს „საქართველოს ნავთობისა და გაზის კორპორაცია“
2023 წლის კონსოლიდირებული მოგების ან ზარალის და სხვა სრული შემოსავლის ანგარიშგება

'000 ლარი	შენიშვნა	2023	2022
შემოსავალი	5	1,404,908	1,353,481
გაზისა და ნავთობის თვითღირებულება	6	(1,201,992)	(1,225,365)
ცვეთა		(63,641)	(62,938)
პერსონალის ხარჯები		(40,293)	(33,643)
გადასახადები, მოგების გადასახადის გარდა		(14,445)	(15,446)
გაუფასურების ზარალის აღდგენა/(გაუფასურების ზარალი) სავაჭრო მოთხოვნებზე	21(ბ)	699	(9,420)
სხვა ხარჯები	8	(18,170)	(23,789)
სხვა შემოსავალი	9	11,757	6,230
მოგება/(ზარალი) საოპერაციო საქმიანობიდან		78,823	(10,890)
ფინანსური შემოსავალი	10	34,774	151,475
ფინანსური ხარჯები	10	(63,537)	(31,472)
წმინდა ფინანსური (ხარჯები)/შემოსავალი		(28,763)	120,003
მოგება, მოგების გადასახადით დაბეგრამდე		50,060	109,113
მოგების გადასახადის ხარჯი	11	-	-
მოგება და მთლიანი სრული შემოსავალი წლის განმავლობაში		50,060	109,113
მოგება და მთლიანი სრული შემოსავალი, რომელიც უკავშირდება:			
ჯგუფის მესაკუთრეებს		50,060	70,663
არამაკონტროლებელ წილებს		-	38,450
		50,060	109,113

წინამდებარე კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგება დამოწმებულია ხელმძღვანელობის მიერ 2024 წლის 4 ივლისს და მისი სახელით ხელმოწერილია შემდეგი პირის მიერ:

გიორგი ჩიქოვანი

გენერალური დირექტორი

ეკატერინე სისაური

ფინანსური და ქონების
მართვის დირექტორი

კონსოლიდირებული მოგების ან ზარალის და სხვა სრული შემოსავლის ანგარიშგება წაკითხული უნდა იქნეს შენიშვნებთან ერთად, რომელიც განუყოფელი ნაწილია კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების და განთავსებულია 10- 58 გვერდებზე.

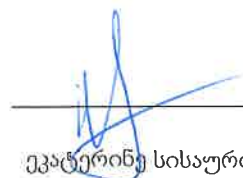
სს „საქართველოს ნავთობისა და გაზის კორპორაცია“
 2023 წლის კონსოლიდირებული მოგების ან ზარალის და სხვა სრული შემოსავლის ანგარიშგება

'000 ლარი	შენიშვნა	2023	2022
შემოსავალი	5	1,404,908	1,353,481
გაზისა და ნავთობის თვითღირებულება	6	(1,201,992)	(1,225,365)
ცვეთა		(63,641)	(62,938)
პერსონალის ხარჯები		(40,293)	(33,643)
გადასახადები, მოგების გადასახადის გარდა		(14,445)	(15,446)
გაუფასურების ზარალის აღდგენა/(გაუფასურების ზარალი) სავაჭრო მოთხოვნებზე	21(ბ)	699	(9,420)
სხვა ხარჯები	8	(18,170)	(23,789)
სხვა შემოსავალი	9	11,757	6,230
მოგება/(ზარალი) საოპერაციო საქმიანობიდან		78,823	(10,890)
ფინანსური შემოსავალი	10	34,774	151,475
ფინანსური ხარჯები	10	(63,537)	(31,472)
წმინდა ფინანსური (ხარჯები)/შემოსავალი		(28,763)	120,003
მოგება, მოგების გადასახადით დაბეგვრამდე		50,060	109,113
მოგების გადასახადის ხარჯი	11	-	-
მოგება და მთლიანი სრული შემოსავალი წლის განმავლობაში		50,060	109,113
მოგება და მთლიანი სრული შემოსავალი, რომელიც უკავშირდება:			
ჯგუფის მესაკუთრეებს		50,060	70,663
არამაკონტროლებელ წილებს		-	38,450
		50,060	109,113

წინამდებარე კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგება დამოწმებულია ხელმძღვანელობის მიერ 2024 წლის 4 ივლისს და მისი სახელით ხელმოწერილია შემდეგი პირის მიერ:

 გიორგი ჩიქოვანი

გენერალური დირექტორი

 ეკატერინე სისაური

დირექტორი ფინანსურ და
 ქონების მართვის საკითხებში

კონსოლიდირებული მოგების ან ზარალის და სხვა სრული შემოსავლის ანგარიშგება წაკითხული უნდა იქნეს შენიშვნებთან ერთად, რომელიც განუყოფელი ნაწილია კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების და განთავსებულია 10- 58 გვერდებზე.

სს „საქსტრელოს ნავთობისა და გაზის კორპორაცია“
2023 წლის კონსოლიდირებული საკუთარი კაპიტალის ცვლილებების ანგარიშგება

	კომპანიის მესაკუთრეებზე მიკუთვნებადი						
	სააქციო კაპიტალი	დამატებით გადახდილი კაპიტალი	სხვა კაპიტალის რეზერვები	სამართლიანი ღირებულების რეზერვები მესაკუთრეთა არაფულადი შენატანებისთვის	გაუნაწილებელი მოგება	სულ	არამაკონტროლებელი წილები
'000 ლარი							სულ კაპიტალი
ნაშთი 2022 წლის 1 იანვარს	646,260	59,797	-	(282,181)	503,408	927,284	1,045,048
მოგება და მთლიანი სრული შემოსავალი წლის განმავლობაში	-	-	-	-	70,663	70,663	109,113
ოპერაციები კომპანიის მესაკუთრეებთან							
შენატანები და განაწილებები							
დივიდენდები (იხილეთ შენიშვნა 17(ე))	-	-	-	-	(60,169)	(60,169)	(60,169)
არამაკონტროლებელი წილების შეძენა კონტროლის ცვლილების გარეშე (იხ. შენიშვნა 22)	-	-	55,195	-	32,982	88,177	(68,037)
სხვა ცვლილებები	-	7,830	-	-	(3,833)	3,997	3,997
სააქციო კაპიტალის ზრდა (იხილეთ შენიშვნა 17(ა))	48,396	-	-	-	-	48,396	48,396
სულ შენატანები და განაწილებები	48,396	7,830	55,195	-	(31,020)	80,401	(75,813)
ნაშთი 2023 წლის 31 დეკემბერს	694,656	67,627	55,195	(282,181)	543,051	1,078,348	1,078,348
ნაშთი 2023 წლის 1 იანვარს	694,656	67,627	55,195	(282,181)	543,051	1,078,348	1,078,348
მოგება და მთლიანი სრული შემოსავალი წლის განმავლობაში	-	-	-	-	50,060	50,060	50,060
ოპერაციები კომპანიის მესაკუთრეებთან							
შენატანები და განაწილებები							
სააქციო კაპიტალის ზრდა (იხილეთ შენიშვნა 17(ა))	399	-	-	-	-	399	399
სხვა ცვლილებები	-	7,603	-	-	(1,238)	6,365	6,365
სულ შენატანები და განაწილებები	399	7,603	-	-	(1,238)	6,764	6,764
ნაშთი 2023 წლის 31 დეკემბერს	695,055	75,230	55,195	(282,181)	591,873	1, 135,172	1, 135,172

კონსოლიდირებული საკუთარი კაპიტალის ცვლილებების ანგარიშგება წაკითხულ უნდა იქნეს შენიშვნებთან ერთად, რომელიც განუყოფელ ნაწილია კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების და განთავსებულია 10- 58 გვერდებზე.

სს „საქართველოს ნავთობისა და გაზის კორპორაცია“
2023 წლის კონსოლიდირებული ფულადი ნაკადების ანგარიშგება

'000 ლარი	შენიშვნა	2023	2022
ფულადი ნაკადები საოპერაციო საქმიანობებიდან			
კლიენტებისგან მიღებული ფულადი სახსრები		1,804,557	1,458,712
მომწოდებლებისა და დასაქმებულებისთვის გადახდილი ფულადი სახსრები		(1,688,784)	(1,363,468)
სახელმწიფოსგან დამატებული ღირებულების გადასახადის დაბრუნება		53,100	38,002
ფულადი სახსრები საოპერაციო საქმიანობებიდან მოგების გადასახადების და პროცენტის გადახდამდე		168,873	133,246
გადახდილი პროცენტი	19	(30,470)	(26,225)
მიღებული პროცენტი		27,977	8,956
საოპერაციო საქმიანობიდან მიღებული წმინდა ფულადი სახსრები		166,380	115,977
ფულადი ნაკადები საინვესტიციო საქმიანობებიდან			
ძირითადი საშუალებების შეძენა, გადახდილი ავანსების ჩათვლით		(26,239)	(8,017)
ძებნა-ძიებისა და შეფასების აქტივის შენატანი		(961)	-
მეკავშირე საწარმოებში განხორციელებული შენატანები		(101)	(98)
საინვესტიციო საქმიანობაში გამოყენებული წმინდა ფულადი სახსრები		(27,301)	(8,115)
ფულადი ნაკადები საფინანსო საქმიანობებიდან			
გადახდილი დივიდენდები		(2,828)	(9,000)
სესხებიდან მიღებული შემოსულობები	19	-	435,819
სესხების დაფარვა	19	(144,095)	(155,127)
არამაკონტროლებელი წილების შეძენა		-	(48,428)
(საფინანსო საქმიანობაში გამოყენებული წმინდა ფულადი სახსრები)/საფინანსო საქმიანობიდან მიღებული წმინდა ფულადი სახსრები		(146,923)	223,264
წმინდა (კლება)/მატება ფულად სახსრებსა და მათ ეკვივალენტებში		(7,844)	331,126
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები 1 იანვარს		386,170	56,280
გაცვლითი კურსის ცვლილების გავლენა ფულად სახსრებსა და მათ ეკვივალენტებზე		(1,351)	(1,236)
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები 31 დეკემბერს	16	376,975	386,170

კონსოლიდირებული ფულადი ნაკადების ანგარიშგება წაკითხულ უნდა იქნას შენიშვნებთან ერთად, რომელიც კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშების განუყოფელი ნაწილია და განთავსებულია 10- 58 გვერდებზე.

*სს „საქართველოს ნავთობისა და გაზის კორპორაცია“
2023 წლის კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები*

შენიშვნა	გვერდი	შენიშვნა	გვერდი
1. ანგარიშვალდებული საწარმო	11	16. ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები	27
2. აღრიცხვის საფუძველი	14	17. კაპიტალი	28
3. სამუშაო და წარსადგენი ვალუტა	14	18. კაპიტალის მართვა	29
4. შეფასებებისა და მსჯელობების გამოყენება	14	19. სესხები და კრედიტები	29
5. შემოსავალი	16	20. სავაჭრო და სხვა ვალდებულებები	31
6. გაზისა და ნავთობის თვითღირებულება	18	21. სამართლიანი ღირებულებები და რისკის მართვა	31
7. ინვესტიციები მეკავშირე საწარმოებში	19	22. მნიშვნელოვანი შვილობილი კომპანიები და არამაკონტროლებელი წილები	38
8. სხვა ხარჯები	20	23. კაპიტალური და სხვა ვალდებულებები	40
9. სხვა შემოსავალი	20	24. პირობითი ვალდებულებები	41
10. ფინანსური შემოსავალი და ფინანსური ხარჯები	20	25. ოპერაციები დაკავშირებულ მხარეებთან	42
11. მოგების გადასახადის ხარჯი	21	26. შემდგომი მოვლენები	44
12. ძირითადი საშუალებები	23	27. შეფასების საფუძველი	44
13. გადახდილი ავანსები	23	28. არსებითი ინფორმაცია სააღრიცხვო პოლიტიკის შესახებ	44
14. ფინანსური იჯარის მოთხოვნა	23	29. ახალი სტანდარტები და ინტერპრეტაციები, რომლებიც ჯერ არ არის ძალაში შესული	58
15. სავაჭრო და სხვა მოთხოვნები	25		

1. ანგარიშვალდებული საწარმო

(ა) ორგანიზაცია და ოპერაციები

სს „საქართველოს ნავთობისა და გაზის კორპორაცია“ (შემდგომში „კომპანია“) და მისი შვილობილი კომპანიები (შემდგომში „ჯგუფი“) მოიცავს სააქციო საზოგადოებებს და შეზღუდული პასუხისმგებლობის საზოგადოებებს, „მეწარმეთა შესახებ“ საქართველოს კანონის შესაბამისად. „კომპანია“ დაფუძნდა 2006 წლის 6 აპრილს, როგორც 100%-ით სახელმწიფო საკუთრებაში არსებული საწარმო საქართველოს ეკონომიკის სამინისტროს 2006 წლის 21 მარტის ბრძანების საფუძველზე. დაარსების შემდეგ, კომპანია ორი ქართული სახელმწიფო კომპანიის ერთადერთი აქციონერი გახდა: სს „საქართველოს საერთაშორისო ნავთობის კორპორაცია“ და სს „საქართველოს გაზის საერთაშორისო კორპორაცია“, რომლებიც შემდგომ შეერწყა კომპანიას 2006 წლის ოქტომბერში და 2007 წლის მაისში, შესაბამისად. დაარსების შემდეგ, „კომპანია“ ასევე გახდა სს „თელეთის ნავთობის კომპანიის“ ერთადერთი აქციონერი, თუმცა მისი წილები სს „თელეთის ნავთობის კომპანიაში“ შემდგომ დაუბრუნდა სახელმწიფოს, 2007 წლის ნოემბერში. მიუხედავად ამისა, მისი აქტივების არსებითი ნაწილი (მათ შორის ნავთობისა და გაზის ქაბურღილები და დაკავშირებული ინფრასტრუქტურა) გადაეცა „კომპანიას“.

„კომპანიის“ იურიდიული მისამართია: კახეთის გზატკეცილი №21, თბილისი 0190, საქართველო. „კომპანია“ რეგისტრირებულია თბილისის საგადასახადო ინსპექციის მიერ და მისი რეგისტრაციის ნომერია: 4346/007.

„ჯგუფის“ ძირითადი საქმიანობაა ბუნებრივი გაზის იმპორტი და საბითუმო გაყიდვა, ელექტროენერგიის წარმოება და მიწოდება, გაზის მილსადენების იჯარა და ნავთობისა და გაზის ძებნა-ძიება და მოპოვება საქართველოში. გარდაბნის კომბინირებული ციკლის თბოელექტროსადგურის მშენებლობის დასრულების შემდეგ, 2015 წლის ივლისის თვეში, ელექტროენერგიის გამომუშავება დაემატა „ჯგუფის“ ძირითად საქმიანობებს. 2015 წლის 7 სექტემბერს, გარდაბნის კომბინირებული ციკლის ელექტროსადგურმა საქართველოს ენერგეტიკის და წყალმომარაგების მარეგულირებელი ეროვნული კომისიისგან მიიღო ოპერირების ლიცენზია შეუზღუდავი პერიოდით და დაიწყო შემოსავლის გენერირება საქართველოში ელექტროენერგიის ბაზარზე დერეგულირებული ტარიფების შესაბამისად. საქართველოს მთავრობის 2015 წლის 14 სექტემბრის ბრძანება №475-ის შესაბამისად, გარდაბნის კომბინირებული ციკლის თბოელექტროსადგურს მიენიჭა გარანტირებული სიმძლავრის ოპერატორის სტატუსი 2040 წლის 1 ოქტომბრამდე.

2017 წელს „კომპანიამ“ დაიწყო გარდაბნის მე-2 კომბინირებული ციკლის თბოსადგურის მშენებლობა. გარდაბანი-2 კომბინირებული ციკლის თბოსადგურის ძირითადი სამშენებლო სამუშაოები დასრულდა 2020 წლის 12 თებერვალს და შპს „გარდაბნის თბოსადგური 2“-სა და მშენებლობაზე პასუხისმგებელ კომპანიას შორის მიღება-ჩაბარების აქტი გაფორმდა 2020 წლის 28 თებერვალს. ოპერირების ლიცენზია გაცემულ იქნა შპს „გარდაბნის თბოსადგური 2“-ზე, საქართველოს ენერგეტიკისა და წყალმომარაგების მარეგულირებელი ეროვნული კომისიის მიერ, 2020 წლის 25 მარტს. ლიცენზია გაცემულ იქნა შეუზღუდავი პერიოდით და შპს „გარდაბნის თბოსადგური 2“-მა დაიწყო შემოსავლის გენერირება საქართველოში ელექტროენერგიის ბაზარზე დერეგულირებული ტარიფების შესაბამისად.

2006 წლის დეკემბრის შემდეგ, როდესაც „კომპანიას“ მიენიჭა საქართველოს სახელმწიფოს სახელით „ეროვნული ნავთობკომპანიის“ სტატუსი, „კომპანია“ იღებს და ყიდის საქართველოში მოპოვებული ნავთობისა და გაზის სახელმწიფო წილს, სახელმწიფოსა და ინვესტორებს შორის გაფორმებული „პროდუქციის წილობრივი განაწილების ხელშეკრულების“ შესაბამისად.

2018 წლის 16 მარტს, კომპანიამ და "პროდუქციის წილობრივი განაწილების ხელშეკრულებებში" მონაწილე ინვესტორებმა, გააფორმეს "სესხისა და გირავნობის ხელშეკრულება", რომლის მიხედვითაც, კომპანიისგან ინვესტორების მიერ აღებული სესხის სანაცვლოდ, სს "საქართველოს ნავთობისა და გაზის კორპორაციას" "პროდუქციის წილობრივი განაწილების ხელშეკრულებების" 22%-იანი წილის შესყიდვის შესაძლებლობა მიენიჭა, ჯამში, 3,500,000 აშშ დოლარის წმინდა გადახდის სანაცვლოდ. 2021 წლის 23 ივლისს, ინვესტორებმა და „კომპანიამ“ გააფორმეს არასავალდებულო ურთიერთგაგების მემორანდუმი, რომლის მიხედვითაც ინვესტორებმა გამოთქვეს სურვილი გადასცენ „კომპანიას“ "პროდუქციის წილობრივი განაწილების ხელშეკრულებაში" კონტრაქტორის მონაწილეობის წილის 22%, რომელიც კონკრეტულ სალიცენზიო ფართობებს მოიცავს. 2021 წლის 6 დეკემბერს, საქართველოს მთავრობამ გამოსცა ბრძანება №2147 და „კომპანიას“, აღნიშნულ "პროდუქციის წილობრივი განაწილების ხელშეკრულებაში" ინვესტორის მონაწილეობის წილის 22%-ის შეძენის შესაძლებლობის გამოყენების უფლება მისცა. მონაწილეობის წილის შეძენის გარიგება 2021 წლის 29 დეკემბერს განხორციელდა, როდესაც „კომპანიამ“ და ინვესტორებმა კონკრეტულ სალიცენზიო ფართობებზე ერთობლივი ოპერირების ხელშეკრულება გააფორმეს.

2019 წლის 27 დეკემბერს, ძალაში შევიდა საქართველოს ახალი კანონი „ენერგეტიკისა და წყალმომარაგების შესახებ“ (შემდგომში „კანონი“). „კანონი“ მოითხოვს გარკვეული კანონქვემდებარე აქტების დანერგვას, როგორიცაა ელექტროენერგიის ბაზრის მოდელის კონცეფცია („ებმკ“) და ბუნებრივი გაზის ბაზრის მოდელის კონცეფცია („გბმკ“) და ინსტიტუციონალურ განვითარებას ამ კუთხით. „ჯგუფი“ მიჰყვება „კანონით“ განსაზღვრულ გარკვეულ განრიგს, რომლის მიხედვით, აღნიშნულ ცვლილებებს არ ექნებათ მყისიერი გავლენა საქართველოს ელექტროენერგიის და ბუნებრივი გაზის ბაზარზე და მის მონაწილეებზე („ჯგუფის“ ჩათვლით).

საქართველოს მთავრობამ, 2023 წლის 29 ივნისის №239 დადგენილებით, რომლითაც დაკორექტირდა ელექტროენერგიის ბაზრის მოდელის ცნების გარკვეული დებულებები, 2024 წლის 1 ივლისამდე გადაავადა „დღით ადრე“, საბალანსო და დამხმარე საბაზრო ოპერაციების დაწყება, ასევე ახალი ენერგეტიკული კანონმდებლობის შესაბამისი დებულებების ამოქმედება, რომლებიც ელექტროენერგიის ბაზრის სტრუქტურასა და საქმიანობას არეგულირებენ.

ბუნებრივი გაზის ბაზრის მოდელის კონცეფცია („გბმკ“) დამტკიცდა 2021 წლის სექტემბერში. რეგულაცია „კომპანიას“ და შპს "საქართველოს გაზის ტრანსპორტირების კომპანიას" (GGTC) ავალდებულებდა დაეფუძნებინათ ბუნებრივი გაზის ბაზრის ოპერატორი, ბუნებრივი გაზის ლიკვიდური კონკურენტული ბაზრის ჩამოყალიბების მიზნით. თუმცა, "ბუნებრივი გაზის ბაზრის მოდელის კონცეფცია" არ უზღუდავს „კომპანიას“ პირდაპირ კლიენტებთან გაფორმებული ორმხრივი ხელშეკრულებების საშუალებით ბუნებრივი გაზის გაყიდვას.

2021 წლის 15 ოქტომბერს, „კომპანიამ“, შპს "საქართველოს გაზის ტრანსპორტირების კომპანიასთან" ერთად, თითოეულის 50%-იანი მონაწილეობის წილით, დააარსა ბუნებრივი გაზის ბაზრის ოპერატორი შპს "საქართველოს გაზის ბირჟა", "ბუნებრივი გაზის ბაზრის მოდელის კონცეფციის" მოთხოვნების მიხედვით. ბუნებრივი გაზის ბაზრის ოპერატორის საქმიანობის დაწყება 2024 წლის ივლისში იგეგმება.

შესაბამისად, ჯგუფის თვალსაზრისით, ამ უკანასკნელს არ ექნება გავლენა ჯგუფის საქმიანობაზე 2024 წლის ივლისამდე.

ელექტროენერგიასთან დაკავშირებული ოპერაციები

„ჯგუფის“ ხელმძღვანელობის შეფასებით, შპს "გარდაბნის თბოსადგურის" და შპს "გარდაბნის თბოსადგური 2"-ის ოპერაციებზე და ფინანსურ შედეგებზე „კანონის“ („ებმკ“) მიღებას არსებითი გავლენა არ ექნება, რადგან ორივე შვილობილის ოპერაციები რეგულირდება შესაბამისი იმპლემენტაციის ხელშეკრულებებით, რომლებიც გაფორმებულია „კომპანიას“, შესაბამის შვილობილებს, საქართველოს მთავრობასა და სს "ელექტროენერგეტიკული სისტემის კომერციულ ოპერატორს" („ესკო“) შორის და აგრეთვე რეგულირდება, ამ უკანასკნელთან გაფორმებული, ელექტროენერგიის გარანტირებული შესყიდვის ხელშეკრულებებით.

საქართველოს ბუნებრივი გაზის გადამცემი სისტემა

„კანონისა“ და „საქართველოს ბუნებრივი გაზის გადამცემი სისტემის ოპერატორის განცალკევების გეგმის დამტკიცების შესახებ“ 2021 წლის 25 მარტის №129 დადგენილების მიხედვით შერჩეულ იქნა დამოუკიდებელი სისტემის ოპერატორის მოდელი. აღნიშნული მოდელის მიხედვით „კომპანია“ რჩება საქართველოს ბუნებრივი გაზის გადამცემი სისტემის ირიბ მესაკუთრედ. საქართველოს ბუნებრივი გაზის გადამცემი სისტემა გადაეცა „კომპანიის“ 100% საკუთრებაში მყოფ შვილობილ კომპანიას, შპს „საქართველოს ბუნებრივი გაზის გადამცემი ქსელის მესაკუთრეს“, რომელსაც გადაეცა კომპანიის უფლებები და წილები და რომელიც ჩაენაცვლა „კომპანიას“ შპს „საქართველოს გაზის ტრანსპორტირების კომპანიასთან“ გაფორმებულ მილსადენების იჯარის ხელშეკრულებაში.

განცალკევებას არ ექნება გავლენა „ჯგუფის“ ოპერაციებზე (ჯგუფის დონეზე), რადგან კომპანია, რომელსაც გადაეცემა საქართველოს ბუნებრივი გაზის გადამცემი სისტემა არის სს „საქართველოს ნავთობისა და გაზის კორპორაციის“ 100%-იანი შვილობილი კომპანია. „კომპანიის“ მნიშვნელოვანი შვილობილი კომპანიების შესახებ დამატებითი ინფორმაციისთვის იხილეთ შენიშვნა 22.

2023 წლის 31 დეკემბრის და 2022 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, „ჯგუფი“ მთლიანად ეკუთვნის სახელმწიფო ქონების ეროვნულ სააგენტოს (საქართველოს ეკონომიკისა და მდგრადი განვითარების სამინისტრო – მართვის უფლებები). 2023 და 2022 წლების 31 დეკემბრისთვის, „ჯგუფის“ საბოლოო მაკონტროლებელი მხარე არის საქართველოს მთავრობა. ოპერაციები დაკავშირებულ მხარეებთან განხილულია 25-ე შენიშვნაში.

(ბ) ბიზნეს გარემო

„ჯგუფის“ საქმიანობა ძირითადად ხორციელდება საქართველოში. შესაბამისად, ჯგუფზე ზემოქმედებს საქართველოში მოქმედი ეკონომიკური და ფინანსური ბაზრები, რომლებიც განვითარებადი ბაზრის თვისებებით ხასიათდება. საკანონმდებლო, საგადასახადო და მარეგულირებელი სტრუქტურები განაგრძობენ განვითარებას, თუმცა ისინი ექვემდებარებიან განსხვავებულ ინტერპრეტაციებს და ხშირ ცვლილებებს, რაც სხვა საკანონმდებლო და ფისკალურ სირთულეებთან ერთად, საქართველოში მოქმედი ორგანიზაციებისთვის გარკვეულ გამოწვევებს წარმოქმნის.

2022 წლის თებერვალში, რუსეთის ფედერაციასა და უკრაინას შორის ომის გამო, რიგმა ქვეყნებმა დააწესეს სანქციები რუსეთის ფედერაციის წინააღმდეგ. კონფლიქტი გავლენას ახდენს არა მხოლოდ ორი ქვეყნის ეკონომიკურ საქმიანობაზე, არამედ გლობალურ ეკონომიკაზეც. სანქციების შედეგად, მსოფლიოს მრავალ ქვეყანაში გაიზარდა ფასები საყოფაცხოვრებო საქონელსა და სურსათზე, დაირღვა არსებული კავშირები რესურსების მიწოდებას შორის, ინფლაცია ასევე მოქმედებს ფასებზე და ანალიტიკოსები ასევე პროგნოზირებენ ეკონომიკურ გავლენას გლობალურ ინდუსტრიაზე. საქართველოს ეკონომიკაც დაზარალდა აღნიშნული მოვლენების გამო და ექვემდებარება მომავალ გაურკვევლობას ეკონომიკაში, ზემოთ აღწერილის შესაბამისად; მეორე მხრივ, 2024 წელს პროგნოზირებულია საქართველოს ეკონომიკის ერთნაირ ზრდა, რაც გამოწვეულია ექსპორტისა და ტურიზმიდან მიღებული უფრო მაღალი შემოსავლებით და ძლიერი კერძო მოხმარებით.

წინამდებარე კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგება ასახავს ხელმძღვანელობის მიერ საქართველოს ბიზნეს გარემოს გავლენის შეფასებას „ჯგუფის“ ოპერაციებსა და ფინანსურ მდგომარეობაზე. ბიზნეს გარემო მომავალში შეიძლება განსხვავდებოდეს ხელმძღვანელობის შეფასებებისაგან.

2. აღრიცხვის საფუძველი

(ა) შესაბამისობა

წინამდებარე კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგება მომზადებულია ფინანსური ანგარიშგების საერთაშორისო სტანდარტებთან („ფასს აღრიცხვის სტანდარტები“) სრულ შესაბამისობაში.

(ბ) ფუნქციონირებადი საწარმო

საქართველოს მოსახლეობისთვის ფინანსური ტვირთის შემცირებამ, გაზის გაყიდვის დაბალი ფასების შენარჩუნებით, იმოქმედა „კომპანიაზე“, რის შედეგადაც მოხდა ფინანსური კოვენანტების დარღვევა EBRD-ის სესხთან დაკავშირებით, აღნიშნული კრედიტორს საშუალებას აძლევს მოითხოვოს სესხის მოთხოვნისთანავე დაფარვა. მიუხედავად ზემოაღნიშნულისა, წინამდებარე კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგება მომზადებულია ფუნქციონირებადობის პრინციპის გამოყენებით, რომელიც ხელმძღვანელობას მიზანშეწონილად მიაჩნია შემდეგი მიზეზების გამო:

რადგან „ჯგუფი“ სესხის შეთანხმებული გრაფიკის მიხედვით დასაფარად საჭირო საკმარისი ოდენობით ფულადი ნაკადების შემოდინებებს გამოიმუშავებს, ხელმძღვანელობას სჯერა, რომ გონივრულად სარწმუნოა, რომ გამსესხებელი არ გამოიყენებს მის უფლებას მოითხოვოს დაუფარავი სესხის მთლიანი ოდენობის ნაადრევი დაფარვა.

ამასთანავე, საქართველოს მთავრობამ გამოსცა მხარდაჭერის წერილი, რომელშიც ის აცხადებს, რომ მზად არის ახლო მომავალში უზრუნველყოს „ჯგუფის“ ფინანსური მხარდაჭერა, რაც აუცილებელია ჯგუფის საოპერაციო არსებობის გაგრძელებისათვის, იმ შემთხვევაში თუ კოვენანტის დარღვევის გამო მსესხებელი გამოიყენებს სესხის ნაადრევი დაფარვის უფლებას. 2022 წლის განმავლობაში, საქართველოს მთავრობამ გასცა 230,000 ათასი ლარის ოდენობით სესხი ჯგუფზე. 2023 წლის განმავლობაში სესხის დაფარვის ვადა იქნა გახანგრძლივებული 2025 წლის ბოლომდე (იხ. შენიშვნა 19). რადგან „ჯგუფი“ საქართველოს მთავრობისთვის სტრატეგიულ მნიშვნელობას ატარებს, ხელმძღვანელობას სჯერა, რომ სესხის ნაადრევი დაფარვის შემთხვევაში, საქართველოს მთავრობა უზრუნველყოფს „ჯგუფის“ მხარდაჭერას, მანამ სანამ დაფინანსების ახალი წყარო არ იქნება მოძიებული.

ზემოაღნიშნულის მიხედვით, „ჯგუფის“ ხელმძღვანელობამ დაასკვნა, რომ არ არსებობს არსებითი განუსაზღვრელობა, რომელმაც შეიძლება მნიშვნელოვანი ეჭვის ქვეშ დააყენოს „ჯგუფის“ უნარი განაგრძოს ფუნქციონირება, როგორც ფუნქციონირებადმა საწარმომ.

3. სამუშაო და წარსადგენი ვალუტა

საქართველოს ეროვნული ვალუტაა ქართული ლარი, რომელიც ამავდროულად წარმოადგენს „კომპანიის“ და მისი შვილობილი კომპანიების სამუშაო ვალუტას და ვალუტას, რომელშიც წარმოდგენილია წინამდებარე კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგება. ლარში წარმოდგენილი ყველა ფინანსური ინფორმაცია დამრგვალებულია უახლოეს ათასეულამდე, გარდა სხვაგვარად მითითებული შემთხვევებისა.

4. შეფასებებისა და მსჯელობების გამოყენება

ფასს აღრიცხვის სტანდარტებთან შესაბამისი კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების მომზადება ხელმძღვანელობისგან მოითხოვს მსჯელობებს, შეფასებებსა და დაშვებებს, რომლებიც გავლენას ახდენენ სააღრიცხვო პოლიტიკის გამოყენებაზე და წარმოდგენილი აქტივების, ვალდებულებების, შემოსავლებისა და ხარჯების ოდენობებზე და პირობითი აქტივებისა და ვალდებულებების შესახებ წარმოდგენილ ინფორმაციაზე. ფაქტობრივი შედეგები შეიძლება განსხვავდებოდეს აღნიშნული შეფასებებისგან.

შეფასებების და ძირითადი დაშვებების გადახედვა მუდმივად ხორციელდება. სააღრიცხვო შეფასებების გადახედვის შედეგად გამოწვეული ცვლილებები, აღიარდება იმ პერიოდში, როდესაც მოხდა მათი გადახედვა და ნებისმიერ შემდგომ პერიოდში, რომელზედაც მათ ექნებათ გავლენა.

ინფორმაცია სააღრიცხვო პოლიტიკების გამოყენებისას იმ კრიტიკული მსჯელობების შესახებ, რომელთაც ყველაზე მნიშვნელოვანი გავლენა აქვთ კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებაში აღიარებულ ოდენობებზე და ატარებენ შემდეგი ფინანსური წლის განმავლობაში არსებითი კორექტირების გამოწვევის მნიშვნელოვან რისკს, წარმოდგენილია შენიშვნაში 21 - მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის რეზერვის შეფასება ფინანსური აქტივებისთვის;

ინფორმაცია დაშვებებსა და შეფასებებთან დაკავშირებული განუსაზღვრელობების შესახებ, რომლებიც მომდევნო ფინანსური წლის განმავლობაში აქტივებისა და ვალდებულებების საბალანსო ღირებულებების არსებითი კორექტირების გამოწვევის მნიშვნელოვან რისკს ატარებენ, განხილულია შემდეგ შენიშვნებში:

- შენიშვნა 14 - ფინანსური იჯარის მოთხოვნის გაუფასურება;
- შენიშვნა 21 - მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის რეზერვის შეფასება ფინანსური აქტივებისთვის;

სამართლიანი ღირებულებების შეფასება

აქტივის ან ვალდებულების სამართლიანი ღირებულების შეფასებისას, ჯგუფი შეძლებისდაგვარად იყენებს ბაზრის დაკვირვებად მონაცემებს. სამართლიანი ღირებულება, შეფასების ტექნიკაში გამოყენებულ მონაცემებზე დაყრდნობით, იყოფა სამართლიანი ღირებულების იერარქიის შემდეგ დონეებად:

- დონე 1: აქტიურ ბაზრებზე კოტირებული ფასები (დაუკორექტირებელი) იდენტური აქტივებისა ან ვალდებულებებისთვის.
- დონე 2: ამოსავალი მონაცემები აქტივისა ან ვალდებულებისთვის, გარდა კოტირებული ფასებისა, რომლებიც შეტანილია 1-ელ დონეში, და რომლებიც ემპირიულია პირდაპირ (მაგ. ფასები) ან არაპირდაპირ (მაგ. ფასებისგან წარმოებული).
- დონე 3: ამოსავალი მონაცემები აქტივისა ან ვალდებულებისთვის, რომლებიც არ ეფუძნება დაკვირვებად საბაზრო მონაცემებს (არაემპირიული ამოსავალი მონაცემები).

თუ აქტივის ან ვალდებულების სამართლიანი ღირებულების შესაფასებლად გამოყენებული ამოსავალი მონაცემების კატეგორიებად დაყოფა შესაძლებელია სამართლიანი ღირებულების იერარქიის სხვადასხვა დონის ფარგლებში, მთლიანად სამართლიანი ღირებულების შეფასება სამართლიანი ღირებულების იერარქიის იმავე დონეს მიეკუთვნება, რომელსაც მიეკუთვნება ყველაზე დაბალი დონის ამოსავალი მონაცემები, რაც მნიშვნელოვანია მთლიანი შეფასებისთვის.

„ჯგუფი“ ახდენს სამართლიანი ღირებულების იერარქიის დონეებს შორის გადასვლის აღიარებას იმ საანგარიშგებო პერიოდის ბოლოს, რომლის განმავლობაშიც ადგილი ჰქონდა ცვლილებას.

სამართლიანი ღირებულების შეფასებისას გაკეთებული დაშვებების შესახებ დამატებითი ინფორმაცია წარმოდგენილია შემდეგ შენიშვნებში:

- შენიშვნა 14 - ფინანსური იჯარის მოთხოვნის გაუფასურება;
- შენიშვნა 21 (ა) - სააღრიცხვო კლასიფიკაციები და სამართლიანი ღირებულებები.

5. შემოსავალი

(ა) შემოსავლის წყაროები

„ჯგუფის“ ძირითადი საქმიანობაა ბუნებრივი გაზის იმპორტი, ელექტროენერგიის წარმოება და მიწოდება, გაზის მილსადენების იჯარა და ნავთობისა და გაზის ძებნა-ძიება და მოპოვება საქართველოში.

'000 ლარი	2023	2022
შემოსავალი მომხმარებლებთან გაფორმებული ხელშეკრულებებიდან:		
ბუნებრივი გაზის გაყიდვა	1,018,147	912,070
შემოსავალი ელექტროენერგიის წარმოებიდან და მიწოდებიდან	321,604	361,373
შემოსავალი ნედლი ნავთობის გაყიდვიდან	19,767	29,226
სულ შემოსავალი მომხმარებლებთან გაფორმებული ხელშეკრულებებიდან	1,359,518	1,302,669
შემოსავალი გაზის მილსადენების იჯარიდან	44,501	44,532
ნავთობის ტრანსპორტირების საფასური ფინანსური ლიზინგის ფარგლებში (შენიშვნა 14)	889	6,280
სულ სხვა შემოსავალი	45,390	50,812
სულ შემოსავალი	1,404,908	1,353,481

შემოსავალი ელექტროენერგიის წარმოებიდან და მიწოდებიდან მოიცავს შემოსავალს გარანტირებული სიმძლავრის საფასურიდან 108,329 ათასი ლარის ოდენობით (2022 წელს: 114,273 ათასი ლარი) და ელექტროენერგიის წარმოებიდან მიღებულ შემოსავალს 213,275 ათასი ლარის ოდენობით (2022 წელს: 247,100 ათასი ლარი).

ნედლი ნავთობის გაყიდვიდან მიღებული შემოსავალი მოიცავს ნავთობის გაყიდვას პროდუქციის წილობრივი განაწილების შეთანხმებებიდან და „ჯგუფის“ მიერ მოპოვებული ნავთობის გაყიდვებს.

ნავთობის ტრანსპორტირების საფასური მიიღება აზერბაიჯანიდან აღმოსავლეთ ევროპისკენ, შავი ზღვის ქვეყნებში, ბაქო-სუფსის მილსადენის საშუალებით ნავთობის ტრანზიტისთვის, 2022 წლიდან, უკრაინაში ომის დაწყების შემდეგ, ნავთობის ბაქო-სუფსის მილსადენით გადაზიდვა შეწყდა, თუმცა, ის ნაწილობრივ აღდგა 2023 წელს.

„ჯგუფი“ მის ძირითად გაზის მილსადენების სისტემას და დაკავშირებულ ინფრასტრუქტურას იჯარით გასცემს შპს „საქართველოს გაზის ტრანსპორტირების კომპანიაზე“ (GGTC).

საიჯარო ხელშეკრულება GGTC-სთან გახანგრძლივებულია და ძალაშია 2025 წლის 1 იანვრამდე. 2021 წლის 1 იანვრიდან ფიქსირებული საიჯარო საფასური შეადგენს 44,501 ათას ლარს წელიწადში (დღგ-ს გარეშე) და აღნიშნული არ შეცვლილა 2023 წელს. შპს „საქართველოს გაზის ტრანსპორტირების კომპანია“ პასუხისმგებელია მაგისტრალური გაზსადენების სისტემის რემონტზე, ტექნიკურ მომსახურებაზე, ოპერირებასა და უსაფრთხოებაზე. „ჯგუფი“ პასუხს აგებს მხოლოდ კაპიტალურ დანახარჯებზე. ოპერაციები დაკავშირებულ მხარეებთან განხილულია 25-ე შენიშვნაში.

(ბ) სახელშეკრულებო ნაშთები

მოცემული ცხრილი ასახავს ინფორმაციას მომხმარებლებთან გაფორმებული ხელშეკრულებებიდან წარმოქმნილ მოთხოვნებზე.

'000 ლარი	შენიშვნა	31 დეკემბერი 2023	31 დეკემბერი 2022
მოთხოვნები, რომლებიც შეტანილია „სავაჭრო და სხვა მოთხოვნებში“	15	236,011	425,340

(გ) შესასრულებელი ვალდებულებები და შემოსავლის აღიარების პოლიტიკები

შემოსავალი ფასდება კლიენტთან გაფორმებულ ხელშეკრულებაში მითითებული ანაზღაურების მიხედვით. ჯგუფი აღიარებს შემოსავალს, როდესაც ის გადასცემს მომხმარებელს კონტროლს საქონელზე ან მომსახურებაზე.

შემდეგ ცხრილში წარმოდგენილია ინფორმაცია კლიენტებთან გაფორმებული ხელშეკრულებებით გათვალისწინებული შესასრულებელი ვალდებულებების დაკმაყოფილების ხასიათისა და ვადების შესახებ, მნიშვნელოვანი გადახდის პირობების და დაკავშირებული შემოსავლის აღიარების პოლიტიკების ჩათვლით:

საქონლის/ მომსახურების სახეობა	შესასრულებელი ვალდებულებების დაკმაყოფილების ხასიათი და ვადები, მათ შორის მნიშვნელოვანი გადახდის პირობები	შემოსავლის აღიარების პოლიტიკები
ბუნებრივი გაზის გაყიდვა	მომხმარებლები მოიპოვებენ კონტროლს გაზზე, როდესაც ხდება მისი მიღება მფლობელის მიერ. ინვოისები გამოიწერება არაუგვიანეს საანგარიშგებო თვის მომდევნო თვის 15 რიცხვისა. არსებობს გადახდის ორი ძირითადი სახეობა. პირველ შემთხვევაში, სახელშეკრულებო პირობების მიხედვით ვალდებულების დაფარვა ნაწილობრივ ხდება ავანსად (არაუგვიანეს ყოველი თვის 28 რიცხვისა) და დარჩენილი თანხის დაფარვა ხდება საანგარიშგებო თვის მომდევნო თვის ბოლომდე. ხელშეკრულების მიხედვით საურავების დარიცხვა, დაგვიანებით გადახდისთვის, ხდება გადაუხდელ ნაშთზე გადახდის ვადის თარიღის შემდგომი დღიდან. მეორე სახეობაში, გადახდის პირობები ცვალებადია თითოეული კლიენტისთვის, მაგრამ უმეტეს შემთხვევებში გადახდები უნდა განხორციელდეს ნაწილ-ნაწილ, არაუგვიანეს საანგარიშგებო თვის მომდევნო 28-ე დღისა. 2023 წლის განმავლობაში, ძირითადად მეორე სახეობის გადახდის პირობები მოქმედებდა.	შემოსავალი აღიარდება, როდესაც ხდება გაზის მიწოდება ე.წ. მიწოდების წერტილებში (წერტილები, რომლებიც წინასწარ განსაზღვრულია „გაზის მიწოდების ხელშეკრულებით“), შესაბამისად შესრულების ვალდებულება გაზის მიწოდებაზე დაკმაყოფილებულია. ოპერაციის ფასი მოიცავს გაზის თვითღირებულებას და საურავებს, დაგვიანებული გადახდებისათვის (ცვალებადი ანაზღაურება).
შემოსავალი ნედლი ნავთობის გაყიდვიდან	შესასრულებელი ვალდებულება კმაყოფილდება, როდესაც „ჯგუფი“ მომხმარებლისთვის ხელმისაწვდომს ხდის ნავთობს „ჯგუფის“ საწყობში (EXW – Incoterms). ინვოისი გამოიწერება ნავთობის გაყიდვისას, ხოლო გადახდა ინდივიდუალურ მომხმარებელთან ხელშეკრულებით არის შეთანხმებული.	შემოსავალი ნავთობის გაყიდვიდან აღიარდება, როდესაც ნავთობი გადაცემულია/მიწოდებულია „ჯგუფის“ საწყობიდან მომხმარებლისთვის.

საქონლის/ მომსახურების სახეობა	შესასრულებელი ვალდებულებების დაკმაყოფილების ხასიათი და ვადები, მათ შორის მნიშვნელოვანი გადახდის პირობები	შემოსავლის აღიარების პოლიტიკები
შემოსავალი ელექტროენერგიის წარმოებიდან და მიწოდებიდან	შესასრულებელი ვალდებულება კმაყოფილდება, როდესაც ელექტროენერგია მიეწოდება და მოიხმარება საბითუმო მომხმარებლების მიერ. ინვოისი გამოიწერება ყოველთვიურად. მოხმარებული ელექტროენერგიის საფასურის გადახდა ხდება საანგარიშგებო თვის მომდევნო თვის ბოლომდე.	შემოსავალი აღიარდება ყოველთვიურად მომხმარებლების მიერ მოხმარებული ელექტროენერგიის რაოდენობის და საქართველოს ენერგეტიკისა და წყალმომარაგების მარეგულირებელი ეროვნული კომისიის მიერ დამტკიცებული ტარიფების მიხედვით. მოხმარებული ელექტროენერგიის აღრიცხვა ხდება მრიცხველებით. გარანტირებული სიმძლავრის საფასური განისაზღვრება სემეკის დადგენილების მიხედვით და დღიური ფიქსირებული გადასახადი გადასახ-დელია 303 დღეზე, 2023 წელს (289 დღე-2022 წელს)

(დ) გეოგრაფიული ინფორმაცია

„ჯგუფის“ შემოსავლები მთლიანად საქართველოში გენერირდება.

(ე) ძირითადი მომხმარებლები

2023 წელს, გაზის მიწოდების სეგმენტში ორ მომხმარებელზე განხორციელებულმა გაყიდვებმა შეადგინა 952,093 ათასი ლარი, რაც „ჯგუფის“ მთლიანი შემოსავლის დაახლოებით 68%-ს შეადგენს (2022 წელს: 860,197 ათასი ლარი, 64%).

2023 წელს, ელექტროენერგიის წარმოებისა და მიწოდების სეგმენტში ერთ მომხმარებელზე განხორციელებულმა გაყიდვებმა შეადგინა 226,969 ათასი ლარი, რაც „ჯგუფის“ მთლიანი შემოსავლის დაახლოებით 16%-ს შეადგენს (2022 წელს: 259,597 ათასი ლარი, 19%).

6. გაზისა და ნავთობის თვითღირებულება

'000 ლარი	2023	2022
გაზის მიწოდების თვითღირებულება	1,049,627	1,047,406
ელექტროენერგიის წარმოებისა და მიწოდებისთვის მოხმარებული გაზის თვითღირებულება	148,544	176,834
ნედლი ნავთობის გაყიდვებში გამოყენებული ნავთობის თვითღირებულება	3,821	1,125
	1,201,992	1,225,365

	ელექტროენერგიის წარმოება და მიწოდება				ნედლი ნავთობის გაყიდვები		სულ	
	გაზის მიწოდება							
	2023	2022	2023	2022	2023	2022	2023	2022
შემოსავალი მომხმარებლებთან გაფორმებული ხელშეკრულებებიდან	1,018,147	912,070	321,604	361,373	19,767	29,226	1,359,518	1,302,669
გაზისა და ნავთობის თვითღირებულება	(1,049,627)	(1,047,406)	(148,544)	(176,834)	(3,821)	(1,125)	(1,201,992)	(1,225,365)
	(31,480)	(135,336)	173,060	184,539	15,946	28,101	157,526	77,304

7. ინვესტიციები მეკავშირე საწარმოებში

'000 ლარი	31 დეკემბერი 2023	31 დეკემბერი 2022
წილები მეკავშირე საწარმოებში:		
შპს ენგურის ჰიდრომაკუმულირებელი ელექტროსადგური (EPSPP) – 40%	-	813
შპს „საერთაშორისო მილსადენის კომპანია „სარმატია“- 16.1%	907	806
სხვა ინვესტიციები	634	634
სულ	1,541	2,253

მეკავშირე საწარმოებში ინვესტიციის მოძრაობა წლის განმავლობაში:

'000 ლარი	2023	2022
ნაშთი 1 იანვარს	2,253	2,155
სახელმწიფოსთვის გადაცემა	(813)	-
წლის განმავლობაში განხორციელებული შენატანები	101	98
ნაშთი 31 დეკემბერს	1,541	2,253

2018 წლის 11 ივნისს, „ჯგუფის“, შპს ენგურჰესის და სს საქართველოს ენერგეტიკის განვითარების ფონდის წილობრივი მონაწილეობით (40%, 40% და 20% შესაბამისად) დაფუძნდა შპს ენგურის ჰიდრომაკუმულირებელი ელექტროსადგური (შემდეგში - ეჰე). ეჰე დაფუძნდა ჰიდრომაკუმულირებელი სადგურის პროექტის მიზანშეწონილობის შესწავლისთვის და დადებითი შედეგების შემთხვევაში ეჰე-მ უნდა განახორციელოს აღნიშნული პროექტი. ინვესტირებული საწარმოს წესდების მიხედვით, პირველადი შენატანი ეჰე-ს საწესდებო კაპიტალში განისაზღვრა 1,500 ათასი აშშ დოლარით, რომელიც უნდა იქნას გადახდილი აქციონერების მიერ მათი წილობრივი მონაწილეობის მიხედვით. 2023 წლის მარტში, ჯგუფმა უფასოდ გადასცა მისი 40%-იანი წილი შპს "ენგურის ჰიდრომაკუმულირებელ ელექტროსადგურში" სახელმწიფო ქონების ეროვნული სააგენტოს.

ამასთან, სს „საქართველოს ნავთობისა და გაზის კორპორაცია“ ფლობს წილს კომპანიებში - შპს „საერთაშორისო მილსადენის კომპანია „სარმატია“ და შპს „AGRI LNG Project Company“, რომელთაგან ორივე მნიშვნელოვანი გავლენის საგანს წარმოადგენს. საქართველოს მთავრობის 2017 წლის 13 აპრილის №775 განკარგულების საფუძველზე, სს „საქართველოს ნავთობისა და გაზის კორპორაციას“ შეუძლია მონაწილეობა მიიღოს პროექტების „თეთრი ნაკადი“ და „ტრანსკასპიური გაზის მილსადენი“-ს განხორციელებაში. პარტნიორთა ყოველწლიური კრების საფუძველზე, რომელიც 2017 წლის 9 ივლისს გაიმართა, „სარმატია“-ს პარტნიორებმა მიიღეს გადაწყვეტილება შპს „სარმატია“-ს საწესდებო კაპიტალის გაზრდის შესახებ. ზემოხსენებული გადაწყვეტილების საფუძველზე, მეკავშირე საწარმოებში განხორციელებული ინვესტიციების შეძენაში გადახდილმა ფულადმა სახსრებმა შეადგინა 740 ათასი ლარი. პარტნიორთა ყოველწლიური კრების საფუძველზე, რომელიც 2023 წლის 29 ივნისს გაიმართა, „სარმატია“-ს პარტნიორებმა მიიღეს გადაწყვეტილება შპს „სარმატია“-ს საწესდებო კაპიტალის გაზრდის შესახებ. შესაბამისად, სს „საქართველოს ნავთობისა და გაზის კორპორაციამ“ 101 ათასი ლარის ოდენობით ფულადი შენატანი განახორციელა.

„ჯგუფის“ არცერთი ინვესტიცია მეკავშირე საწარმოში არ წარმოადგენს საჯარო საწარმოს და შესაბამისად, ისინი არ აქვეყნებენ აქციების ფასების კოტირებას.

8. სხვა ხარჯები

'000 ლარი	2023	2022
ტრანსპორტირება, მასალა, რემონტი და ტექნიკური უზრუნველყოფა	6,071	8,418
რეგულირების ხარჯები	4,858	3,528
კომუნალური ხარჯები	1,366	1,551
საოფისე ხარჯები და საოფისე აღჭურვილობის ტექნიკური უზრუნველყოფა	1,235	817
წარმომადგენლობითი და მივლინების ხარჯები	688	390
პროფესიული მომსახურება	645	574
დაზღვევის ხარჯები	219	736
საკონსულტაციო მომსახურება	191	719
ჯარიმის გაუქმება	-	3,594
სხვა	2,897	3,462
	18,170	23,789

ზემოთ მოცემული პროფესიონალური მომსახურების ხარჯები მოიცავს აუდიტორული ფირმებისთვის, აუდიტორული და სხვა პროფესიული მომსახურებებისთვის გადახდილ თანხებს 442 ათასი ლარის ოდენობით (2022: 455 ათასი ლარი).

9. სხვა შემოსავალი

'000 ლარი	2023	2022
პირგასამტეხლოდან მიღებული შემოსავალი	2,687	3,910
ჩამოწერის გაუქმება	2,065	-
ნავთობის გადამუშავება	874	942
საიჯარო შემოსავალი	539	623
სხვა	5,592	755
	11,757	6,230

10. ფინანსური შემოსავალი და ფინანსური ხარჯები

'000 ლარი	2023	2022
მოგებაში ან ზარალში აღიარებული		
საპროცენტო შემოსავალი ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის გამოყენებით ამორტიზებული ღირებულებით	27,882	10,716
დისკონტის პოზიციის დახურვა ფინანსური იჯარის მოთხოვნაზე (შენიშვნა 14)	5,600	5,259
დისკონტის პოზიციის დახურვა ურთიერთდაკავშირებული მხარის მიმართ		
რესტრუქტურისებულ მოთხოვნაზე (შენიშვნა 15, შენიშვნა 25(გ)(ი))	1,292	1,681
საკურსო სხვაობით განპირობებული წმინდა შემოსულობა	-	133,819
ფინანსური შემოსავალი	34,774	151,475
საპროცენტო ხარჯი სესხებსა და კრედიტებზე	(57,601)	(31,472)
საკურსო სხვაობით განპირობებული წმინდა ზარალი	(5,936)	-
ფინანსური ხარჯები	(63,537)	(31,472)
მოგებაში ან ზარალში აღიარებული წმინდა ფინანსური (ხარჯები)/შემოსავალი	(28,763)	120,003

11. მოგების გადასახადის ხარჯი

2020 წელს კომპანიამ გაანაწილა 2019 წლის კონსოლიდირებული მოგების 35% (2019: 2018 წლის კონსოლიდირებული მოგების 35%). საქართველოს საგადასახადო კოდექსი აწესებს გარკვეულ შეზღუდვებს მოგების განაწილებაზე (იმ დივიდენდების გარდა, რომელიც ეკუთვნის 2008-2016 წლებში გამომუშავებულ წმინდა მოგებას) ქართულ სამეწარმეო სუბიექტებს შორის (გარდა მოგების გადასახადისგან გათავისუფლებული საწარმოსი), რომლებსაც აქვთ იურიდიული საწარმოს სტატუსი საქართველოში. იმის გათვალისწინებით, რომ განაწილებული დივიდენდები ეკუთვნოდა 2019 წლის გაუნაწილებელ მოგებას, საქართველოს საგადასახადო კოდექსის მიხედვით, აღნიშნული არ ითვლება მოგების განაწილებად და შესაბამისად მოგების გადასახადით არ იბეგრება.

საქართველოს საგადასახადო კოდექსის მიხედვით, ქართულ მეწარმე სუბიექტებს შორის 2008- 2016 წლებში გამომუშავებული წმინდა მოგების დივიდენდის სახით განაწილება ითვლება შემოსავლების განაწილებად, 2008-2016 წლების კუთვნილი, გადახდილი მოგების გადასახადის ჩათვლის უფლებით.

2023 და 2022 წლების 31 დეკემბრის მდგომარეობით ჯამური გადასახადი, რომელიც შეიძლება გაიქვითოს მოგების გადასახადთან, რომელიც ეხება 2008-2016 წლებში გამომუშავებული წმინდა მოგების დივიდენდების სახით განაწილებას, შეადგენს 47,962 ათას ლარს.

*სს „საქართველოს ნავთობისა და გაზის კორპორაცია“
2023 წლის კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები*

'000 ლარი	გაზის და ნავთობის მილსადენები	მიწა და შენობა- ნაგებობები	ელექტროენერგიის წარმოების ერთეული	ნავთობის ჭაბურღილები	მანქანა- დანადგარები	სხვა	დაუმთავრებელი მშენებლობა და დაუმონტაჟებული მოწყობილობები	სულ
თვითღირებულება/დასაშვები საწყისი ღირებულება								
ნაშთი 2022 წლის 1 იანვარს	430,955	72,138	923,136	29,839	26,504	11,517	160,734	1,654,823
შესყიდვები	-	387	1,132	-	27	1,833	5,238	8,617
კაპიტალიზირებული სასესხო ხარჯები	-	-	-	-	-	-	1,842	1,842
გადაცემები	20,092	-	958	-	-	-	(21,050)	-
გაყიდვები	(69)	-	-	-	-	(96)	(4,087)	(4,252)
ნაშთი 2022 წლის 31 დეკემბერს	450,978	72,525	925,226	29,839	26,531	13,254	142,677	1,661,030
ნაშთი 2023 წლის 1 იანვარს	450,978	72,525	925,226	29,839	26,531	13,254	142,677	1,661,030
შესყიდვები	-	19	2,023	-	477	1,440	10,547	14,506
კაპიტალიზირებული სასესხო ხარჯები	-	-	-	-	-	-	2,468	2,468
გადაცემები	3,278	-	2,037	249	265	(178)	(5,651)	-
გაყიდვები	(748)	-	(229)	-	(264)	(154)	(4,331)	(5,726)
ნაშთი 2023 წლის 31 დეკემბერს	453,508	72,544	929,057	30,088	27,009	14,362	145,710	1,672,278
ცვეთა და გაუფასურების ზარალები								
ნაშთი 2022 წლის 1 იანვარს	188,513	11,009	161,524	28,049	17,706	9,922	5,319	422,042
წლის ცვეთა	13,536	1,470	44,240	386	2,011	1,295	-	62,938
გაყიდვები	(30)	-	-	-	-	(75)	-	(105)
ნაშთი 2022 წლის 31 დეკემბერს	202,019	12,479	205,764	28,435	19,717	11,142	5,319	484,875
ნაშთი 2023 წლის 1 იანვარს	202,019	12,479	205,764	28,435	19,717	11,142	5,319	484,875
წლის ცვეთა	13,202	1,443	45,522	365	1,671	1,439	-	63,642
გაყიდვები	(652)	-	(228)	-	(114)	(86)	-	(1,080)
ნაშთი 2023 წლის 31 დეკემბერს	214,569	13,922	251,058	28,800	21,274	12,495	5,319	547,437
საბალანსო ღირებულებები								
2022 წლის 1 იანვარს	242,442	61,129	761,612	1,790	8,798	1,595	155,415	1,232,781
2022 წლის 31 დეკემბერს	248,959	60,046	719,462	1,404	6,814	2,112	137,358	1,176,155
2023 წლის 31 დეკემბერს	238,939	58,622	677,999	1,288	5,735	1,867	140,391	1,124,841

12. ძირითადი საშუალებები

დაუმონტაჟებელი მოწყობილობები შეადგენს 100,082 ათას ლარს (2022 წელს: 102,088 ათასი ლარი) მშენებარე აქტივების და დაუმონტაჟებელი მოწყობილობების ჯამური 140,391 ათასი ლარის ნაშთიდან (2022 წელს: 137,358 ათასი ლარი). დაუმონტაჟებელი მოწყობილობების უმეტესობა გაზის მილსადენებისგან და თბოსადგურებისთვის კრიტიკული ბუფერული მარაგისგან შედგება, რომელთა გამოყენებაც ჯერ არ დაწყებულია. იმის გამო, რომ საქართველოს ბაზარი არ არის განვითარებული, ძალიან რთულია თბოსადგურების ნაწილების დროული შესყიდვა გადაუდებელ სიტუაციებში, შესაბამისად „ჯგუფს“ უწევს დამატებითი მარაგის შენახვა.

2023 წელს, სახელმწიფო ქონების ეროვნულმა სააგენტომ განახორციელა 399 ათასი ლარის მიწის ნაკვეთების (2022: 248 ათასი ლარის მიწის ნაკვეთები) შენატანი „ჯგუფის“ სააქციო კაპიტალის ზრდის სახით. შეტანილი მიწის ნაკვეთების და მილსადენების თვითღირებულება მათ სამართლიან ღირებულებას არის მიახლოებული.

2023 წლის 31 დეკემბრისთვის და 2022 წლის 31 დეკემბრისთვის, გაუფასურების ან ადრე აღიარებული ზარალების აღდგენის მაჩვენებლები არ ყოფილა გამოვლენილი.

13. გადახდილი ავანსები

'000 ლარი	<u>31 დეკემბერი 2023</u>	<u>31 დეკემბერი 2022</u>
გრძელვადიანი აქტივები		
გრძელვადიანი აქტივებისთვის გადახდილი ავანსები	17,708	2,391
მოკლევადიანი აქტივები		
გადახდილი ავანსები	140, 298	134,421
	158, 006	136,812

მოკლევადიანი ავანსების ნაშთი ძირითადად დაკავშირებულია გაზის მომწოდებლებისთვის გადახდილ თანხებთან, კერძოდ, კომპანია „South Caucasus Pipeline Option Gas Company Limited“-ისთვის 122,405 ათასი ლარის ოდენობით (2022 წელს: 118,206 ათასი ლარი) და კომპანია „Azerbaijan Gas Supply Company Limited“-ისთვის (AGSC) 13,193 ათასი ლარის ოდენობით (2022 წელს: 12,771 ათასი ლარი).

14. ფინანსური იჯარის მოთხოვნა

1996 წელს საქართველოს მთავრობა შევიდა 30-წლიან გარიგებაში ნავთობის კომპანიების კონსორციუმთან, რომელმაც იკისრა საქართველო-აზერბაიჯანის სახელმწიფო საზღვრიდან საქართველოს შავი ზღვის სანაპიროზე სუფსის ნავთობტერმინალამდე ნავთობის მილსადენის სისტემის მშენებლობის და განვითარების ვალდებულება. გარიგების საფუძველზე ნავთობის კომპანიებს მიენიჭათ მითითებული მილსადენის სისტემით ნავთობის საქართველოს ტერიტორიის გავლით ტრანსპორტირების უფლება. მილსადენი საქართველოს სახელმწიფო ქონება გახდა. მილსადენის საკუთრების უფლება გადაეცა „კომპანიას“ 2010 წლის ივნის-ივლისში „კომპანიის“ საწესდებო კაპიტალში განხორციელებული შენატანის სახით, ნომინალური ღირებულებით 269,299 ათასი ლარი. მილსადენით მოსარგებლე ნავთობკომპანიებისგან „ჯგუფი“ იღებს სატრანზიტო საფასურს ტრანსპორტირებული ნავთობის თითოეულ ბარელზე. ხელმძღვანელობამ განსაზღვრა, რომ თავდაპირველი გარიგება მოიცავდა ფინანსურ იჯარას დაწყების თარიღიდან, იმის გამო, რომ საიჯარო ხელშეკრულება მოიჯარეს გადასცემდა საკუთრებასთან დაკავშირებულ არსებითად ყველა რისკსა და ანაზღაურებას.

„ჯგუფმა“ აღიარა ფინანსური იჯარის მოთხოვნა 39,229 ათასი ლარის ოდენობით იმ თარიღში, როდესაც საკუთრების უფლება მილსადენებზე გადაეცა „ჯგუფს“. ფინანსური იჯარის მოთხოვნა წარმოადგენს წმინდა ინვესტიციის მიმდინარე ღირებულებას იჯარაში, რომელიც აქტივების არაუზრუნველყოფილი ნარჩენი ღირებულების მიმდინარე ღირებულებას მოიცავდა იჯარის ვადის ბოლოს, რომელიც დისკონტირდება იჯარაში არსებული საპროცენტო განაკვეთით. 230,070 ათასი ლარის სხვაობა იჯარაში წმინდა ინვესტიციების ნომინალურ და მიმდინარე ღირებულებას შორის აღიარებულ იქნა კაპიტალში სამართლიანი ღირებულების ცვლილების სახით, მესაკუთრის არაფულადი შენატანისთვის.

’000 ლარი	2023	2022
ფინანსური იჯარის მოთხოვნა 1 იანვარს	86,157	80,898
დისკონტის პოზიციის დახურვა ფინანსური იჯარის მოთხოვნაზე	5,600	5,259
ფინანსური იჯარის მოთხოვნა 31 დეკემბერს	91,757	86,157

2023 წლის განმავლობაში, ცვლადმა საიჯარო გადახდებმა ნავთობის ტრანსპორტირებიდან (აღიარებული კონსოლიდირებულ მოგების ან ზარალის და სხვა სრული შემოსავლის ანგარიშგებაში), შეადგინა 889 ათასი ლარი (2022: 6,280 ათასი ლარი).

გაუფასურება

2023 წლის 31 დეკემბრისთვის, ხელმძღვანელობამ გაანალიზა გაუფასურების მაჩვენებლები (გარე და შიდა) ბასს 36-ის მიხედვით და დაასკვნა, რომ მილსადენების საშუალებით ტრანსპორტირებული ნავთობის მოცულობის არსებითი შემცირების გამო არა-გარანტირებული ნარჩენი ღირებულების გაუფასურებაზე ტესტირების ჩატარება არის აუცილებელი. ხელმძღვანელობამ ჩაატარა გაუფასურებაზე ტესტირება 2023 წლის 31 დეკემბერს, რის შედეგადაც აქტივის ანაზღაურებადი ღირებულება აღემატებოდა მის საბალანსო ღირებულებას, შესაბამისად, გაუფასურების ზარალი არ ყოფილა აღიარებული.

ანაზღაურებადი ღირებულების შეფასებისთვის შემდეგი ძირითადი დაშვებები და განსჯა გამოიყენება:

მოცულობები პროგნოზირებულია 2024 წლიდან 2029 წლამდე პერიოდში შემცირებული ბიუჯეტირებული ოდენობების და 2029 წლიდან - ისტორიული საშუალო ოდენობების მიხედვით.

- ისტორიული EBITDA-ს მარჯა გამოიყენება საპროექტო პერიოდში.
- გადასახადების შემდეგ დისკონტირების 11.8%-იანი განაკვეთი გამოიყენება ფულადი სახსრების წარმომქმნელი ერთეულის ანაზღაურებადი ღირებულების დასადგენად. დისკონტირების განაკვეთი ასახავს ფულადი ნაკადების მოთხოვნილ ამონაგების განაკვეთს მსგავსი კომპანიების აშშ დოლარში დენომინირებულ ინვესტირებულ კაპიტალზე.

დისკონტირების განაკვეთის გონივრული შესაძლო ცვლილება არ გამოიწვევს ანაზღაურებადი ღირებულების მის საბალანსო ღირებულებაზე დაბლა დაწევას.

15. სავაჭრო და სხვა მოთხოვნები

’000 ლარი	31 დეკემბერი 2023	31 დეკემბერი 2022
გრძელვადიანი აქტივები		
რესტრუქტურირებული მოთხოვნები*	3,751	7,459
სულ გრძელვადიანი	3,751	7,459
 მოკლევადიანი აქტივები		
სავაჭრო მოთხოვნები**	240,391	429,692
რესტრუქტურირებული მოთხოვნები*	4,510	4,510
სხვა მოთხოვნები	29	141
სულ მოკლევადიანი	244,930	434,343
	248,681	441,802

*2017 წლის 16 ნოემბერს, „კომპანია“ და შპს „საქართველოს გაზის ტრანსპორტირების კომპანია“ (სახელმწიფო საკუთრებაში არსებული კომპანია) გააფორმეს ხელშეკრულება მაგისტრალური მილსადენის იჯარასთან დაკავშირებული მოთხოვნის რესტრუქტურირების შესახებ. ხელშეკრულების მხარეებმა შეათანხმეს გადახდის გრაფიკი, რის საფუძველზეც მთლიანი თანხა დაიფარება 2025 წლის ბოლოსთვის. მოთხოვნის რესტრუქტურირაცია გულისხმობს პირობების არსებით მოდიფიკაციას; შესაბამისად, რესტრუქტურირების თარიღისთვის „კომპანია“ შეწყვიტა არსებული მოთხოვნის აღიარება და აღიარა ახალი აქტივი ახალი პირობების გათვალისწინებით. 2017 წელს ახალი აქტივის სამართლიანი ღირებულების დაანგარიშება პირველადი აღიარებისას, მოხდა მომავალი გადახდების მიმდინარე ღირებულების საფუძველზე, რომელიც დადისკონტირდა წლიური საბაზრო საპროცენტო განაკვეთით 10.86%-ის ოდენობით, რომელიც საბაზრო განაკვეთად არის მიჩნეული (შენიშვნა 10). 2023 წელს, შპს „საქართველოს გაზის ტრანსპორტირების კომპანია“ განახორციელა გადახდა 5,000 ათასი ლარის ოდენობით (2022: 5,000 ათასი ლარი), ზემოხსენებული გადახდის გრაფიკის მიხედვით.

**2018 წლის ივლისში, „კომპანია“ და ნავთობის და გაზის სახელმწიფო სააგენტომ (შემდეგში - „ნგს“) შეიტანეს სარჩელი „ფრონტერა რისორსიზ ჯორჯია კორპორეიშენის“ (შემდეგში - „ფრჯკ“) წინააღმდეგ აღძრული საარბიტრაჟო განხილვის ფარგლებში. „კომპანია“ და „ნგს“, სხვა მოთხოვნებთან ერთად, აყენებენ საკითხს „ფრჯკ“-ს მიერ 1997 წლის 25 ივნისის პროდუქციის წილობრივი განაწილებისა და ნავთობგადამამუშავებელი ქარხნის შესწავლის ხელშეკრულების („პწგ“) გარკვეული პირობების არსებითად დარღვევის თაობაზე, რაც მოიცავს საკონტრაქტო ფართობის დაახლოებით 99%-ის დაბრუნების ვალდებულებას, თუმცა არ შემოიფარგლება ამით.

2018 წლის სექტემბერში, „ფრონტერამ“ და შპს „Frontera Resources US (“FRUS”)-მა აღძრეს შეგებებული სარჩელი, „კომპანიის“ და „ნგს“-ის მიერ 2012-2027 წლებში „პწგ“-ს ვითომდა ჩადენილი დარღვევების შედეგად 3,5 მილიარდი აშშ დოლარის ოდენობის მიუღებელი მოგების ანაზღაურების მოთხოვნით. მიუღებელი მოგების ანაზღაურების თაობაზე სასარჩელო მოთხოვნასთან ერთად, „ფრჯკ“-მ და „FRUS“-მა დააყენეს 3,5 მილიონ აშშ დოლარის ოდენობის გადასახადებთან (დღგ და აქციზის გადასახადი) დაკავშირებული მოთხოვნა და მოითხოვეს XII ბლოკის ტერიტორიაზე დაშვების უფლების მოპოვების მიზნით გაწეული 74 ათასი აშშ დოლარის ოდენობის იურიდიული ხარჯების ანაზღაურება. 2019 წელს FRUS-მა გაიტანა შეგებებული სარჩელი.

2020 წლის 17 აპრილს, საარბიტრაჟო სასამართლომ მიიღო საბოლოო გადაწყვეტილება („საარბიტრაჟო გადაწყვეტილება“) სადავო საკითხებთან დაკავშირებით. საარბიტრაჟო სასამართლომ მხარი დაუჭირა „კომპანიის“ და „ნგსს“-ის მიერ „პწგბ“-ს ინტერპრეტაციას მხარეთა შესაბამისი უფლებებისა და მოვალეობების განსაზღვრის ნაწილში. საარბიტრაჟო სასამართლომ, დაადგინა, რომ საძიებო ფართობის დაბრუნებასა და სახელმწიფოსთვის გადაცემაზე უარის თქმით მოპასუხემ - „ფრონტერამ“, „პწგბ“ არსებითად დაარღვია. საარბიტრაჟო გადაწყვეტილების მიხედვით, „ფრჯკ“ და „FRUS“-ი ვალდებული არიან აუნაზღაურონ „კომპანიას“ გარკვეული თანხები (კომპანიის მიერ „ფრონტერას“ სახელით გადახდილი ბუნებრივი რესურსების მოსაკრებლის თანხა და გადახდის თარიღამდე მასზე დარიცხული პროცენტი, ასევე, „კომპანიის“ მიერ საარბიტრაჟო წარმოებასთან დაკავშირებით გაწეული ხარჯები).

2020 წლის 3 დეკემბერს, შესაბამისი აქციონერის გადაწყვეტილების საფუძველზე, „ფრონტერა“ ნებაყოფლობითი ლიკვიდაციის პროცედურის ფარგლებში მოექცა და ბ-ნი ენდრიუ მორისონი და ბ-ნი დევიდ გრიფინი „FTI Consulting“-დან იმავე დღეს დაინიშნენ „ფრჯკ“-ს ერთობლივ ნებაყოფლობითი ლიკვიდატორებად („JVL“). თუმცა, 2021 წლის 13 იანვარს, კაიმანის კუნძულების სასამართლოს დიდმა პალატამ გამოსცა ბრძანება, რომლის მიხედვითაც „ფრონტერა“-ს ლიკვიდაცია კაიმანის კუნძულების სასამართლოს დიდი პალატის ზედამხედველობის ქვეშ ჩატარდა და ერთობლივი ნებაყოფლობითი ლიკვიდატორები დაინიშნენ ფრონტერას ერთობლივ ოფიციალურ ლიკვიდატორებად („JOL“).

2021 წლის 10 თებერვალს, ერთობლივმა ოფიციალურმა ლიკვიდატორებმა „ფრჯკ“-ს გადახდისუუნარობა გამოაცხადეს.

ერთობლივმა ოფიციალურმა ლიკვიდატორებმა, ფრონტერას სახელით, კომპანიასთან და ნგსს-სთან, 2021 წლის 25 ივნისით და 2021 წლის 25 აგვისტოთი დათარიღებული „შეთანხმების წერილები“ („შეთანხმების წერილები“) გააფორმეს. „შეთანხმების წერილები“ ადგენს მხარეთა პირდაპირ შეთანხმებას, რომ კომპანია და ნგსს დაუყოვნებლივ გადმოიბარებენ საკონტრაქტო ფართობს (როგორც განმარტებულია „პწგბ“-ში), მასზე მიმდინარე ნავთობისა და გაზის ყველა ოპერაციას (როგორც განმარტებულია „პწგბ“-ში) და მოპოვებას ნავთობის განკარგვის ჩათვლით (როგორც განმარტებულია „პწგბ“-ში).

2022 წლის 11 ნოემბრით დათარიღებული თანხმობის წერილის საშუალებით, ნგსს და „კომპანია“ ადასტურებენ „პწგბ“-ს ფარგლებში, „ფრონტერას“ ყველა წილის, უფლებისა და ვალდებულების „FRUS“-ისთვის გადაცემას. აღნიშნული გადაცემა დამოკიდებულია გარკვეულ პირობებზე, მათ შორის, ნგსს-ს და სს „საქართველოს ნავთობისა და გაზის კორპორაციის“ მიერ „ფრონტერას“ კომპანიის ლიკვიდაციაში ნებისმიერი და ყველა მოთხოვნისგან სრულ და საბოლოო გათავისუფლებაზე, რომლებიც წარმოიშება „პროდუქციის წილობრივი განაწილების შესახებ ხელშეკრულებიდან“ ან მასთან დაკავშირებით (აღნიშნული მოთხოვნები (მათ შორის ვალდებულებები) „FRUS“-მა იკისრა).

2022 წლის 14 ნოემბერს, ერთი მხრივ, ნგსს-მ და სს „საქართველოს ნავთობისა და გაზის კორპორაციამ“ (საქართველოს მთავრობის სახელით მოქმედი), და მეორე მხრივ, „Frontera Resources Corporation“ („FRC“)-მა (ჰიუსტონში (აშშ, ტეხასი) მდებარე საერთაშორისო ნავთობისა და გაზის საძიებო კომპანია) და FRUS-მა (FRC-ის სრულ მფლობელობაში მყოფი შვილობილი კომპანია), ხელი მოაწერეს „ურთიერთგაგების მემორანდუმს“ („MoU“) და დაადასტურეს მათი ურთიერთშეთანხმება „ფრონტერას“ უფლებების, წილების და ვალდებულებების FRUS-ისთვის გადაცემასთან დაკავშირებით. მემორანდუმის თანახმად, FRC-ს და FRUS-ს ეკისრებათ რამდენიმე და ერთობლივი ვალდებულება, გადაუხადონ კომპანიას, „ფრჯკ“-ს და FRUS-ის მიერ საარბიტრაჟო გადაწყვეტილების მიხედვით მოსარჩელებისთვის გადასახდელი ყველა თანხა („გადახდის ვალდებულებები“) და აანაზღაურონ „ფრჯკ“-ს მიერ „საკონტრაქტო ფართობზე“ მოპოვებული ნავთობის გაუნაწილებლობის შედეგად მიყენებული ზიანი („გადახდის ვალდებულებებთან“ ერთად, შემდგომში მოხსენიებული, როგორც „აგრეგირებული გადახდის ვალდებულებები“).

მემორანდუმის მიხედვით, FRUS აღიარდა, როგორც პწგბ-ს მხარე და ერთი მხრივ, FRUS-მა და მეორე მხრივ „კომპანია“ და ნგსს-მ, გააფორმეს „პწგბ“-ს შესაბამისი კორექტირებები. შემდგომ, ნგსს-მ FRUS-ს მიანიჭა ნავთობისა და გაზის რესურსებით სარგებლობის ლიცენზია. მიუხედავად ამისა, მემორანდუმისა და პწგბ-ს მიხედვით, FRC-სა და FRUS-ის მიერ მათი „გადახდის ვალდებულებების“ დაკმაყოფილებამდე, „კომპანია“ გააგრძელებს საქმიანობას შესაბამის „საკონტრაქტო ფართობზე“.

გადახდის ვადა რამდენჯერმე გახანგრძლივდა.

2024 წლის 7 თებერვალს, ნგსს-ს და „კომპანიას“ აცნობეს, რომ კაიმანის კუნძულების სასამართლოს დიდი პალატის 2024 წლის 16 იანვრის ბრძანების მიხედვით, ბატონი გრანტ ჰილი და ბატონი მაიკლ გრინი „Deloitte & Touche LLP, Cayman Islands“ -დან, 2024 წლის 16 იანვრიდან დაინიშნენ კომპანიის ერთობლივ ოფიციალურ ლიკვიდატორებად (“FRC’s JOLs”).

„კომპანიების შესახებ კანონი“-ს სექცია 110-ის და „კაიმანის კუნძულების კომპანიების ლიკვიდაციის წესების“ („Cayman Islands Companies Winding Up Rules“ (2023 კონსოლიდირებული)) ბრძანება 3, წესი 22-ის მიხედვით, 2024 წლის 16 იანვრიდან, FRC-ს დირექტორების ყველა ძალაუფლება შეწყდა და ამჟამად, კომპანიას FRC-ს ერთობლივი ოფიციალური ლიკვიდატორები აკონტროლებენ.

მემორანდუმისა და პწგბ-ს უკანასკნელი კორექტირებების მიხედვით, ერთი მხრივ, FRC (წარმოდგენილი FRC-ს ერთობლივი ოფიციალური ლიკვიდატორების მიერ) და FRUS და მეორე მხრივ, „კომპანია“ და ნგსს გადახდის ვალდებულების შესრულებისთვის დადგენილი ვადის 2024 წლის 31 მაისამდე გადაწევაზე შეთანხმდნენ (იხ. შენიშვნა 26). FRC-ს და/ან FRUS-ის მიერ მათი გადახდის ვალდებულებების შეუსრულებლობა მემორანდუმისა და პწგბ-ს ავტომატურ შეწყვეტას გამოიწვევს, გარდა შეწყვეტის შემდგომ მოქმედი დებულებებისა.

მემორანდუმისა და პწგბ-ს მიხედვით, „კომპანიას“ აქვს უფლება მოითხოვოს 15,399 ათასი ლარის ოდენობით „გადახდის ვალდებულებები“ FRC-სა და FRUS-ისგან და „FRGC“-ს მიერ საკონტრაქტო ფართობზე წარმოებული ნავთობის გაუნაწილებლობით წარმოშობილი ზიანის ანაზღაურება (აღნიშნული ზიანის ოდენობა უნდა იქნეს გამოთვლილი და შეთანხმებული მხარეების მიერ 2024 წლის 15 ივლისამდე, პწგბ-ში გათვალისწინებული პრინციპების მიხედვით). მოთხოვნა განიხილება, როგორც წარმოშობილი, საკრედიტო რისკით გაუფასურებული მოთხოვნა ბალანსისთვის, ნულის ტოლი ოდენობით.

„ჯგუფის“ დამოკიდებულება საკრედიტო და სავალუტო რისკებზე, ასევე სავაჭრო და სხვა მოთხოვნებთან დაკავშირებული გაუფასურების ზარალი განხილულია 21-ე შენიშვნაში.

16. ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები

’000 ლარი	31 დეკემბერი 2023	31 დეკემბერი 2022
საბანკო ნაშთები	221,985	281,947
მოთხოვნამდე დეპოზიტები	154,990	104,223
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები	376,975	386,170

მოთხოვნამდე დეპოზიტები წარმოადგენს ვადიან ანაზღაურებას, რომელთა დაფარვაც შეიძლება სავალდებულო გახდეს, სამთვლიანი ან მეტი დაფარვის ვადით განთავსების თარიღიდან და რომლებისთვისაც „ჯგუფს“ აქვს ანაზღაურების გატანის ცალმხრივი უფლება შეტყობინების გაგზავნიდან რამდენიმე დღეში, ჯარიმების გადახდის და არსებითი საპროცენტო ზარალის გარეშე. შედეგად, აღნიშნული ვადიანი ანაზღაურების კლასიფიკაცია მოხდა მათი ბუნებიდან გამომდინარე, რაც

წარმოადგენს მოთხოვნამდე ანაზარს.

საკრედიტო და საპროცენტო განაკვეთის რისკებზე „ჯგუფის“ დამოკიდებულება და ფინანსური აქტივებისა და ვალდებულებების მგრძნობელობის ანალიზი განხილულია 21-ე შენიშვნაში.

17. კაპიტალი

(ა) სააქციო კაპიტალი

აქციების რაოდენობა (სხვაგვარად მითითებამდე)

	ჩვეულებრივი აქციები	
	2023	2022
ნომინალური ღირებულება	20 ლარი	20 ლარი
რაოდენობა 1 იანვრის მდგომარეობით	34,732,874	32,313,000
აქციების გამოშვება არაფულადი აქტივების შენატანების საწარმოო	19,966	2,419,874
რაოდენობა 31 დეკემბრის მდგომარეობით	34,752,840	34,732,874

ჩვეულებრივი აქციები

2023 წლის განმავლობაში, „კომპანიის“ მშობელმა კომპანიამ გადაწყვიტა „კომპანიის“ სააქციო კაპიტალში გაეკეთებინა ძირითადი საშუალებების შენატანი (მიწის ნაკვეთები) ნომინალური ღირებულებით 399 ათასი ლარი (2022: 248 ათასი ლარის ღირებულების მიწის ნაკვეთები და მიწის ნაკვეთები), რაც დაახლოებით ტოლია ამ აქტივების სამართლიანი ღირებულებისა გადაცემის დღისთვის.

(ბ) დამატებითი შენატანები კაპიტალში

დამატებით გადახდილი კაპიტალი წარმოადგენს „ჯგუფისთვის“ საქართველოს მთავრობის (რომელიც ასრულებს მისი აქციონერის ფუნქციას) მიერ გადაცემულ სარგებელს.

სააქციო კაპიტალის გაზრდისას, ნებისმიერი სხვაობა სააქციო კაპიტალის რეგისტრირებულ ოდენობას და შეტანილი აქტივების სამართლიან ღირებულებას შორის აღიარდება კაპიტალის ცალკეული კომპონენტის სახით, როგორც „დამატებითი შენატანები კაპიტალში“.

(გ) დივიდენდები

2023 წელს, „ჯგუფს“ არ გამოუცხადებია დივიდენდები. 2022 წლის 31 დეკემბრისთვის, „სავაჭრო და სხვა ვალდებულებებში“ შეტანილი 2,828 ათასი ლარის ოდენობით გადასახდელი დივიდენდები, გადახდილი იქნა 2023 წლის განმავლობაში.

2022 წელს, ჯგუფმა სს „საქართველოს განვითარების ფონდზე“ (ყოფილი: სს „საპარტნიორო ფონდი“) გამოაცხადა 60,169 ათასი ლარის ოდენობით დივიდენდები, საიდანაც 48,148 ათასი ლარი კომპანიის სააქციო კაპიტალად დაკონვერტირდა (იხ. შენიშვნა 17(ა)), ხოლო 9,000 ლარი იქნა გადახდილი ფულადი სახსრებით.

(დ) სხვა კაპიტალის რეზერვი

საქართველოს მთავრობის 2022 წლის 7 დეკემბრის დადგენილებით, იმ შემთხვევაში, თუ საქართველოს ნავთობისა და გაზის კორპორაცია 2023 წლის განმავლობაში არ გაყიდდა შპს „გარდაზნის თბოსადგურის“ წილების 100%-ს, შპს „გარდაზნის თბოსადგურის“ წილების 21,716% უნდა დაბრუნებულიყო სს „საქართველოს განვითარების ფონდისთვის“. შედეგად, ჯგუფმა 55,195 ათასი ლარი „სხვა კაპიტალის რეზერვში“ აღიარა. ხელმძღვანელობა ვარაუდობს, რომ 2023 წლის 31 დეკემბრისთვის, აღნიშნული ოდენობა შპს „გარდაზნის

თბოსადგურის“ წილების 21.716% -ის სამართლიან ღირებულებასთან არის მიახლოებული.

18. კაპიტალის მართვა

„ჯგუფს“ არ აქვს კაპიტალის მართვის ფორმალური პოლიტიკა, მაგრამ ხელმძღვანელობა ცდილობს კაპიტალის შესაბამისი ბაზის უზრუნველყოფას „ჯგუფის“ საოპერაციო და სტრატეგიულ საჭიროებებთან დაკავშირებული მოთხოვნების დასაკმაყოფილებლად, და ასევე ბაზრის მონაწილეების ნდობის შესანარჩუნებლად. ეს მიიღწევა ფულადი სახსრების ეფექტური მართვის, „ჯგუფის“ შემოსავლებისა და მოგების და იმ გრძელვადიანი საინვესტიციო გეგმების მუდმივი მონიტორინგის გზით, რომლებიც ძირითადად „ჯგუფის“ საოპერაციო ფულადი ნაკადებით და ვალით ფინანსდება. ამ ღონისძიებების გატარებით, „ჯგუფი“ მისი მოგების მდგრად ზრდას ისახავს მიზნად.

ჯგუფის კაპიტალის მართვის მიდგომაში წლის განმავლობაში ცვლილებები არ განხორციელებულა.

„კომპანია“ ან/და მისი შვილობილი კომპანიები არ წარმოადგენენ გარედან დაკისრებული, კაპიტალის მოთხოვნების საგანს.

19. სესხები და კრედიტები

მოცემულ შენიშვნაში წარმოდგენილია ინფორმაცია „ჯგუფის“ პროცენტის სესხებისა და კრედიტების სახელშეკრულებო პირობების შესახებ, რომლებიც ამორტიზებული ღირებულებით ფასდება. საპროცენტო განაკვეთის, სავალუტო და ლიკვიდურობის რისკზე ჯგუფის დამოკიდებულებების შესახებ მეტი ინფორმაცია იხილეთ 21-ე შენიშვნაში.

'000 ლარი	31 დეკემბერი 2023	31 დეკემბერი 2022
გრძელვადიანი ვალდებულებები		
დაკავშირებული მხარის სესხი	126,831	57,454
	126,831	57,454
მოკლევადიანი ვალდებულებები		
სესხები ადგილობრივი ბანკებისგან	-	95,029
დაკავშირებული მხარის სესხი	113,706	164,948
სესხი საერთაშორისო ბანკისგან	499,427	536,894
	613,133	796,871

(ა) სესხის ვადა და დაფარვის გრაფიკი

დაუფარავი სესხების დაფარვის ვადა და პირობები იყო შემდეგი:

'000 ლარი		31 დეკემბერი 2023				31 დეკემბერი 2022			
		ნომინალური		დაფარვის		ნომინალური		დაფარვის	
		საპროცენტო	დაფარვის	ნომინალური	საბალანსო	საპროცენტო	დაფარვის	ნომინალური	საბალანსო
		ვალუტა	განაკვეთი	წელი	ღირებულება	ვალუტა	განაკვეთი	წელი	ღირებულება
სესხი			6-თვიანი						
საერთაშორისო	ევრო	EURIBOR +	2031	499,427	499,427	2031	536,894	536,894	
ბანკისგან		3.3%							
სესხი ადგილობრივი	აშშ	8.00%	2023	-	--	2023	66,473	66,473	
ბანკისგან	დოლარი								
სესხი ადგილობრივი	აშშ	6.5%-8%	2023	-	--	2023	17,683	17,683	
ბანკისგან	დოლარი								
სესხი ადგილობრივი	აშშ	7.30%	2023	-	-	2023	10,873	10,873	
ბანკისგან	დოლარი								
დაკავშირებული	ლარი	9.30%	2025	255,972	240,537	2024	230,000	222,402	
მხარის სესხი									

სულ პროცენტიანი
ვალდებულებები

<u>755,399</u>	<u>739,964</u>	<u>861,923</u>	<u>854,325</u>
----------------	----------------	----------------	----------------

სესხი საერთაშორისო ბანკისგან

EBRD-თან ფართომასშტაბიანი მოლაპარაკებების შედეგად, „კომპანია“ 2020 წლის სექტემბერში ხელი მოაწერა 217 მილიონი ევროს 10-წლიან არაუზრუნველყოფილი სესხის ხელშეკრულებას, რომელიც საკმარისი იყო გადასახდელი 250 მილიონი აშშ დოლარის ევროობლიგაციების და მათზე დარიცხული კუპონის დასაფარავად.

250 მილიონი აშშ დოლარის ევროობლიგაციების და მათზე დარიცხული კუპონის სრული დაფარვა მოხდა 2021 წლის აპრილში. ევროობლიგაციების დაფარვისთვის გამოყენებულმა სესხის მოცულობამ შეადგინა 853,734 ათასი ლარი.

2023 წლის 31 დეკემბრისთვის, EBRD-ის სესხთან დაკავშირებული პროცენტის დაფარვის კოეფიციენტთან დაკავშირებული ფინანსური კოვენანტი იქნა დარღვეული, რაც გამსესხებელს უფლებას ანიჭებს მოითხოვოს სესხის მოთხოვნისთანავე დაფარვა. „ჯგუფი“ უფლებაზე უარის მოპოვების პროცესშია. სესხის კოვენანტის დარღვევის და მისი „მოთხოვნამდე“ კატეგორიაში კლასიფიცირების გამო მიჩნეულია, რომ EBRD-ისგან აღებული სესხის საბალანსო ღირებულება მის სამართლიან ღირებულებასთან არის მიახლოებული.

დაკავშირებული მხარის სესხი

2022 წლის 28 დეკემბერს, საქართველოს მთავრობამ, ჯგუფის ლიკვიდურობისა და სტაბილურობის უზრუნველსაყოფად, ჯგუფზე გასცა 230,000 ათასი ლარის ოდენობით სუბორდინირებული, არაუზრუნველყოფილი სესხი. სესხი შედგავთიანი პირობებით იქნა მიღებული. შესაბამისად, თავდაპირველი აღიარებისას სესხი იქნა დისკონტირებული 11.5%-იანი საბაზრო საპროცენტო განაკვეთის გამოყენებით. 7,830 ათასი ლარის დისკონტირება აღიარებულ იქნა როგორც „დამატებითი შენატანები კაპიტალში“ 2022 წლის განმავლობაში, თავდაპირველი აღიარების თარიღისთვის. 2023 წლის განმავლობაში, მოხდა სესხის პირობების მოდიფიცირება და სესხის დაფარვის ვადა იქნა გახანგრძლივებული 2025 წლის ბოლომდე. 7,603 ათასი ლარის ოდენობით მოდიფიცირების გავლენა აღიარებულ იქნა როგორც „დამატებითი შენატანები კაპიტალში“ 2023 წლის განმავლობაში, მოდიფიცირების თარიღისთვის.

გამოუყენებელი საკრედიტო ხაზები

2018 წელს, კომპანია „KfW“-თან ხელი მოაწერა სასესხო ხელშეკრულებას 150 მილიონ ევროზე, საქართველოში პირველი მიწისქვეშა გაზსადგვის მშენებლობის დაფინანსებისთვის.

2020 წელს, COVID-19 პანდემიით გამოწვეული გლობალური ფინანსური სირთულეების გათვალისწინებით, ფინანსთა სამინისტრომ 2020 წლის 23 აპრილს გამოსცა წერილი, რომლის თანახმად გადაწყდა მიწისქვეშა გაზსადგვის მშენებლობისთვის განკუთვნილი, KfW-სგან მიღებული 150 მილიონი ევროს აუთვისებელი სესხიდან 120 მილიონი ევრო მიემართათ სახელმწიფო ბიუჯეტში, სამთავრობო პროგრამების მხარდასაჭერად, რომელიც ხელს შეუწყობს პანდემიის და მისი შედეგების შემსუბუქებას.

შესაბამისად, 2020 წლის 31 დეკემბრისთვის, „კომპანიას“ და KfW-ს შორის დადებული სასესხო ხელშეკრულება გადახდილ და შემცირებულ იქნა 150 მილიონი ევროდან 30 მილიონ ევრომდე. 2023 და 2022 წლების 31 დეკემბრისთვის, არცერთი ტრანში არ ყოფილა

გამოყენებული/ათვისებული და კომპანიამ გადაიხადა სესხის მომსახურების საფასური 222 ათასი ლარის ოდენობით, რომელიც აღიარებულ იქნა ფინანსურ ხარჯებში (2022: 225 ათასი ლარი).

2023 წლის 31 დეკემბრისთვის, „კომპანიას“ აქვს გამოუყენებელი საკრედიტო ხაზები ქართული ბანკისგან, საკრედიტო ხაზების ლიმიტები შეადგენს 30,000 ათას აშშ დოლარს (2022: 24,169 ათასი აშშ დოლარი).

ხელმძღვანელობის მიერ ფუნქციონირებადობის შეფასებასთან დაკავშირებით დამატებითი ინფორმაციისთვის იხილეთ შენიშვნა 2 (ბ).

(ბ) ვალდებულებების მოძრაობის შეჯერება საფინანსო საქმიანობიდან წარმოშობილ ფულად ნაკადებთან

‘000 ლარი	2023	2022
ნაშთი 1 იანვარს	854,325	711,003
სესხებიდან მიღებული შემოსულობები	-	435,819
სესხების დაფარვა	(144,095)	(155,127)
სულ ცვლილებები საფინანსო ფულადი ნაკადებიდან	(144,095)	280,692
სხვა ცვლილებები		
გაცვლითი კურსის ცვლილებების გავლენა	7,738	(136,629)
საპროცენტო ხარჯი	57,601	31,472
დამატებითი შენატანები კაპიტალში	(7,603)	(7,830)
კაპიტალიზირებული სასესხო ხარჯები	2,468	1,842
გადახდილი პროცენტი	(30,470)	(26,225)
სულ ვალდებულებასთან დაკავშირებული სხვა ცვლილებები	29,734	(137,370)
ნაშთი 31 დეკემბრის	739,964	854,325

20. სავაჭრო და სხვა ვალდებულებები

‘000 ლარი	31 დეკემბერი 2023	31 დეკემბერი 2022
სავაჭრო ვალდებულებები	156,414	307,648
გადასახდელი დივიდენდი	-	2,913
ვალდებულებები გრძელვადიანი აქტივებისთვის	152	179
სხვა ვალდებულებები	471	1,129
	157,037	311,869

სავაჭრო და სხვა ვალდებულებებთან დაკავშირებული სავალუტო და ლიკვიდურობის რისკებზე ჯგუფის დაქვემდებარება განხილულია 21-ე შენიშვნაში.

21. სამართლიანი ღირებულებები და რისკის მართვა

(ა) სააღრიცხვო კლასიფიკაციები და სამართლიანი ღირებულებები

სამართლიანი ღირებულების შეფასება ხორციელდება იმ ფასით, რომელიც სტანდარტული ოპერაციის ფარგლებში, მიღებული იქნებოდა აქტივის გაყიდვისას ან გადახდილი იქნებოდა ვალდებულების გადაცემისას ბაზრის მონაწილეებს შორის შეფასების თარიღისთვის. თუმცა, განუსაზღვრელობებიდან და სუბიექტური მსჯელობის გამოყენებიდან გამომდინარე, სამართლიანი ღირებულება არ უნდა იყოს ინტერპრეტირებული, როგორც რეალიზებადი

აქტივების დაუყოვნებელი გაყიდვისას ან ვალდებულებების გადაცემისას.

ჯგუფმა განსაზღვრა ფინანსური აქტივებისა და ვალდებულებების სამართლიანი ღირებულება შეფასების ტექნიკების გამოყენებით. შეფასების ტექნიკის მიზანს წარმოადგენს სამართლიანი ღირებულების განსაზღვრა, რომელიც ასახავს შეფასების თარიღისთვის, ბაზრის მონაწილეებს შორის დადებულ სტანდარტულ ოპერაციაში აქტივის გაყიდვიდან მიღებულ ან ვალდებულების გადაცემისთვის გადახდილ ფასს. გამოყენებული შეფასების ტექნიკა წარმოადგენს დისკონტირებული ფულადი ნაკადების მოდელს. ყველა ფინანსური აქტივისა და ვალდებულების სამართლიანი ღირებულება ანგარიშდება მომავალი ძირითადი თანხისა და საპროცენტო ფულადი ნაკადების მიმდინარე ღირებულების საფუძველზე, რომელიც დისკონტირდება საანგარიშგებო თარიღისთვის არსებული საბაზრო საპროცენტო განაკვეთით.

ჯგუფის ფინანსური აქტივებისა და ვალდებულებების საბალანსო ღირებულება გონივრულად არის მიახლოებული მათ სამართლიან ღირებულებებთან.

(ბ) ფინანსური რისკის მართვა

ფინანსური ინსტრუმენტების გამოყენებით „ჯგუფი“ შემდეგი რისკების წინაშე დგას:

- საკრედიტო რისკი (იხილეთ შენიშვნა (ბ)(ii));
- ლიკვიდურობის რისკი (იხილეთ შენიშვნა გ));
- საბაზრო რისკი (იხილეთ დ)).

(i) რისკის მართვის სტრუქტურა

სამეთვალყურეო საბჭოს აქვს მთლიანი პასუხისმგებლობა „ჯგუფის“ რისკების მართვის სტრუქტურის დადგენასა და მიმოხილვაზე.

„ჯგუფის“ რისკების მართვის პოლიტიკები განისაზღვრება მის წინაშე არსებული რისკების იდენტიფიცირებისა და ანალიზისთვის, შესაბამისი რისკების საზღვრებისა და საკონტროლო მექანიზმების განსაზღვრისთვის და რისკებისა და საზღვრების დაცვის მონიტორინგისთვის. რისკების მართვის პოლიტიკები და სისტემები რეგულარულად განიხილება ბაზრის პირობებისა და „ჯგუფის“ საქმიანობაში ცვლილებების ასახვის მიზნით.

(ii) საკრედიტო რისკი

საკრედიტო რისკი არის „ჯგუფის“ ფინანსური ზარალის რისკი, როდესაც მომხმარებელი ან ფინანსური ინსტრუმენტის ხელშემკვრელი მხარე ვერ შეასრულებს ხელშეკრულებით გათვალისწინებულ ვალდებულებებს. ის ძირითადად წარმოიშობა „ჯგუფის“ კლიენტების მიმართ არსებული მოთხოვნებიდან, გაცემული სესხებიდან, ვადიანი დეპოზიტებიდან და ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტებიდან.

ფინანსური აქტივების საბალანსო ღირებულება მაქსიმალურ საკრედიტო რისკს წარმოადგენს.

საანგარიშგებო თარიღისთვის საკრედიტო რისკზე მაქსიმალური დამოკიდებულება იყო შემდეგი:

’000 ლარი	შენიშვნა	საბალანსო ღირებულება	
		31 დეკემბერი 2023	31 დეკემბერი 2022
სავაჭრო და სხვა მოთხოვნები	15	248,681	441,802
გაცემული სესხები		208	189

'000 ლარი	შენიშვნა	საბალანსო ღირებულება	
		31 დეკემბერი 2023	31 დეკემბერი 2022
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები	16	376,975	386,170
		625,864	828,161

(iii) სავაჭრო და სხვა მოთხოვნები

„ჯგუფის“ დამოკიდებულება საკრედიტო რისკზე უმეტესწილად განპირობებულია მომხმარებლის ინდივიდუალური მახასიათებლებით. თუმცა, ხელმძღვანელობა ითვალისწინებს იმ ფაქტორებს, რომლებიც გავლენას ახდენს მისი მომხმარებლების ბაზის საკრედიტო რისკზე, იმ ინდუსტრიის და ქვეყნის რისკების ჩათვლით, რომელშიც ოპერირებენ მომხმარებლები. შემოსავლების კონცენტრაციაზე დამატებითი ინფორმაცია მოცემულია მე-5 შენიშვნაში.

სავაჭრო მოთხოვნებიდან წარმოშობილი საკრედიტო რისკის შეზღუდვა ხდება კორპორატიული კლიენტებისთვის მაქსიმალური გადახდის პერიოდის (ერთი თვე) დაწესებით. ამასთანავე, ზოგიერთი კლიენტის შემთხვევაში რისკი იმართება კლიენტებისგან ავანსების მოთხოვნის გზით.

სავაჭრო და სხვა მოთხოვნებთან დაკავშირებით უზრუნველყოფა ზოგადად არ მოითხოვება. „ჯგუფს“ არ გააჩნია სავაჭრო მოთხოვნები, რომლებზეც არ აღიარდება ზარალის რეზერვი უზრუნველყოფის არსებობის გამო.

სავაჭრო და სხვა მოთხოვნებისთვის საკრედიტო რისკზე მაქსიმალური დამოკიდებულება საანგარიშგებო თარიღისთვის, გეოგრაფიული რეგიონების მიხედვით იყო შემდეგი:

'000 ლარი	საბალანსო ღირებულება	
	31 დეკემბერი 2022	31 დეკემბერი 2022
ადგილობრივი	248,669	441,790
დსთ-ს ქვეყნები	12	12
	248,681	441,802

სავაჭრო მოთხოვნების საკრედიტო რისკზე მაქსიმალური დამოკიდებულება საანგარიშგებო თარიღისთვის კლიენტების ტიპების მიხედვით იყო შემდეგი:

'000 ლარი	საბალანსო ღირებულება	
	31 დეკემბერი 2023	31 დეკემბერი 2022
გაზის დისტრიბუტორები	156,123	364,989
ელექტროენერგიის დისტრიბუტორები	79,340	60,351
გაზის მილსადენების საიჯარო ქირა (შენიშვნა 15)	12,670	16,462
სხვა	548	-
	248,681	441,802

2023 წლის 31 დეკემბრისთვის, „ჯგუფის“ ორი ყველაზე მნიშვნელოვანი მომხმარებლის მიმართ არსებული მოთხოვნების საბალანსო ღირებულება 148,067 ათას ლარს შეადგენდა (2022: 366,707 ათასი ლარი).

მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის შეფასება კორპორატიული კლიენტებისთვის

„ჯგუფის“ მიერ საკრედიტო რისკების დონეების მიხედვით გადანაწილება ხდება იმ მონაცემებზე დაყრდნობით, რომელთა საფუძველზე შესაძლებელია ზარალის რისკის განსაზღვრა (მათ შორის გარე რეიტინგების, აუდიტირებული ფინანსური ანგარიშგებების, მმართველობითი ანგარიშების და ფულადი ნაკადების პროგნოზების და სხვა, კლიენტთან დაკავშირებული გარე ინფორმაციის

საფუძველზე) და გამოცდილი საკრედიტო განსჯის გამოყენებით. საკრედიტო რისკების დონეები განისაზღვრება რაოდენობრივი და ხარისხობრივი ფაქტორების გათვალისწინებით, რომლებიც მიანიშნებს დეფოლტის რისკზე და შეესაბამება სააგენტოების გარე საკრედიტო რეიტინგების განმარტებებს.

მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი

მოცემული ცხრილი გვაწვდის ინფორმაციას საკრედიტო რისკზე დაქვემდებარებაზე და კლიენტების მიმართ არსებულ სავაჭრო და სხვა მოთხოვნების მოსალოდნელ საკრედიტო ზარალზე 2023 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით:

‘000 ლარი	31 დეკემბერი 2023		
	არ არის	საკრედიტო რისკით	
	გაუფასურებული	გაუფასურებული	სულ
მომხმარებლის საკრედიტო რისკის ხარისხი	საკრედიტო რისკით		
დაბალი რისკი	235,236	-	235,236
საშუალო რისკი	8,260	4,970	13,230
მაღალი რისკი	-	12,609	12,609
სულ მთლიანი საბალანსო ღირებულება	243,496	17,579	261,075
ზარალის რეზერვი	(633)	(11,761)	(12,394)
სულ წმინდა საბალანსო ღირებულება	242,863	5,818	248,681

‘000 ლარი	31 დეკემბერი 2022		
	არ არის	საკრედიტო რისკით	
	გაუფასურებული	გაუფასურებული	სულ
მომხმარებლის საკრედიტო რისკის ხარისხი	საკრედიტო რისკით		
დაბალი რისკი	422,168	-	422,168
საშუალო რისკი	11,969	-	11,969
მაღალი რისკი	-	20,758	20,758
სულ მთლიანი საბალანსო ღირებულება	434,137	20,758	454,895
ზარალის რეზერვი	(534)	(12,559)	(13,093)
სულ წმინდა საბალანსო ღირებულება	433,603	8,199	441,802

დაბალი რისკი - ხელშეკრულების მხარეს აქვს ძლიერი უნარი შეასრულოს ხელშეკრულებით ნაკისრი ვალდებულებები უახლოეს პერიოდში და უარყოფითმა ცვლილებებმა ეკონომიკასა და ბიზნეს გარემოში გრძელვადიან პერსპექტივაში, ნაკლებად სავარაუდოა, უარყოფითი გავლენა იქონიოს ხელშეკრულების მხარის გადახდისუნარიანობაზე. საგარეო საკრედიტო რეიტინგი BB-დან B მდე (Fitch).

საშუალო რისკი - ხელშეკრულების მხარეს აქვს რესტრუქტურიზებული ხელშეკრულებით ნაკისრი ფულადი ნაკადების ვალდებულებები, რომელიც უნდა დაიფაროს უახლოეს პერიოდში და უარყოფითმა ცვლილებებმა ეკონომიკასა და ბიზნეს გარემოში გრძელვადიან პერსპექტივაში, შესაძლებელია უარყოფითი გავლენა იქონიოს ხელშეკრულების მხარის გადახდისუნარიანობაზე. რესტრუქტურიზებული მოთხოვნები კლასიფიცირებულია მე-2 ეტაპზე.

მაღალი რისკი - ხელშეკრულების მხარეს აქვს სუსტი უნარი შეასრულოს ხელშეკრულებით ნაკისრი ვალდებულებები უახლოეს პერიოდში და უარყოფითი ცვლილებები ეკონომიკასა და ბიზნეს გარემოში გრძელვადიან პერსპექტივაში, დიდი ალბათობით იქონიებს უარყოფით გავლენას ხელშეკრულების მხარეების გადახდისუნარიანობაზე.

სავაჭრო და სხვა მოთხოვნების გაუფასურების რეზერვის მოძრაობა

წლის განმავლობაში, სავაჭრო და სხვა მოთხოვნების გაუფასურების რეზერვის მოძრაობა მოცემულია ქვემოთ ცხრილში.

'000 ლარი	2023	2022
ნაშთი 1 იანვარს	13,093	6,213
წმინდა (ანაზღაურება)/დარიცხვა წლის განმავლობაში	(699)	9,420
ჩამოწერა	-	(2,540)
ნაშთი 31 დეკემბერს	12,394	13,093

(iv) გაცემული სესხები

ხელმძღვანელობის შეფასებით არცერთი გაცემული სესხების ნაშთი არ არის გაუფასურებული საკრედიტო რისკით 2023 წლის 31 დეკემბრისთვის. ყველა სხვა გაცემული სესხი კლასიფიცირებულია 1-ელ ეტაპზე და გაუფასურების ზარალი გამოთვლილია 12-თვიანი მოსალოდნელი ზარალის საფუძველზე, მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი სხვა სესხებზე ნულს შეადგენს.

(v) ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები

2023 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, ბანკში არსებული თანხების დაახლოებით 99% იწახება 4 ქართულ ბანკში (2022: 3 ქართული ბანკი), აქედან 2 ბანკს აქვს Fitch-ის გრძელვადიანი საკრედიტო რეიტინგი BB, ხოლო ორს აქვს B+ საკრედიტო რეიტინგი.

ფულადი სახსრების და მათი ეკვივალენტების გაუფასურება დაანგარიშებული იყო 12-თვიანი მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის საფუძველზე და ასახავს დაქვემდებარების მოკლე ვადიანობას. ყველა ნაშთი კლასიფიცირებულია 1-ელ ეტაპზე. „ჯგუფი“ არ მოელის, რომ რომელიმე კონტრაქტის ვერ შეძლებს მის მიერ ნაკისრი ვალდებულებების დაკმაყოფილებას.

(vi) ფინანსური იჯარის მოთხოვნა

ფინანსური იჯარის მოთხოვნის ნაშთი წარმოადგენს საიჯარო ვადის ბოლოს არსებულ არა-გარანტირებულ ნარჩენ ღირებულებას დისკონტირებულს იჯარაში ნაგულისხმები საპროცენტო განაკვეთით (იხ. შენიშვნა 14). შესაბამისად, ხელმძღვანელობამ დაასკვნა, რომ ეს უკანასკნელი არ ატარებს საკრედიტო რისკს და არის ფასს 9-ის გაუფასურების მოთხოვნების ფარგლებს გარეთ, შესაბამისად ფინანსური იჯარის მოთხოვნებთან დაკავშირებით არ ყოფილა აღიარებული მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი.

(გ) ლიკვიდურობის რისკი

ლიკვიდურობის რისკი არის რისკი იმისა, რომ „ჯგუფი“ სირთულეებს შეხვდება იმ ფინანსურ ვალდებულებებთან დაკავშირებული ვალდებულებების შესრულებაში, რომლებიც დაკმაყოფილებულია ფულადი სახსრების ან სხვა ფინანსური აქტივის მიწოდების გზით. „ჯგუფის“ მიდგომა ლიკვიდურობის მართვასთან დაკავშირებით მოიცავს, შეძლებისდაგვარად იმის უზრუნველყოფას, რომ მას ყოველთვის ჰქონდეს სათანადო ლიკვიდურობა მისი ვალდებულებების დროულად შესასრულებლად, როგორც ნორმალურ, ისე - სტრესულ ვითარებაში, მიუღებელი ზარალის გაწევის ან „ჯგუფის“ რეპუტაციისთვის ზიანის მიყენების გარეშე. „ჯგუფის“ ლიკვიდურობის მართვა ასევე მოიცავს ობლიგაციების გამოშვების ხელშეკრულებაში ჩართული პირობების მონიტორინგს.

ლიკვიდურობის რისკზე დაქვემდებარება

ქვემოთ წარმოდგენილია საანგარიშგებო თარიღისთვის ფინანსური ვალდებულებების, დარჩენილი სახელშეკრულებო დაფარვის ვადები. თანხები წარმოდგენილია ბრუტო და არადისკონტირებული

ფორმით და მოიცავს პროცენტის მოსალოდნელ გადახდებს და გამორიცხავს ურთიერთგადაფარვის ხელშეკრულებების გავლენას.

’000 ლარი 31 დეკემბერი 2023	საბალანსო ლირებულება	სახელშეკრულებო		0-12 თვემდე	1-3 წლამდე
		ფულადი ნაკადები	მოთხოვნამდე		
არაწარმოებული ფინანსური ვალდებულებები					
სესხები და კრედიტები	739,964	776,977	499,427	120,000	157,726
სავაჭრო და სხვა ვალდებულებები	157,037	157,037	-	157,037	-
	897,001	934,014	499,427	277,037	157,726

’000 ლარი 31 დეკემბერი 2022	საბალანსო ლირებულება	სახელშეკრულებო		0-12 თვემდე	1-3 წლამდე
		ფულადი ნაკადები	მოთხოვნამდე		
არაწარმოებული ფინანსური ვალდებულებები					
სესხები და კრედიტები	854,325	894,544	540,145	267,472	86,927
სავაჭრო და სხვა ვალდებულებები	311,869	311,869	-	311,869	-
	1,166,194	1,206,413	540,145	579,341	86,927

არ არის მოსალოდნელი, რომ დაფარვის ვადების ანალიზში შესულ ფულად ნაკადებს ადგილი ექნებათ არსებითად ადრე, ან არსებითად განსხვავებული ოდენობებით.

მე-19 შენიშვნაში წარმოდგენილის მიხედვით, ჯგუფს აქვს სესხი, რომელთან მიმართებაშიც მან დაარღვია ფინანსური კოვენანტი 2023 წლის 31 დეკემბრისთვის, რაც სესხის მოკლევადიან ვალდებულებად კლასიფიკაციას იწვევს. თუმცა, იმის გათვალისწინებით, რომ ჯგუფი გამსესხებლისგან უფლებაზე უარის თქმის წერილის მოპოვების პროცესშია, ხელმძღვანელობა მოელის, რომ უზრუნველყოფილი სესხის დაფარვა სახელშეკრულებო გრაფიკის მიხედვით განხორციელდება.

(დ) საბაზრო რისკი

საბაზრო რისკი არის რისკი, რომ საბაზრო ფასების ისეთი ცვლილება, როგორც არის ვალუტის გაცვლითი კურსები, საპროცენტო განაკვეთები და აქციის ფასები იმოქმედებს „ჯგუფის“ შემოსავალზე ან მისი ფინანსური ინსტრუმენტების ფლობის ღირებულებაზე. საბაზრო რისკის მართვის მიზანს წარმოადგენს ბაზრის რისკებზე დამოკიდებულების მართვა და კონტროლი მისაღები პარამეტრების ფარგლებში, ამონაგების ოპტიმიზაციის პროცესში.

(i) სავალუტო რისკი

„ჯგუფი“ ექვემდებარება სავალუტო რისკს იმ შესყიდვებთან, გაყიდვებთან და სესხებთან დაკავშირებით, რომლებიც დენომინირებულია „ჯგუფში“ შემავალი საწარმოების შესაბამისი სამუშაო ვალუტის გარდა სხვა ვალუტაში. ვალუტა, რომელშიც ეს ოპერაციები უპირატესად არის დენომინირებული არის აშშ დოლარი და ევრო.

„ჯგუფის“ დამოკიდებულება სავალუტო რისკზე იყო შემდეგი:

სავალუტო რისკზე დაქვემდებარება

'000 ლარი	აშშ დოლარში დენომინირებული	აშშ დოლარში დენომინირებული	ევროში დენომინირებული	ევროში დენომინირებული 31 დეკემბერი 2022
	31 დეკემბერი 2023	31 დეკემბერი 2022	31 დეკემბერი 2023	31 დეკემბერი 2022
სავაჭრო და სხვა მოთხოვნები	12	12	-	-
გაცემული სესხები	-	-	208	188
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები	29,702	19,035	-	-
სავაჭრო და სხვა ვალდებულებები	(56,114)	(144,662)	-	-
სესხები და კრედიტები	-	(95,031)	(499,427)	(536,894)
წმინდა დაქვემდებარება	(26,400)	(220,646)	(499,219)	(536,706)

წლის განმავლობაში გამოიყენებოდა შემდეგი მნიშვნელოვანი გაცვლითი კურსები:

ლარში	საშუალო კურსი		საანგარიშგებო თარიღისთვის არსებული სპოტ-კურსი	
	2023	2022	2023	2022
აშშ დოლარი	2.6279	2.9156	2.6894	2.7020
ევრო	2.8416	3.0792	2.9753	2.8844

მგრძნობელობის ანალიზი

აშშ დოლართან და ევროსთან მიმართებაში ლარის გონივრულად შესაძლებელი 10%-იანი გაუფასურება (2022 წელს 10%), ქვემოთ მითითებულის შესაბამისად, 31 დეკემბრისთვის, იმოქმედებდა უცხოურ ვალუტაში დენომინირებული ფინანსური ინსტრუმენტების შეფასებაზე და ასევე იმოქმედებდა კაპიტალსა და მოგებაზე ან ზარალზე ქვემოთ ნაჩვენები ოდენობით. ანალიზი იყენებს დაშვებას, რომ ყველა სხვა ცვლადი, კერძოდ კი საპროცენტო განაკვეთები, უცვლელი დარჩება და ის გამორიცხავს პროგნოზირებული ყიდვა-გაყიდვების ნებისმიერ გავლენას.

'000 ლარი	მოგება ან (ზარალი)
31 დეკემბერი 2023	
აშშ დოლარი (10%-იანი მოძრაობა)	(2,640)
ევრო (10%-იანი მოძრაობა)	(49,922)
31 დეკემბერი 2022	
აშშ დოლარი (10%-იანი მოძრაობა)	(22,065)
ევრო (10%-იანი მოძრაობა)	(53,670)

31 დეკემბრის მდგომარეობით ლარის გამყარებას აშშ დოლართან და ევროსთან მიმართებაში ექნებოდა ზემოთ ნაჩვენები ოდენობის ტოლი, მაგრამ უკუეფექტი იმ პირობით, რომ ყველა სხვა ცვლადი უცვლელი დარჩება.

(ii) საპროცენტო განაკვეთის რისკი

საპროცენტო განაკვეთის ცვლილება პირველ რიგში მოქმედებს სესხებსა და კრედიტებზე მათი სამართლიანი ღირებულების (ფიქსირებულგანაკვეთიანი სესხი) ან მომავალი ფულადი ნაკადების (ცვლადი განაკვეთის მქონე სესხი) ცვლილების გზით. ხელმძღვანელობას არ აქვს ფორმალური პოლიტიკა იმის განსაზღვრად, თუ რამდენად უნდა იყოს „ჯგუფი“ დამოკიდებული ფიქსირებულ ან ცვლად განაკვეთებზე. თუმცა, ახალი სესხებისა და კრედიტების აღებისას ხელმძღვანელობა იყენებს მსჯელობას იმის გადასაწყვეტად, იქნება თუ არა ფიქსირებული ან ცვლადი განაკვეთი მეტად სასურველი „ჯგუფისთვის“ მოსალოდნელი პერიოდის განმავლობაში, დაფარვის ვადის დადგომამდე.

საპროცენტო განაკვეთის რისკზე დაქვემდებარება

საანგარიშგებო თარიღისთვის „ჯგუფის“ პროცენტის ფინანსური ინსტრუმენტების საპროცენტო განაკვეთის შემადგენლობა იყო შემდეგი:

’000 ლარი	საბალანსო ღირებულება	
	31 დეკემბერი 2023	31 დეკემბერი 2022
ფიქსირებულგანაკვეთიანი ინსტრუმენტები		
გაცემული სესხები	208	189
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები	376,975	386,170
სესხები და კრედიტები	(240,537)	(317,431)
	136,646	68,928

სამართლიანი ღირებულების მგრძნობელობის ანალიზი ფიქსირებულგანაკვეთიანი ინსტრუმენტებისთვის

„ჯგუფი“ არ აღრიცხავს ფიქსირებულგანაკვეთიან ფინანსურ ინსტრუმენტებს სამართლიანი ღირებულებით მოგებაში ან ზარალში ასახვით ან სამართლიანი ღირებულებით სხვა სრულ შემოსავალში ასახვით. შესაბამისად, ცვლილებას საპროცენტო განაკვეთებში საანგარიშგებო თარიღისთვის არ ექნება გავლენა მოგებაზე ან ზარალზე ან კაპიტალზე.

’000 ლარი	საბალანსო ღირებულება	
	31 დეკემბერი 2023	31 დეკემბერი 2022
ცვლადგანაკვეთიანი ინსტრუმენტები		
სესხები და კრედიტები	(499,427)	(536,894)

22. მნიშვნელოვანი შვილობილი კომპანიები და არამაკონტროლებელი წილები

შვილობილი კომპანია	საკუთრება 2023	საკუთრება 2022
შპს „გარდაზნის თბოსადგური“	100%	100%
შპს „გარდაზნის თბოსადგური 2“	100%	100%
შპს „გარდაზნის თბოსადგური 3“	100%	100%
GOGC Trading S.A	100%	100%
შპს „საქართველოს გაზსაცავის კომპანია“	100%	100%
შპს „საქართველოს ბუნებრივი გაზის გადამცემი ქსელის მესაკუთრე“	100%	100%
შპს "საქართველოს გაზის ბირჟა"	50%	50%

შპს „გარდაზნის თბოსადგური“

2013 წლის ოქტომბერში „კომპანია“ და სს „საქართველოს განვითარების ფონდმა“ (ყოფილი: სს „საპარტნიორო ფონდმა“) დააფუძნეს ახალი შვილობილი კომპანია შპს „გარდაზნის თბოსადგური“ 51% და 49% წილობრივი მონაწილეობით, შესაბამისად. 2022 წლის დეკემბერში სს „საქართველოს განვითარების ფონდისაგან“ (ყოფილი: სს „საპარტნიორო ფონდისგან“) „გარდაზნის თბოსადგურის“ აქციების 49% შეიძინა. საწესდებო კაპიტალი 100,000 ათასი აშშ დოლარით განისაზღვრა. გადახდილი საწესდებო კაპიტალი 2023 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით 175,185 ათას ლარს (2022 წელს: 175,185 ათასი ლარი) შეადგენდა.

საქართველოს მთავრობის 2022 წლის 29 ნოემბრისა და 2022 წლის 7 დეკემბრის გადაწყვეტილების საფუძველზე, სს „საქართველოს ნავთობისა და გაზის კორპორაცია“ შპს „გარდაბნის თბოსადგურის“ დარჩენილი 49.092%-ის შესყიდვა მოეთხოვა. „გარდაბნის თბოსადგურში“ სს „საქართველოს განვითარების ფონდის“ (ყოფილი: „სს „საპარტნიორო ფონდის“) წილის ფასი განისაზღვრა შპს „გარდაბნის თბოსადგურის“ შეფასების საფუძველზე. გადაწყვეტილების საფუძველზე, 43,259 ათასი ევროს ღირებულების მქონე არამაკონტროლებელი წილის შესყიდვა მოხდა შემდეგნაირად: ჯგუფმა ნაღდი ანგარიშსწორებით გადაიხადა 17,000 ათასი ევრო, რაც აქციების 19.292%-ს შეადგენს. 7,123 ევროს ოდენობით სს „საქართველოს განვითარების ფონდზე“ (ყოფილი: სს „საპარტნიორო ფონდზე“) გაცემული სესხი იქნა ურთიერთგადაფარული წილების 8.084%-ის საფასურთან. დარჩენილი თანხა, 19,136 ათასი ევრო, უნდა ყოფილიყო გადახდილი სნგ-ს მიერ, როდესაც ის „გარდაბნის თბოსადგურს“ გაყიდოდა. შპს „გარდაბნის თბოსადგური“ არ გაიყიდა 2023 წლის განმავლობაში, შესაბამისად ჯგუფმა უნდა დაუბრუნოს შპს „გარდაბნის თბოსადგურში“ არსებული წილების 21.716% -ი სს „საქართველოს განვითარების ფონდს“ (ყოფილი: სს „საპარტნიორო ფონდს“. იხილეთ შენიშვნა 17 (გ).

შპს „გარდაბნის თბოელექტროსადგური 2“

2016 წლის აგვისტოში შეიქმნა ახალი შვილობილი კომპანია შპს „გარდაბნის თბოსადგური 2“, საწესდებო კაპიტალით 10,000 ათასი ლარის ოდენობით, რომელშიც „კომპანია“ 100%-იან წილს ფლობს. 2017 და 2018 წლების განმავლობაში, „ჯგუფმა“ დამატებითი ინვესტიცია განახორციელა შპს „გარდაბნის თბოსადგური 2“-ის კაპიტალში და 2018 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით ახალი შვილობილი კომპანიის საწესდებო კაპიტალმა 350,193 ათასი ლარი შეადგინა. 2019 წლის თებერვალში, „კომპანიამ“ მიიღო გადაწყვეტილება 266,909 ათას ლარამდე შეემცირებინა შპს „გარდაბნის თბოსადგური 2“-ის საწესდებო კაპიტალი. 2021 წელს, კომპანიამ 70 ათასი ლარით გაზარდა მისი ინვესტიცია შპს „გარდაბნის თბოსადგური 2“-ში. შპს „გარდაბნის თბოსადგური 2“-ის საწესდებო კაპიტალი 2023 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით 266,979 ათას ლარს შეადგენდა.

შპს „გარდაბნის თბოელექტროსადგური 3“

2021 წლის თებერვალში, კომპანიამ დაარსა ახალი შვილობილი კომპანია, შპს „გარდაბნის თბოსადგური 3“, 100%-იანი საკუთრების წილით. ახალი შვილობილი კომპანიის მიზანია გარდაბანში მესამე ელექტროსადგურის მშენებლობა და შემდგომი ფუნქციონირება. 2023 წლის განმავლობაში, „კომპანიის“ ინვესტიციამ "გარდაბნის თბოსადგური 3"-ში შეადგინა 1,221 ათასი ლარი, ფულადი შენატანები და 4,384, არაფულადი შენატანები. "გარდაბნის თბოსადგური 3"-ის მშენებლობა ჯერ არ დაწყებულა.

GOGC Trading S.A

2017 წლის აგვისტოში, დარეგისტრირდა ახალი შვილობილი კომპანია „GOGC Trading SA“, რომლის რეგისტრირებული მისამართია ჟენევა, შვეიცარია. „ჯგუფის“ მიზანს წარმოადგენს ნედლი ნავთობის, ნავთობპროდუქტების, ნავთობ-ქიმიკატების და სხვა საქონლით ვაჭრობა, ასევე ლოგისტიკა, აღნიშნული შვილობილი კომპანიის მეშვეობით. „კომპანია“ 100%-იან წილს ფლობს შვილობილ კომპანიაში, ფიქსირებული სააქციო კაპიტალით 100,000 შვეიცარული ფრანკის ოდენობით.

2020 და 2019 წლებში დამატებითი შენატანი 450 ათასი და 450 ათასი შვეიცარული ფრანკის ოდენობით, შესაბამისად, განხორციელდა „GOGC Trading SA“-ის კაპიტალში. „GOGC Trading S.A“-ში 2023 წლის განმავლობაში არანაირი შენატანი არ განხორციელებულა.

შპს „საქართველოს გაზსაცავის კომპანია“

2018 წლის ოქტომბერში, დაფუძნდა ახალი შვილობილი კომპანია შპს „საქართველოს გაზსაცავის კომპანია“ (შემდგომში - სგკ), იურიდიული მისამართით - თბილისი, საქართველო, რომელშიც „კომპანია“ ფლობს 100%-იან წილს. წესდების მიხედვით, სგკ-ს თავდაპირველი კაპიტალი განისაზღვრა 100 ათასი ლარით. სგკ დაფუძნდა საქართველოში პირველი მიწისქვეშა გაზსაცავის მშენებლობისა და ოპერირებისთვის. 2023 წლის ბოლოსთვის მიწისქვეშა გაზსაცავის მშენებლობა არ დაწყებულია.

შპს "საქართველოს გაზის ბირჟა"

2021 წლის ოქტომბერში, კომპანიამ, შპს "საქართველოს გაზის ტრანსპორტირების კომპანიასთან" ერთად, თითოეულის 50%-იანი მონაწილეობის წილით, დააარსა ბუნებრივი გაზის ბაზრის ოპერატორი შპს "საქართველოს გაზის ბირჟა", "ბუნებრივი გაზის ბაზრის მოდელის კონცეფციის" მოთხოვნების მიხედვით. საწარმოს საწესდებო კაპიტალი 2 ათასი ლარით განისაზღვრა. ბუნებრივი გაზის ბაზრის ოპერატორის საქმიანობის დაწყება 2024 წელს იგეგმება.

შპს „საქართველოს ბუნებრივი გაზის გადამცემი ქსელის მესაკუთრე“

2021 წლის აპრილში, „კომპანიამ“ დააარსა და დაარეგისტრირა ახალი შვილობილი კომპანია შპს „საქართველოს ბუნებრივი გაზის გადამცემი ქსელის მესაკუთრე“ (GNGTNO) საქართველოს კანონმდებლობის შესაბამისად, რომელიც გადამცემი სისტემის მესაკუთრის სახით მოქმედებს. 2021 წლის განმავლობაში, „კომპანიამ“, შვილობილი კომპანიის საწესდებო კაპიტალში "მაგისტრალური გაზსადენების სისტემა" და 651 ათასი ლარის ოდენობით ფულადი ანაზღაურება შეიტანა.

23. კაპიტალური და სხვა ვალდებულებები

2018 წლის 11 ივნისს „ჯგუფის“, შპს ენგურჰესის და სს საქართველოს ენერგეტიკის განვითარების ფონდის წილობრივი მონაწილეობით (40%, 40% და 20% შესაბამისად) დაფუძნდა შპს ენგურის ჰიდრომაკუმულირებელი ელექტროსადგური (შემდეგში - ეჰე). ეჰე დაფუძნდა ჰიდრომაკუმულირებელი სადგურის პროექტის მიზანშეწონილობის შესწავლისთვის და დადებითი შედეგების შემთხვევაში ეჰე-მ უნდა განახორციელოს აღნიშნული პროექტი. ინვესტირებული საწარმოს წესდების მიხედვით, პირველადი შენატანი ეჰე-ს საწესდებო კაპიტალში განისაზღვრა 1,500 ათასი აშშ დოლარით, რომელიც უნდა იქნას გადახდილი აქციონერების მიერ მათი წილობრივი მონაწილეობის მიხედვით. 2023 წლის განმავლობაში, „ჯგუფს: ეჰე-ს საწესდებო კაპიტალში შენატანი არ განუხორციელებია (2022: ნული). 2023 წელს, „ჯგუფმა“ უფასოდ გადასცა მისი 40%-იანი წილი შპს "ენგურის ჰიდრომაკუმულირებელ ელექტროსადგურში" სახელმწიფო ქონების ეროვნულ სააგენტოს.

„ჯგუფი“ წარმოადგენს დამატებითი გაზის შესყიდვის ხელშეკრულების მხარეს, რომელიც ძალაშია 2026 წლამდე, რომლის თანახმადაც „ჯგუფმა“ უნდა მიიღოს და გადაიხადოს ან აანაზღაუროს (მიღების გარეშე) კონკრეტული რაოდენობის გაზი წინასწარ განსაზღვრული ფასებით, რომლებიც ბუნებრივი გაზის მიმდინარე საბაზრო ფასზე მნიშვნელოვნად დაბალია. 2023 წლის 31 დეკემბრისთვის, შესასყიდი და გადასახდელი „დამატებითი გაზის“ მთლიანი ნარჩენი ღირებულება 320,629 ათას ლარს შეადგენდა (2022: 428,363 ათასი ლარი).

„ჯგუფი“ ასევე წარმოადგენს გაზის გაყიდვის ხელშეკრულების მხარეს, რის საფუძველზეც მისმა კლიენტმა უნდა მიიღოს და აანაზღაუროს, ან აანაზღაუროს (მიღების გარეშე) „ჯგუფის“ მიერ შესყიდული გაზის მთლიანი რაოდენობა, მათ შორის „დამატებითი გაზის“ მთლიანი რაოდენობა. შედეგად „ჯგუფს“ მიაჩნია, რომ „დამატებითი გაზის“ შესყიდვასთან დაკავშირებით მათი ვალდებულება გაიქცეოდა „ჯგუფის“ კლიენტის ვალდებულებით, რომელიც მოიცავს გაზის რაოდენობის შესყიდვას და წარმოადგენს ეფექტურ სახელშეკრულებო ურთიერთშეთანხმებას, როდესაც „ჯგუფი“ მის ვალდებულებებს გადასცემს „ჯგუფის“ კლიენტს.

24. პირობითი ვალდებულებები

(ა) დაზღვევა

სადაზღვევო ინდუსტრია საქართველოში განვითარების პროცესშია და მსოფლიოს სხვა ნაწილებში მოქმედი სადაზღვევო დაცვის მრავალი ფორმა ჯერ ხელმისაწვდომი არ არის. „ჯგუფს“ არ აქვს სრული სადაზღვევო ანაზღაურება მისი საწარმოო მოწყობილობების, ან მესამე პირის ვალდებულებებზე ქონებასთან ან გარემოს დაზიანებასთან მიმართებაში, რომელიც წარმოიშობა „ჯგუფის“ ქონებასთან ან მის ოპერაციებთან დაკავშირებული უბედური შემთხვევებიდან. სანამ „ჯგუფი“ არ მოიპოვებს ადეკვატურ სადაზღვევო დაფარვას, იარსებებს რისკი, რომ ზარალს ან კონკრეტული აქტივების განადგურებას ექნება არსებითი უარყოფითი გავლენა „ჯგუფის“ ოპერაციებზე და ფინანსურ პოზიციაზე.

(ბ) სასამართლო დავა

„სგტკ“-ს საქმე:

2017 წლის ოქტომბერში, „კომპანია“ შეიტანა სარჩელი „სგტკ“-ს („მოპასუხე“) წინააღმდეგ, რომლითაც ის ითხოვდა „მოპასუხის“ მიერ „კომპანიისთვის“ ბუნებრივი გაზის ხელშეკრულებით განსაზღვრული ოდენობის მიუწოდებლობით გამოწვეული დაახლოებით 3,747 ათასი აშშ დოლარის ზარალის ანაზღაურებას.

ამასთან ერთად, „კომპანია“ ითხოვს „კომპანიის“ მიერ „მოპასუხისთვის“ იჯარით გადაცემული მილსადენების სისტემისთვის ამ უკანასკნელის მიერ მისი ოპერირების პერიოდში მიყენებული 706 ათასი ლარის ოდენობის ზარალის ანაზღაურებას. თბილისის საქალაქო სასამართლომ, რომელიც წარმოადგენს პირველი ინსტანციის სასამართლოს, არ დააკმაყოფილა სარჩელი. „კომპანია“ საჩივარი შეიტანა სააპელაციო სასამართლოში. სააპელაციო სასამართლომ არ დააკმაყოფილა სნგკ-ს სარჩელი და ამ უკანასკნელმა გადაწყვიტა საჩივრის შეტანა საქართველოს უზენაეს სასამართლოში. საანგარიშგებო თარიღისთვის საჩივარი განხილვაშია საქართველოს უზენაეს სასამართლოში.

ხელმძღვანელობის მოსაზრებით, 2023 წლის 31 დეკემბრისთვის და საანგარიშგებო თარიღის შემდგომი პერიოდისთვის, სასამართლო განხილვის შედეგი გაურკვეველია, რის შედეგადაც „ჯგუფმა“ აღრიცხვაში არ გაატარა ზემოაღნიშნულთან დაკავშირებული რაიმე შემოსავალი.

(გ) პირობითი საგადასახადო ვალდებულებები

საქართველოში საგადასახადო სისტემა შედარებით ახალია და მას კანონმდებლობის, ოფიციალური განცხადებების და სასამართლოს გადაწყვეტილებების ხშირი ცვლილებები ახასიათებს, რაც ხშირად გაურკვეველი, ურთიერთგამომრიცხავი და განსხვავებული ინტერპრეტაციების საშუალებას იძლევა. საგადასახადო წელი ღია რჩება საგადასახადო უწყებების მიერ განსახილველად, სამი თანმიმდევრული კალენდარული წლის განმავლობაში, თუმცა, კონკრეტულ ვითარებებში საგადასახადო წელი შესაძლოა უფრო დიდი ხნით დარჩეს ღია.

ეს ვითარება ქმნის საგადასახადო რისკებს, რომლებიც, სხვა ქვეყნებთან შედარებით, საქართველოში გაცილებით უფრო საგრძნობია. ხელმძღვანელობა თვლის, რომ საგადასახადო ვალდებულებები ადეკვატურია მოქმედი საგადასახადო კოდექსის, ოფიციალური განცხადებებისა და სასამართლო გადაწყვეტილებების ინტერპრეტაციისა. ამასთან, საგადასახადო ორგანოების მიერ აღნიშნული კანონების ინტერპრეტირება შეიძლება განსხვავდებოდეს „ჯგუფისეული“ ინტერპრეტაციისაგან და თუ საგადასახადო ორგანომ შეძლო საკუთარი ინტერპრეტირების არგუმენტირება, მაშინ აღნიშნულმა გარემოებამ შეიძლება არსებითი გავლენა მოახდინოს კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებაზე.

(დ) ეკოლოგიური საკითხები

საქართველოში ეკოლოგიური რეგულაციების ძალაში შესვლა განვითარების პროცესშია და სამთავრობო უწყებების აღსრულების პოზიცია მუდმივად გადაიხედება. კომპანია პერიოდულად აფასებს ეკოლოგიური რეგულაციების ფარგლებში მის ვალდებულებას. ვალდებულებები განსაზღვრისთანავე აღიარდება. შეუძლებელია იმ პოტენციური ვალდებულებების შეფასება, რომლებსაც შესაძლოა ადგილი ჰქონდეს ცვლილებების განხორციელებით არსებულ რეგულაციებში, სამოქალაქო სამართალწარმოებაში ან კანონმდებლობაში, თუმცა მათ შესაძლოა არსებითი მნიშვნელობა ჰქონდეს. მოქმედი კანონმდებლობის ფარგლებში აღსრულების მოცემულ ვითარებაში, ხელმძღვანელობას მიაჩნია, რომ არ არსებობს გარემოსთვის ზიანის მიყენებასთან დაკავშირებული მნიშვნელოვანი ვალდებულებები.

25. ოპერაციები დაკავშირებულ მხარეებთან

(ა) კონტროლის ურთიერთობები

2023 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, სს „საქართველოს ნავთობისა და გაზის კორპორაცია“ მთლიანად ეკუთვნის სახელმწიფო ქონების ეროვნულ სააგენტოს (საქართველოს ეკონომიკისა და მდგრადი განვითარების სამინისტრო – მართვის უფლებები). 2023 და 2022 წლების 31 დეკემბრისთვის, ჯგუფის საბოლოო მაკონტროლებელი მხარე იყო საქართველოს მთავრობა.

(ბ) ოპერაციები უმაღლესი რანგის ხელმძღვანელობასთან

უმაღლესი რანგის ხელმძღვანელობის ანაზღაურება

უმაღლესი რანგის ხელმძღვანელობამ წლის განმავლობაში მიიღო შემდეგი ანაზღაურება, რაც შეტანილია დასაქმებულთა ხელფასებში:

'000 ლარი	2023	2022
ხელფასები და ბონუსები	3,613	3,141

(გ) ოპერაციები სხვა დაკავშირებულ მხარეებთან

"ჯგუფი" ყოველდღიურ საქმიანობას ახორციელებს რიგ საწარმოებთან, რომლებიც კონტროლდება ან ერთობლივად კონტროლდება საქართველოს მთავრობის მიერ ან იმყოფება ამ უკანასკნელის მნიშვნელოვანი გავლენის ქვეშ. ჯგუფმა მიიღო ბასს 24-ის (დაკავშირებულ მხარეთა განმარტებითი შენიშვნები) გათავისუფლების გამოყენების გადაწყვეტილება, რომელიც სამთავრობო უწყებებთან განხორციელებულ ოპერაციებთან დაკავშირებული განმარტებითი შენიშვნების შემცირებული სახით წარდგენის საშუალებას იძლევა.

ხელმძღვანელობა თვლის, რომ სხვა შემოსავლისა და ხარჯის, ასევე სამთავრობო უწყებებთან დაკავშირებული ნაშთების მთლიანი თანხა, ქვემოთ განსაზღვრულის გარდა, მნიშვნელოვანი არ არის.

"ჯგუფის" მნიშვნელოვანი ოპერაციები დაკავშირებულ მხარეებთან განხილულია ქვემოთ. ოპერაციები საქართველოს მთავრობასთან განხილულია წინამდებარე კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების შენიშვნებში 5, 11, 15 და 16.

(i) შემოსავალი

‘000 ლარი	გარიგების ღირებულება		დაუფარავი ნაშთი	
	31 დეკემბრით		31 დეკემბრის	
	დასრულებული წლისთვის		წლისთვის	
	2023	2022	2023	2022
სახელმწიფოს მიერ კონტროლირებადი საწარმოები:				
შემოსავალი გაზის მილსადენების იჯარიდან*	44,501	44,501	12,670	16,345
შემოსავალი გაზის გაყიდვიდან	20,944	13,977	5,395	888
შემოსავალი ელექტროენერგიის წარმოებისა და მიწოდებიდან	227,029	259,608	60,169	39,260
	292,474	318,086	78,234	56,493

* მილსადენის იჯარის ნარჩენი ნაშთი წარმოადგენს შპს „საქართველოს გაზის ტრანსპორტირების კომპანიის“ (იხილეთ შენიშვნა 15) მიმართ არსებულ რესტრუქტურიზებულ მოთხოვნას.

‘000 ლარი	
სატკ-ის მოთხოვნების წმინდა მიმდინარე ღირებულება 2023 წლის 1 იანვრისთვის	11,969
სატკ-ის მიმართ არსებული მოთხოვნის დაფარვა	(5,000)
დისკონტის პოზიციის დახურვა (შენიშვნა 10)	1,292
სატკ-ის მოთხოვნების წმინდა მიმდინარე ღირებულება 2023 წლის 31 დეკემბრისთვის	8,261

ელექტროენერგიის წარმოებიდან და მიწოდებიდან მიღებულ შემოსავალთან დაკავშირებული დაუფარავი ნაშთები უნდა იყოს დაფარული ნაღდი ფულით საანგარიშგებო პერიოდის ბოლოს სამი თვის განმავლობაში. არცერთი ნაშთი არ არის უზრუნველყოფილი.

(ii) ხარჯები

‘000 ლარი	გარიგების ღირებულება 31		დაუფარავი ნაშთი	
	დეკემბრით დასრულებული		31 დეკემბრის	
	წლისთვის		წლისთვის	
	2023	2022	2023	2022
სახელმწიფოს მიერ კონტროლირებადი საწარმოები:				
საქონლისა და მომსახურების შესყიდვა	7,137	9,485	4,335	1,522
	7,137	9,485	4,335	1,522

ნარჩენი ნაშთების ანგარიშსწორება ხდება ნაღდი ფორმით, საანგარიშგებო პერიოდის დასრულებისას სამი თვის განმავლობაში.

(iii) სესხები

’000 ლარი	დარიცხული პროცენტი		დაუფარავი ნაშთი 31 დეკემბერს	
	2023	2022	2023	2022
გაცემული სესხები:				
სს „საქართველოს განვითარების ფონდი“ (ყოფილი: სს „საპარტნიორო ფონდი“)	-	1,734	-	-

(iv) გადახდილი ავანსები

’000 ლარი	გარიგების ღირებულება 31 დეკემბრით დასრულებული წლისთვის		დაუფარავი ნაშთი 31 დეკემბერს	
	2023	2022	2023	2022
სახელმწიფოს მიერ კონტროლირებადი საწარმოები:				
საქონლისა და მომსახურების შესყიდვა	-	-	2,391	2,391

(v) სესხები და კრედიტები

’000 ლარი	გარიგების ღირებულება 31 დეკემბრით დასრულებული წლისთვის		დაუფარავი ნაშთი 31 დეკემბერს	
	2023	2022	2023	2022
სახელმწიფოს მიერ კონტროლირებადი საწარმოები:				
საპროცენტო ხარჯი	25,738	234	240,537	222,402

26. შემდგომი მოვლენები

2024 წლის თებერვალში, ჯგუფმა შეიძინა სს „საქართველოს ენერგეტიკული ბირჟის“ აქციების 25%. გადაცემული ანაზღაურება შეადგენდა 1,759 ათას ლარს.

წინამდებარე კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების გამოშვების თარიღისთვის FRC-სა და FRUS-ს ნაღდი ანგარიშსწორება არ განუხორციელებიათ. იხილეთ შენიშვნა 15.

27. შეფასების საფუძველი

კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგება მომზადებულია პირვანდელი ღირებულების საფუძველზე.

28. არსებითი ინფორმაცია სააღრიცხვო პოლიტიკის შესახებ

ქვემოთ განსაზღვრული სააღრიცხვო პოლიტიკები თანმიმდევრულად გამოიყენებოდა წინამდებარე კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებაში წარმოდგენილ ყველა პერიოდთან მიმართებაში და თანმიმდევრულად იქნა გამოყენებული „ჯგუფის“ საწარმოების მიერ.

2023 წლის 1 იანვრიდან კომპანიამ მიიღო „სააღრიცხვო პოლიტიკების განმარტებითი შენიშვნები“ (ბასს 1-ის და ფასს სტანდარტების პრაქტიკის დებულება 2-ის კორექტირებები). კორექტირებები მოითხოვს „არსებითი“ და არა „მნიშვნელოვანი“ სააღრიცხვო პოლიტიკების წარდგენას. მიუხედავად იმისა, რომ კორექტირებებს არ მოჰყოლია რაიმე ცვლილება თვითონ ბუღალტრული აღრიცხვის პოლიტიკებში, მათ გავლენა მოახდინეს გარკვეულ შემთხვევებში წარმოდგენილი სააღრიცხვო პოლიტიკების შესახებ ინფორმაციაზე.

(ა) კონსოლიდაციის საფუძველი

(i) არამაკონტროლებელი წილები

არამაკონტროლებელი წილები ფასდება შეძენილი საწარმოს იდენტიფიცირებადი წმინდა აქტივების წილის პროპორციულად, შესყიდვის თარიღისთვის.

ცვლილებები „ჯგუფის“ შვილობილ კომპანიაში არსებულ წილში, რომლებიც არ იწვევს კონტროლის დაკარგვას, აღირიცხება, როგორც კაპიტალის ოპერაციები.

(ii) შვილობილი კომპანიები

შვილობილი კომპანიები წარმოადგენს ჯგუფის მიერ კონტროლირებულ საწარმოებს. „ჯგუფი“ აკონტროლებს საწარმოს, თუ მას აქვს შვილობილ კომპანიაში ჩართულობით ცვალებადი ამონაგების მიღების და ასევე ამონაგებზე გავლენის მოხდენის უფლებამოსილება (მისი ჩართულობიდან საწარმოში). შვილობილი კომპანიების ფინანსური ანგარიშგება ჩართულია კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებაში, კონტროლის დაწყების მომენტიდან მისი შეწყვეტის მომენტამდე. შვილობილი კომპანიების სააღრიცხვო პოლიტიკა იცვლება საჭიროებისამებრ, რათა შესაბამისობაში მოვიდეს „ჯგუფის“ მიერ მიღებულ ერთიან სააღრიცხვო პოლიტიკასთან. შვილობილ კომპანიაში არამაკონტროლებელ წილზე მიკუთვნებადი ზარალი, მიკუთვნებულია არამაკონტროლებელ წილებზე მიუხედავად იმისა, იწვევს თუ არა ეს არამაკონტროლებელი წილის უარყოფით (დეფიციტურ) ნაშთს.

(iii) კონსოლიდაციისას ელიმინირებული ოპერაციები

შიდა ჯგუფური ნაშთები და გარიგებები, ასევე ჯგუფის შიდა გარიგებებიდან წარმოშობილი ნებისმიერი არარეალიზებული შემოსავალი და ხარჯები, ელიმინირდება. მეკავშირე საწარმოსთან დადებული გარიგებებიდან მიღებული არარეალიზებული ამონაგები ელიმინირდება ინვესტიციის საპირწონედ, ინვესტირებულ საწარმოში ჯგუფის წილის მიხედვით. არარეალიზებული ზარალები ელიმინირდება იგივენაირად როგორც არარეალიზებული ამონაგები, მაგრამ მხოლოდ იმ შემთხვევაში თუ არ არსებობს გაუფასურების მტკიცებულება.

(ბ) შემოსავალი

ინფორმაცია ჯგუფის სააღრიცხვო პოლიტიკებზე, რომლებიც კლიენტებთან გაფორმებულ ხელშეკრულებებს უკავშირდება წარმოდგენილია შენიშვნაში 5(ც).

(i) მილსადენების იჯარა

საოპერაციო იჯარა:

„კომპანია“ იჯარით გასცემს გაზსადენებს და მათთან დაკავშირებულ ინფრასტრუქტურას შპს „საქართველოს გაზის ტრანსპორტირების კომპანიაზე“. საიჯარო ხელშეკრულება არის არა-გაუქმებადი და ძალაშია 2025 წლის 1 იანვრამდე.

გაზსადენების იჯარებიდან მიღებული შემოსავალი, რომელიც წარმოადგენს ფიქსირებულ საიჯარო გადასახდელს, აღიარდება მოგებაში ან ზარალში ყოველთვიურად (გთხოვთ იხილეთ შენიშვნა 5გ).

(ii) ნავთობის ტრანსპორტირება

ნავთობის ტრანსპორტირების საფასური მოიცავს ფინანსური იჯარის ხელშეკრულებით მიღებულ პირობით ქირას. შემოსავალი აღიარდება მიღსადენებით გადაცემული ნავთობის მოცულობის მიხედვით, ხელშეკრულებით ბარელ ნავთობზე დადგენილი განაკვეთის საფუძველზე.

(გ) ფინანსური შემოსავალი და ხარჯები

ჯგუფის ფინანსური შემოსავალი და ფინანსური ხარჯები მოიცავს შემდეგს:

- საპროცენტო შემოსავალი;
- დისკონტის პოზიციის დახურვა ფინანსური იჯარის მოთხოვნაზე;
- დისკონტის პოზიციის დახურვა რესტრუქტურირებულ მოთხოვნაზე;
- საპროცენტო ხარჯი;
- კლიენტების მიერ გადახდის დაგვიანებისთვის დარიცხული ჯარიმები;
- უცხოური ვალუტის ამონაგები ან ზარალი ფინანსურ აქტივებსა და ფინანსურ ვალდებულებებზე

საპროცენტო შემოსავალი ან ხარჯი აღიარდება ეფექტური პროცენტის მეთოდის გამოყენებით. დივიდენდებიდან მიღებული შემოსავალი აღიარდება მოგებაში ან ზარალში, იმ თარიღისთვის, როდესაც დადგენილია „ჯგუფის“ უფლებები გადახდების მიღებასთან დაკავშირებით.

‘ეფექტური საპროცენტო განაკვეთი’ არის განაკვეთი, რომელიც ადისკონტირებს მომავალ ფულად გადახდებს ან მისაღებ თანხებს ფინანსური ინსტრუმენტის მოსალოდნელი სასიცოცხლო ვადის განმავლობაში:

- ფინანსური აქტივის მთლიან საბალანსო ღირებულებაზე; ან
- ფინანსური ვალდებულების ამორტიზებულ ღირებულებაზე;

საპროცენტო შემოსავლების და ხარჯების გაანგარიშებისას, ეფექტური საპროცენტო განაკვეთი გამოიყენება აქტივის მთლიან საბალანსო ღირებულებაზე (როდესაც აქტივი არ არის საკრედიტო რისკით გაუფასურებული) ან ვალდებულების ამორტიზებულ ღირებულებაზე. თუმცა, ფინანსური აქტივებისთვის, რომლებიც გაუფასურებულია საკრედიტო რისკით, მათი თავდაპირველი აღიარების შემდეგ, საპროცენტო შემოსავალი ანგარიშდება ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის, ფინანსური აქტივის ამორტიზებულ ღირებულებაზე გამოყენებით. თუ აქტივი აღარ არის საკრედიტო რისკით გაუფასურებული, მაშინ საპროცენტო შემოსავლის გაანგარიშება ისევ უზრუნდება ბრუტო საფუძველს.

ნასესხებ სახსრებთან დაკავშირებული დანახარჯები, რომელიც პირდაპირ არ უკავშირდება განსაკუთრებული აქტივების შესყიდვას, მშენებლობას ან წარმოებას, აღიარდება მოგებაში ან ზარალში ეფექტური პროცენტის მეთოდის გამოყენებით.

უცხოური ვალუტის კურსის ცვლილებით განპირობებული შემოსულობა ან ზარალი წარმოდგენილია წმინდა საფუძველზე, როგორც ფინანსური შემოსავალი ან ფინანსური ხარჯი, რაც დამოკიდებულია იმ ფაქტზე, წარმოდგენილია თუ არა უცხოური ვალუტის მოძრაობა წმინდა ამონაგების თუ წმინდა ზარალის პოზიციაში.

(დ) ოპერაციები უცხოურ ვალუტაში

ოპერაციები უცხოურ ვალუტაში გადაყვანილია „ჯგუფის“ სამუშაო ვალუტაში ოპერაციების თარიღის შესაბამისი გაცვლითი კურსით.

უცხოურ ვალუტაში დენომინირებული ფულადი აქტივებისა და ვალდებულებების კონვერტირება სამუშაო ვალუტაში ხდება საანგარიშგებო თარიღისათვის არსებული გაცვლითი კურსით. უცხოური ვალუტის კურსის ცვლილებით განპირობებული შემოსულობა ან ზარალი ფულად მუხლებზე წარმოადგენს სხვაობას პერიოდის დასაწყისში არსებულ სამუშაო ვალუტაში დენომინირებულ ამორტიზებულ ღირებულებას (კორექტირებულ ეფექტური პროცენტით და გადახდებით პერიოდის განმავლობაში) და უცხოურ ვალუტაში დენომინირებულ ამორტიზებულ ღირებულებას შორის, კონვერტირებულს საანგარიშგებო პერიოდის ბოლოს არსებული გაცვლითი კურსით.

უცხოურ ვალუტაში დენომინირებული არაფულადი აქტივები და ვალდებულებები, რომლებიც სამართლიანი ღირებულების საფუძველზე ფასდება, კონვერტირდება სამუშაო ვალუტაში სამართლიანი ღირებულების დადგენის თარიღისათვის არსებული გაცვლითი კურსით. უცხოურ ვალუტაში დენომინირებული არაფულადი ერთეულები, რომლებიც შეფასებულია პირვანდელი ღირებულებით, კონვერტირებულია ოპერაციის თარიღისთვის არსებული გაცვლითი კურსით.

უცხოური ვალუტის კონვერტირებით წარმოშობილი სხვაობა აღიარდება მოგებაში ან ზარალში.

(ე) დასაქმებულთა გასამრჯელოები

დასაქმებულთა მოკლევადიანი გასამრჯელოები ფასდება არადისკონტირებულ საფუძველზე და ხარჯად აღირიცხება შესაბამისი მომსახურების გაწევისას. ვალდებულება აღიარდება იმ ოდენობით, რომლის გადახდაც მოსალოდნელია მოკლევადიანი ფულადი ბონუსის ან მოგების განაწილების გეგმების ფარგლებში, თუ ჯგუფს ექნება მიმდინარე სამართლებრივი ან კონსტრუქციული ვალდებულება გადაიხადოს ეს თანხა დაქირავებული პირის მიერ წარსულში გაწეული მომსახურების შედეგად და როდესაც ამგვარი ვალდებულება საიმედოდ შეიძლება იყოს შეფასებული.

(ვ) მოგების გადასახადი

ზოგადად, მოგების გადასახადი მოიცავს მიმდინარე გადასახადს.

(iii) მიმდინარე გადასახადი

მიმდინარე გადასახადი არის აღნიშნული წლის დასაბეგრი მოგების ან ზარალის საფუძველზე წარმოქმნილი მოსალოდნელი საგადასახადო ვალდებულება ან მოთხოვნა, იმ საგადასახადო განაკვეთის გამოყენებით, რომელიც ძალაშია ან არსებითად ამოქმედებულია საანგარიშგებო თარიღისათვის, აგრეთვე, წინა წლების საგადასახადო ვალდებულების ნებისმიერი კორექტირება. მიმდინარე საგადასახადო ვალდებულება აგრეთვე მოიცავს დივიდენდებთან დაკავშირებულ ნებისმიერ საგადასახადო ვალდებულებას.

2016 წლის 13 მაისს საქართველოს პარლამენტმა მიიღო კანონპროექტი მოგების გადასახადის რეფორმის შესახებ (რომელიც ასევე ცნობილია მოგების გადასახადის ესტონური მოდელის სახელით), რაც ნიშნავს დაბეგვრის მომენტის გადატანას მოგების გამომუშავების თარიღიდან მისი გაცემის თარიღამდე. კანონი ძალაში შევიდა 2016 წელს და მოქმედებს საგადასახადო პერიოდებისთვის 2017 წლის 1 იანვრის შემდეგ ყველა იურიდიული პირისთვის, გარდა საფინანსო დაწესებულებებისა (როგორიც არის ბანკები, სადაზღვევო კომპანიები, მიკროსაფინანსო ორგანიზაციები, ლომბარდები), რომლებისთვისაც კანონი ძალაში შევა მოგვიანებით.

მოგების გადასახადით დაბეგვრის ახალი სისტემა არ გულისხმობს მოგების გადასახადისგან გათავისუფლებას, ეს უკანასკნელი გადმოდის მოგების გამომუშავების მომენტიდან მათი განაწილების მომენტამდე: ე.ი. მთავარ საგადასახადო ობიექტს წარმოადგენს განაწილებული მოგება. საქართველოს საგადასახადო კოდექსი განსაზღვრავს განაწილებულ მოგებას, როგორც აქციონერებზე დივიდენდების სახით გაცემულ მოგებას. ამას გარდა, ზოგიერთი სხვა ოპერაციაც მიიჩნევა მოგების განაწილებად, მაგალითად არასაბაზრო ტრანსსასაზღვრო ოპერაციები დაკავშირებულ მხარეებთან და/ან გადასახადისგან გათავისუფლებულ პირებთან, რომლებიც ასევე ითვლებიან განაწილებული მოგების მიმღებებად მოგების გადასახადის მიზნებისთვის.

დივიდენდების გადახდიდან წარმოშობილი მოგების გადასახადი აღირიცხება ხარჯად დივიდენდების გამოცხადების პერიოდში, მიუხედავად გადახდის ფაქტური თარიღისა ან იმ პერიოდისა რომლისთვის არის გადახდილი დივიდენდები. დივიდენდების განაწილებაზე საგადასახადო ვალდებულების თანხა ანგარიშდება, როგორც წმინდა განაწილებული თანხის 15/85.

საგადასახადო ვალდებულების ჩათვლა გამოცხადებულ და გადახდილ დივიდენდებზე შესაძლებელია მოგების გადასახადზე, რომელიც გადაიხდება 2008-2016 წლებში გაუნაწილებელ მოგებაზე, თუ ამგვარი მოგება განაწილდება 2017 წელს ან შემდგომ წლებში.

საქართველოს საგადასახადო კოდექსი განსაზღვრავს მოგების გადასახადის იმ კონკრეტულ ოპერაციებზე დარიცხვას, რომლებიც არ უკავშირდება საწარმოს ეკონომიკურ საქმიანობებს, უფასო მიწოდებები და ზღვრულ მოცულობაზე მეტი წარმომადგენლობითი ხარჯები. ჯგუფი ამგვარი ოპერაციების დაბეგვრას ბასს 12-ის (მოგების გადასახადები) ფარგლებს გარეთ განიხილავს და მათ აღრიცხავს, როგორც მოგების გადასახადის გარდა სხვა გადასახადებს.

(ზ) მარაგები

მარაგები ფასდება თვითღირებულებასა და ნეტო სარეალიზაციო ღირებულებას შორის უმცირესი თანხით. მარაგების თვითღირებულება ეფუძნება "პირველი შემოსავალში, პირველი გასავალში" (FIFO) პრინციპს და მოიცავს დანახარჯებს მარაგების შეძენაზე, წარმოებასა და გადამუშავებაზე და სხვა დანახარჯებს, რომელიც აუცილებელია მარაგების მოცემულ ადგილსა და მოცემულ მდგომარეობაში მოსაყვანად. წარმოებული მარაგების და დაუსრულებელი წარმოების შემთხვევაში, თვითღირებულება მოიცავს წარმოების ზედნადები ხარჯების შესაბამის წილს ჩვეულებრივი სამუშაო სიმძლავრის საფუძველზე.

საქმიანობის ჩვეულებრივად მიმდინარეობის პირობებში, წმინდა სარეალიზაციო ღირებულება წარმოადგენს მოსალოდნელ სარეალიზაციო ღირებულებას, გამოკლებული სავარაუდო დასრულების და გაყიდვის ხარჯები.

(თ) ძებნა-ძიების და შეფასების აქტივები

ძებნა-ძიების და შეფასების საქმიანობა მოიცავს წიაღისეულის ძებნა-ძიებას, ტექნიკური მიზანშეწონილობის დადგენას და მოძიებული რესურსის კომერციული მიზანშეწონილობის შეფასებას.

ძებნა-ძიების და შეფასების საქმიანობა მოიცავს:

- ისტორიული საძიებო მონაცემების კვლევა და ანალიზი;
- საძიებო მონაცემების შეგროვება გეოფიზიკური კვლევების საშუალებით;
- საძიებო ბურღვა და სინჯის აღება;

- წიაღისეულის მოცულობისა და ხარისხის განსაზღვრა და შემოწმება; ტრანსპორტირებისა და ინფრასტრუქტურის მოთხოვნების კვლევა;
- საბაზრო და საფინანსო კვლევების ჩატარება.

ზემოაღნიშნულ ძებნა-ძიებისა და შეფასების საქმიანობასთან დაკავშირებული ხარჯები ძებნა-ძიებისა და შეფასების აქტივების სახით კაპიტალიზირდება.

ძებნა-ძიებისა და შეფასების აქტივები მოწმდება გაუფასურებაზე მაშინ, როდესაც ისინი რეკლასიფიცირებულია განვითარების მატერიალურ და არამატერიალურ აქტივებად, ან როდესაც ფაქტები და გარემოებები გაუფასურებაზე მიანიშნებს. გაუფასურების ზარალი აღიარდება იმ ოდენობით, რა ოდენობითაც ძებნა-ძიებისა და შეფასების აქტივების საბალანსო ღირებულება მათ ანაზღაურებად ღირებულებას აღემატება. ანაზღაურებადი ღირებულება არის ძებნა-ძიებისა და შეფასების აქტივების გამოყენებით ღირებულებასა და მათ სამართლიან ღირებულებას (გამოკლებული გაყიდვის ხარჯები) შორის უდიდესი. გაუფასურების შეფასების მიზნით, ტესტირებას დაქვემდებარებული ძებნა-ძიებისა და შეფასების აქტივები ჯგუფდება იმ საწარმოო ველების ფულადი სახსრების მწარმოებელ ერთეულებთან, რომლებიც იგივე გეოგრაფიულ რეგიონში მდებარეობს.

(ი) ძირითადი საშუალებები

(i) აღიარება და შეფასება

ძირითადი საშუალებები ფასდება თვითღირებულებით, რომელსაც აკლდება დაგროვილი ცვეთა და დაგროვილი გაუფასურების ზარალი. აქციონერის მიერ შეტანილი ძირითადი საშუალებები თავდაპირველად სამართლიანი ღირებულებით ფასდება. ძირითადი საშუალებების თვითღირებულება ფასს აღრიცხვის სტანდარტების მიღების თარიღისთვის (2008 წლის 1 იანვარი), განისაზღვრა მოცემულ თარიღში მის სამართლიან ღირებულებაზე დაყრდნობით („დასაშვები საწყისი ღირებულება“).

თვითღირებულება მოიცავს აქტივის შეძენასთან პირდაპირ დაკავშირებულ ხარჯებს. საკუთარი ძალებით აშენებული აქტივის თვითღირებულება მოიცავს მასალის და პირდაპირი შრომის ხარჯებს, ნებისმიერ სხვა ხარჯს, რომელიც პირდაპირ უკავშირდება აქტივის სამუშაო მდგომარეობაში მოყვანას მისი დანიშნულებისამებრ გამოსაყენებლად, დემონტაჟის და მისი გატანის ხარჯებს, ასევე იმ სამუშაო მოედნის აღდგენას, რომელზედაც ისინი არის განთავსებული, ასევე კაპიტალიზირებულ სასესხო ხარჯებს. შესყიდული პროგრამული უზრუნველყოფა, რომელიც შესაბამისი მოწყობილობის ფუნქციონალურად განუყოფელ ნაწილს წარმოადგენს, კაპიტალიზირდება ამ მოწყობილობის ნაწილის სახით.

იმ შემთხვევაში, თუ ძირითადი საშუალების მნიშვნელოვან ნაწილებს განსხვავებული მომსახურების ვადები აქვთ, ისინი აღირიცხება როგორც ძირითადი საშუალების ცალკე ერთეულები (ძირითადი კომპონენტები). გაზის ტურბინებთან დაკავშირებული კაპიტალური დანახარჯები, რომელიც შესულია „ელექტროენერგიის გამომუშავების ერთეულის“ ჯგუფში, რომლის ჩატარება ივარაუდება ყოველ 5-8 წელიწადში ერთხელ, აღირიცხება ცალკე კაპიტალური რემონტის კომპონენტად და ცვეთა ერიცხება ძირითადი აქტივისგან განცალკევებით.

ძირითადი საშუალების ერთეულის გაყიდვიდან მიღებული ნებისმიერი შემოსულობა ან ზარალი განისაზღვრება ძირითადი საშუალების გაყიდვიდან მიღებული შემოსულობისა და მისი საბალანსო ღირებულების შედარებით და აღიარდება წმინდა სახით მოგებაში ან ზარალში სხვა შემოსავლის ან სხვა ხარჯების ფარგლებში.

(ii) შემდგომი დანახარჯები

ძირითადი საშუალების კომპონენტის ჩანაცვლების ხარჯი აღიარდება ერთეულის საბალანსო ღირებულებაში თუ მოსალოდნელია, რომ კომპონენტში განივთებული მომავალი ეკონომიკური სარგებელი „ჯგუფში“ შემოედინება, და მისი ღირებულება სანდოდ შეიძლება შეფასდეს. გამოცვლილი კომპონენტის საბალანსო ღირებულების აღიარება წყდება. ძირითადი საშუალებების ყოველდღიური მოვლა-შენახვის ხარჯები გაწევისთანავე აღიარდება მოგებაში ან ზარალში.

(iii) ცვეთა

ძირითადი საშუალებები ექვემდებარებიან ცვეთის დარიცხვას მათი დამონტაჟებისა და მზა მდგომარეობაში მიყვანის მომენტიდან, ან ორგანიზაციის შიგნით შექმნილი აქტივებისთვის, იმ თარიღიდან, როდესაც აქტივი დასრულდება და გამოსაყენებლად მზად იქნება. ცვეთა ანგარიშდება აქტივის თვითღირებულებას გამოკლებული ნარჩენი ღირებულება.

ცვეთა ზოგადად აღიარდება მოგებაში ან ზარალში წრფივი მეთოდის გამოყენებით ძირითადი საშუალების ერთეულის თითოეული ნაწილის სავარაუდო სასარგებლო მომსახურების ვადაზე, რადგან ეს მეთოდი საუკეთესოდ ასახავს აქტივის გამოყენების შედეგად მისაღები მომავალი ეკონომიკური სარგებლის მოხმარების მოსალოდნელ ფორმას. იჯარით აღებულ აქტივებზე ცვეთის დარიცხვა ხდება იჯარის ვადასა და მათ მომსახურების ვადას შორის უმცირესით, გარდა შემთხვევებისა როდესაც გონივრულად მოსალოდნელია, რომ „ჯგუფი“ იჯარის ვადის ბოლოსთვის მიიღებს საკუთრების უფლებას. მიწას ცვეთა არ ერიცხება.

მნიშვნელოვანი, ძირითადი საშუალებების ერთეულების სავარაუდო სასარგებლო მომსახურების ვადები, მიმდინარე და შესადარის პერიოდებში, შემდეგია:

– გაზის და ნავთობის მილსადენები	30-35 წელი;
– შენობა-ნაგებობები	50 წელი;
– ელექტროენერგიის წარმოების ერთეული	25 წელი;
– ნავთობის ჰაბურდილები	4-9 წელი;
– ძირითადი კაპიტალური დანახარჯები ელექტროენერგიის წარმოების ერთეულისთვის	5-8 წელი;
– ძირითადი საშუალებები	2-14 წელი;
– სხვა	1-6 წლამდე.

ცვეთის მეთოდები, სასარგებლო მომსახურების ვადები და ნარჩენი ღირებულებები გადაიხედება თითოეული საანგარიშგებო თარიღისთვის და საჭიროებისამებრ კორექტირდება.

(კ) ფინანსური ინსტრუმენტები

(i) აღიარება და თავდაპირველი შეფასება

„ჯგუფი“ სავაჭრო მოთხოვნებს და სასესხო ფასიან ქაღალდებს თავდაპირველად აღიარებს მათი წარმოშობის თარიღისთვის. ყველა სხვა ფინანსური აქტივი და ფინანსური ვალდებულება თავდაპირველად აღიარდება, როდესაც ჯგუფი ფინანსური ინსტრუმენტის სახელშეკრულებო დებულებების მხარე ხდება.

ფინანსური აქტივი (თუ ის არ არის სავაჭრო მოთხოვნა არსებითი საფინანსო კომპონენტის გარეშე) ან ფინანსური ვალდებულება, თავდაპირველად შეფასებულია სამართლიან ღირებულებას

დამატებული (არა სამართლიანი ღირებულებით მოგებაში ან ზარალში ასახვით შეფასებული ერთეულისთვის) მის შეძენასთან ან გამოშვებასთან პირდაპირ დაკავშირებული გარიგების ხარჯები. სავაჭრო მოთხოვნა მნიშვნელოვანი საფინანსო კომპონენტის გარეშე თავდაპირველად ფასდება გარიგების ფასით.

(ii) კლასიფიკაცია და შემდგომი შეფასება

ფინანსური აქტივები

თავდაპირველი აღიარებისას, ფინანსური აქტივი კლასიფიცირდება ისევე, როგორც ფასდება: ამორტიზებული ღირებულებით; სამართლიანი ღირებულებით სხვა სრულ შემოსავალში ასახვით - ინვესტიცია სავალო ინსტრუმენტებში; სამართლიანი ღირებულებით სხვა სრულ შემოსავალში ასახვით - ინვესტიცია წილობრივ ინსტრუმენტებში; ან სამართლიანი ღირებულებით მოგებაში ან ზარალში ასახვით.

თავდაპირველი აღიარების შემდგომ ფინანსური აქტივები არ ექვემდებარება რეკლასიფიკაციას, მანამ სანამ ჯგუფი არ შეცვლის ფინანსური აქტივების აღრიცხვის ბიზნეს მოდელს, რა შემთხვევაშიც ყველა ჩართული ფინანსური აქტივი რეკლასიფიცირებულია ბიზნეს მოდელის ცვლილების შემდგომ პირველი სააღრიცხვო პერიოდის პირველივე დღეს.

ფინანსური აქტივი აღიარდება ამორტიზებული ღირებულებით, თუ ის აკმაყოფილებს ქვემოთ მოცემულ ორივე პირობას და არ არის გამიზნული როგორც სამართლიანი ღირებულებით მოგებაში ან ზარალში ასახვით შეფასებული:

- აქტივი განეკუთვნება ბიზნეს მოდელს, რომლის მიზანიც არის აქტივების შენახვა სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადების შესაგროვებლად; და
- მისი სახელშეკრულებო პირობები კონკრეტულ თარიღებში წარმოშობს ფულად ნაკადებს, რომელიც მხოლოდ ძირითადი თანხისა და დაუფარავ ძირითადი დაგროვილი პროცენტის გადახდას წარმოადგენს.

ინვესტიცია სავალო ინსტრუმენტებში ფასდება სამართლიანი ღირებულებით სხვა სრულ შემოსავალში ასახვით, თუ ის აკმაყოფილებს ქვემოთ მოცემულ ორივე პირობას და არ არის გამიზნული, როგორც სამართლიანი ღირებულებით მოგებაში ან ზარალში ასახვით შეფასებული:

- აქტივი განეკუთვნება ბიზნეს მოდელს, რომლის მიზანიც არის სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადების შეგროვება და ფინანსური აქტივების გაყიდვა; და
- მისი სახელშეკრულებო პირობები კონკრეტულ თარიღებში წარმოშობს ფულად ნაკადებს, რომელიც მხოლოდ ძირითადი თანხისა და დაუფარავ ძირითადი დაგროვილი პროცენტის გადახდას წარმოადგენს.

წილობრივ ინსტრუმენტებში ინვესტიციების, რომლებიც არ არის გამიზნული ვაჭრობისთვის, თავდაპირველი აღიარებისას „ჯგუფს“ აქვს შეუქცევადი არჩევანის უფლება, სხვა სრულ შემოსავალში ასახოს ინვესტიციის სამართლიან ღირებულებაში განხორციელებული შემდგომი ცვლილებები. ეს არჩევანი კეთდება კონკრეტული ინვესტიციების მიხედვით.

ყველა ფინანსური აქტივი, რომელიც არ კლასიფიცირდება ამორტიზებული ღირებულებით ან სამართლიანი ღირებულებით სხვა სრულ შემოსავალში ასახვით, როგორც ზემოთ აღვნიშნეთ, აღირიცხება სამართლიანი ღირებულებით მოგებაში ან ზარალში ასახვით. ეს ვრცელდება ყველა წარმოებულ ფინანსურ აქტივზე. თავდაპირველი აღიარებისას, „ჯგუფს“ შეუქცევადი არჩევანის უფლება აქვს, ფინანსური აქტივი, რომელიც სხვაგვარად აკმაყოფილებს ამორტიზებული ღირებულებით ან სამართლიანი ღირებულებით, სხვა სრულ შემოსავალში ასახვით შეფასების კრიტერიუმებს, შეაფასოს სამართლიანი ღირებულებით მოგებაში ან ზარალში ასახვით თუ ამგვარი კლასიფიკაცია მთლიანად აღმოფხვრის, ამ მნიშვნელოვნად ამცირებს სააღრიცხვო შეუსაბამოებს, რომლებიც სხვაგვარად წარმოიშვებოდა.

ფინანსური ვალდებულებები - კლასიფიკაცია, შემდგომი შეფასება და შემოსულობა და ზარალი

ფინანსური ვალდებულებები კლასიფიცირდება ისევე როგორც ფასდება - ამორტიზებული ღირებულებით ან სამართლიანი ღირებულებით მოგებაში ან ზარალში ასახვით. ფინანსური ვალდებულება კლასიფიცირდება სამართლიანი ღირებულებით მოგებაში ან ზარალში ასახვით თუ ის კლასიფიცირდება როგორც სავაჭროდ ფლობილი, წარმოებული ან გამიზნულია ესეთად თავდაპირველი აღიარებისას. სამართლიანი ღირებულებით მოგებაში ან ზარალში ასახვით შეფასებული ფინანსური ვალდებულებები ფასდება სამართლიანი ღირებულებით და წმინდა ამონაგებით და ზარალით, ნებისმიერი საპროცენტო ხარჯის ჩათვლით, და აღიარდება მოგებაში ან ზარალში. სხვა ფინანსური ვალდებულებები შემდგომ ფასდება ამორტიზებული ღირებულებით ეფექტური პროცენტის მეთოდის გამოყენებით. საპროცენტო ხარჯი და საკურსო სხვაობით განპირობებული შემოსულობები და ზარალები აღიარდება მოგებაში ან ზარალში. აღიარების შეწყვეტის შედეგად მიღებული შემოსულობა ან ზარალი ასევე აღიარდება მოგებაში ან ზარალში.

(iii) ფინანსური აქტივებისა და ფინანსური ვალდებულებების მოდიფიცირება

ფინანსური აქტივები

თუ ფინანსური აქტივის პირობები მოდიფიცირებულია, ჯგუფმა უნდა შეაფასოს არსებითად იცვლება თუ არა მოდიფიცირებული აქტივისგან წარმოშობილი ფულადი ნაკადები. თუ ფულად ნაკადებში არსებითი ცვლილებაა (ეგრეთ წოდებული „არსებითი მოდიფიცირება“), მაშინ თავდაპირველი ფინანსური აქტივისგან წარმოშობილ ფულად ნაკადებზე სახელშეკრულებო უფლებები მიიჩნევა ვადაგასულად. ამ შემთხვევაში, თავდაპირველი ფინანსური აქტივის აღიარება წყდება და ახალი ფინანსური აქტივი აღიარდება სამართლიანი ღირებულებით.

ჯგუფი ახორციელებს მოცემული მოდიფიცირების არსებითობის რაოდენობრივ და ხარისხობრივ შეფასებას, ანუ არსებითად განსხვავდება თუ არა საწყისი ფინანსური აქტივიდან მიღებული ფულადი ნაკადები მოდიფიცირებული ან ჩანაცვლებული ფინანსური აქტივიდან მიღებული ფულადი ნაკადებისგან. ჯგუფი აფასებს არსებითია თუ არა ცვლილება რაოდენობრივ და ხარისხობრივ მაჩვენებლებზე დაყრდნობით, მოცემული თანმიმდევრობით: ხარისხობრივი მაჩვენებლები, რაოდენობრივი მაჩვენებლები, ორივე ხარისხობრივი და რაოდენობრივი მაჩვენებლების საერთო გავლენა. თუ ფულადი ნაკადები არსებითად განსხვავდება, მაშინ თავდაპირველი ფინანსური აქტივისგან წარმოშობილ ფულად ნაკადებზე სახელშეკრულებო უფლებები მიიჩნევა ვადაგასულად. ამ შეფასების გაკეთების დროს ჯგუფი ფინანსური ვალდებულებების აღიარების შეწყვეტის დროს გამოყენებული პრინციპების ანალოგიური პრინციპებით ხელმძღვანელობს.

ჯგუფი ასკვნის, რომ მოდიფიცირება არსებითია შემდეგ ხარისხობრივ ფაქტორებზე დაყრდნობით:

- ცვლილება ფინანსური აქტივის ვალუტაში;
- ცვლილება გირაოში ან სხვა საკრედიტო პირობებში;
- ცვლილებები ფინანსური აქტივის პირობებში, რომლებიც იწვევს შეუსაბამობას „მხოლოდ ძირისა და პროცენტის გადახდების“ კრიტერიუმებთან (მაგ. კონვერტაციის ფუნქციის დამატება).

თუ ამორტიზებული ღირებულებით აღრიცხული, მოდიფიცირებული აქტივისგან მიღებული ფულადი ნაკადები, არ არის არსებითად შეცვლილი, მაშინ მოდიფიცირების შედეგად ფინანსური აქტივის აღიარება არ წყდება. ამ შემთხვევაში, ჯგუფი ხელახლა ანგარიშობს ფინანსური აქტივის მთლიან საბალანსო ღირებულებას და მთლიანი საბალანსო ღირებულების კორექტირებისას წარმოქმნილ თანხას აღრიცხავს როგორც მოდიფიცირებით განპირობებულ შემოსულობას ან ზარალს მოგების ან ზარალის ანგარიშგებაში. ფინანსური აქტივის მთლიანი საბალანსო ღირებულება ხელახლა ითვლება როგორც მოდიფიცირებული სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადების მიმდინარე ღირებულება, რომელიც დისკონტირდება აქტივის თავდაპირველი ეფექტური საპროცენტო განაკვეთით. ნებისმიერი გაწეული ხარჯი ან საკომისიო აკორექტირებს მოდიფიცირებული ფინანსური აქტივის საბალანსო ღირებულებას და არის ამორტიზებული მოდიფიცირებული ფინანსური აქტივის დარჩენილი მოხმარების ვადის განმავლობაში.

ფინანსური ვალდებულებები

ჯგუფი წყვეტს ფინანსურ ვალდებულების აღიარებას, როდესაც იცვლება მისი პირობები და არსებითად განსხვავდება მოდიფიცირებული ფინანსური ვალდებულებისგან მიღებული ფულადი ნაკადები. ამ შემთხვევაში, ახალი მოდიფიცირებულ პირობებზე დაფუძნებული ფინანსური ვალდებულება აღიარდება სამართლიანი ღირებულებით. სხვაობა აღიარებაშეწყვეტილი ფინანსური ვალდებულების საბალანსო ღირებულებასა და ახალ მოდიფიცირებულ პირობებთან ფინანსურ ვალდებულებას შორის აღიარდება მოგებაში ან ზარალში.

თუ მოდიფიცირება (ან გაცვლა) არ იწვევს ფინანსური ვალდებულების აღიარების შეწყვეტას, ჯგუფი იყენებს ფინანსური აქტივის მთლიანი საბალანსო ღირებულების კორექტირებისას გამოყენებულ სააღრიცხვო პოლიტიკას. როდესაც მოდიფიცირება არ იწვევს ფინანსური აქტივის აღიარების შეწყვეტას ჯგუფი აღიარებს ესეთი მოდიფიცირებიდან (ან გაცვლიდან) წარმოშობილ, ფინანსური ვალდებულების ამორტიზირებული ღირებულების ნებისმიერ კორექტირებას, მოგებაში ან ზარალში, მოდიფიცირების (გაცვლის) თარიღში.

ცვლილებები არსებული ფინანსური ვალდებულებების ფულად ნაკადებში არ მიიჩნევა მოდიფიცირებად, თუ ისინი წარმოიშვა არსებული სახელშეკრულებო პირობებიდან, მაგალითად, ცვლილებები ფიქსირებულ საპროცენტო განაკვეთებში ინიცირებული ბანკების მიერ, ეროვნული ბანკის ძირითადი საპროცენტო განაკვეთის ცვლილების გამო, თუ სესხის ხელშეკრულების პირობები აძლევს ბანკებს ამის უფლებას და „ჯგუფს“ აქვს უფლება დაეთანხმოს გადახდილ საპროცენტო განაკვეთს ან დააბრუნოს სესხი ჯარიმების გარეშე. საპროცენტო განაკვეთის ცვლილებისას არსებული საბაზრო განაკვეთის შესაბამისად, „ჯგუფი“ ხელმძღვანელობს მცოცავი საპროცენტო განაკვეთის ფინანსური ინსტრუმენტებით. ეს ნიშნავს, რომ შესაბამისად იცვლება ეფექტური საპროცენტო განაკვეთიც.

ჯგუფი აფასებს, არსებითია თუ არა ცვლილება რაოდენობრივ და ხარისხობრივ მაჩვენებლებზე დაყრდნობით: ხარისხობრივი მაჩვენებლები, რაოდენობრივი მაჩვენებლები, ორივე ხარისხობრივი და რაოდენობრივი მაჩვენებლების საერთო გავლენა. ჯგუფი ასკვნის, რომ მოდიფიცირება არსებითია შემდეგ ხარისხობრივ ფაქტორებზე დაყრდნობით:

- ფინანსური ვალდებულების ვალუტის ცვლილება;
- ცვლილება გირაოში ან სხვა საკრედიტო პირობებში;

- კონვერტაციის პირობის დამატება;
- ფინანსური ვალდებულების სუბორდინაციის ცვლილება.

რაოდენობრივი შეფასებისას მნიშვნელოვნად იცვლება პირობები, თუ ახალი პირობების მიხედვით ფულადი ნაკადების დისკონტირებული მიმდინარე ღირებულება, წმინდად გადახდილი/მიღებული თანხების (დისკონტირებული თავდაპირველი ეფექტური საპროცენტო განაკვეთით) ჩათვლით, მინიმუმ 10%-ით განსხვავდება საწყისი ფინანსური ვალდებულებიდან წარმოქმნილი ნარჩენი ფულადი ნაკადების დისკონტირებული მიმდინარე ღირებულებისგან. თუ სავალო ინსტრუმენტების გაცვლა ან პირობების მოდიფიცირება მიჩნეულია ვალის დაფარვად, ნებისმიერი გაწეული ხარჯი ან გადასახადი აღიარებულია ვალის დაფარვიდან მიღებულ მოგებასა ან ზარალში. თუ გაცვლა ან მოდიფიცირება არ არის მიჩნეული ვალის დაფარვად, ნებისმიერი გაწეული ხარჯი ან საკომისიო აკორექტირებს ვალდებულების საბალანსო ღირებულებას და ამორტიზებულია მოდიფიცირებული ვალდებულების ნარჩენი მოხმარების ვადის განმავლობაში.

(iv) აღიარების შეწყვეტა

ფინანსური აქტივები

„ჯგუფი“ წყვეტს ფინანსური აქტივის აღიარებას, როდესაც ფინანსური აქტივიდან მისაღები ფულადი ნაკადების მიღების სახელშეკრულებო უფლებებს გასდის ვადა, ან ის გადასცემს გარიგებიდან მისაღებ სახელშეკრულებო ფულად ნაკადებზე უფლებებს, გარიგებაში რომელშიც ფინანსური აქტივის ფლობის თითქმის ყველა რისკი და ანაზღაურება არის გადაცემული, ან როდესაც ჯგუფი არც გადასცემს და არც ინარჩუნებს ფინანსური აქტივის ფლობასთან დაკავშირებულ რისკებს და ანაზღაურებებს და ჯგუფი არ ინარჩუნებს ფინანსურ აქტივზე კონტროლს.

„ჯგუფი“ დებს გარიგებებს, რომლითაც ის გადასცემს მისი ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებაში ასახულ აქტივებს, მაგრამ ინარჩუნებს გადაცემულ აქტივებთან დაკავშირებულ ყველა ან თითქმის ყველა რისკს და ანაზღაურებას. ასეთ შემთხვევებში, გადაცემული აქტივის აღიარება არ წყდება. ასეთ შემთხვევებში, გადაცემული აქტივის აღიარება არ წყდება.

ფინანსური ვალდებულებები

„ჯგუფი“ წყვეტს ფინანსური ვალდებულების აღიარებას, როდესაც მისი სახელშეკრულებო ვალდებულებები დაკმაყოფილებულია, უქმდება ან ვადა გასდის. “ჯგუფი” ასევე წყვეტს ფინანსური ვალდებულების აღიარებას როცა მისი პირობები იცვლება და შეცვლილი ფინანსური ვალდებულებიდან მიღებული ფულადი ნაკადები მნიშვნელოვნად იცვლება, რა შემთხვევაშიც მოდიფიცირებულ პირობებზე დაფუძნებული ახალი ფინანსური ვალდებულება აღიარდება მისი სამართლიანი ღირებულებით.

ფინანსური ვალდებულების აღიარების შეწყვეტისას, გაუქმებულ საბალანსო ღირებულებას შორის და გადახდილ თანხას შორის სხვაობა (ნებისმიერი არაფულადი აქტივების გადაცემის და ნაკისრი ვალდებულებების ჩათვლით) აღიარდება მოგებაში ან ზარალში.

(v) ურთიერთგადაფარვა

ფინანსური აქტივები და ფინანსური ვალდებულებები შეიძლება იყოს ურთიერთგადაფარული და წმინდა ოდენობა წარმოდგენილი ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებაში, მხოლოდ და მხოლოდ მაშინ როდესაც ჯგუფს აქვს იურიდიული აღსრულების უფლება, რომ ურთიერთგაქვითოს ეს ოდენობები და ის აპირებს მათ დაკმაყოფილებას წმინდა თანხის საფუძველზე ან აქტივის გაყიდვით იმავდროულად დააკმაყოფილოს ვალდებულება.

(ლ) სააქციო კაპიტალი

ჩვეულებრივი აქციები

ჩვეულებრივი აქციები კლასიფიცირდება კაპიტალის სახით. ჩვეულებრივი აქციების და სააქციო ოფციონების გამოშვებასთან დაკავშირებული პირდაპირი დამატებითი ხარჯები აღიარდება, როგორც გამოქვითვა კაპიტალიდან, ნებისმიერი გადასახადების გამოკლებით.

სააქციო კაპიტალის ზრდა

სააქციო კაპიტალის ზრდა ხორციელდება ახალი აქციების გამოშვების გზით. სააქციო კაპიტალის გაზრდისას ნებისმიერი სხვაობა სააქციო კაპიტალის რეგისტრირებულ თანხასა და შეტანილი აქტივების სამართლიან ღირებულებას შორის აღიარდება კაპიტალის ცალკე კომპონენტის სახით, როგორც სამართლიანი ღირებულების კორექტირების რეზერვი მესაკუთრეთა არაფულადი შენატანებისთვის ან დამატებით შეტანილი კაპიტალი.

(მ) გაუფასურება

(i) არაწარმოებული ფინანსური აქტივები

ფინანსური ინსტრუმენტები და სახელშეკრულებო აქტივები

„ჯგუფი“ მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალისთვის ზარალის რეზერვებს აღიარებს:

- ამორტიზებული ღირებულებით შეფასებულ ფინანსურ აქტივებზე;

"ჯგუფი" აღრიცხავს ზარალის რეზერვებს არსებობის მანძილზე მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის მიხედვით, შემდეგი შემთხვევების გარდა როდესაც აღირიცხება 12-თვიანი მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის მიხედვით:

- სასესხო ფასიანი ქაღალდები, რომლებსაც საანგარიშგებო თარიღისთვის აქვთ დაბალი საკრედიტო რისკი; და
- სხვა სასესხო ფასიანი ქაღალდები და საბანკო ნაშთები, რომელთათვისაც საკრედიტო რისკი (ანუ ფინანსური ინსტრუმენტის მოსალოდნელი მოხმარების ვადის განმავლობაში დეფოლტის ალბათობა) არსებითად არ გაზრდილა თავდაპირველი აღიარების შემდგომ.

ზარალის რეზერვები სავაჭრო მოთხოვნებზე და სახელშეკრულებო აქტივებზე ყოველთვის ფასდება არსებობის მანძილზე მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის ტოლი ოდენობით.

ფინანსურ აქტივზე თავდაპირველად აღიარებული საკრედიტო რისკის არსებითი ზრდის დასადგენად და მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის განსაზღვრისათვის, ჯგუფი ითვალისწინებს გონივრულ და დამხმარე ინფორმაციას რომელიც შესაბამისია და ხელმისაწვდომი დამატებითი ხარჯებისა და ძალისხმევის გაწევის გარეშე. ეს მოიცავს როგორც ხარისხობრივ, ისე რაოდენობრივ ინფორმაციას და ანალიზს, ჯგუფის წარსულ გამოცდილებაზე დაყრდნობით, ინფორმირებული საკრედიტო შეფასების და წინდახედულობის პრინციპის გათვალისწინებით.

ჯგუფი ფინანსური აქტივის საკრედიტო რისკის მნიშვნელოვან ზრდად მიიჩნევს, როდესაც მას 30 დღეზე მეტი ვადაგადაცილება აქვს.

ჯგუფი ფინანსურ აქტივს მიიჩნევს დეფოლტირებულად მაშინ, როდესაც:

- არ არის სავარაუდო, რომ მსესხებელი სრულად დაფარავს თავის საკრედიტო ვალდებულებებს ჯგუფის მიმართ, ჯგუფის მიერ სესხის უზრუნველყოფის რეალიზაციის გარეშე (ესეთის ფლობის შემთხვევაში); ან
- ფინანსურ აქტივი 90 დღეზე მეტია ვადაგადაცილებულია.

არსებობის მანძილზე მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი არის მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი, რომელიც წარმოიშობა ნებისმიერი შესაძლო დეფოლტის შემთხვევებისგან ფინანსური ინსტრუმენტის მოსალოდნელი მოხმარების ვადის განმავლობაში.

12-თვიანი მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი არის მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის ნაწილი, რომელიც შეიძლება წარმოიქმნას საანგარიშგებო თარიღის შემდეგ 12 თვის განმავლობაში მომხდარი დეფოლტის შემთხვევების შედეგად (ან უფრო მოკლე პერიოდში თუ ინსტრუმენტის მოსალოდნელი სასიცოცხლო ვადა 12 თვეზე ნაკლებია).

მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის დადგენისას გამოყენებული მაქსიმალური პერიოდი შეესაბამება მაქსიმალურ სახელშეკრულებო პერიოდს, რომლის განმავლობაშიც ჯგუფი ექვემდებარება საკრედიტო რისკს.

მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის შეფასება

მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი არის ალბათობაზე დაფუძნებული სავარაუდო საკრედიტო ზარალი. საკრედიტო ზარალები ანგარიშდება, როგორც ყველა ფულადი დანაკლისის (სხვაობა ხელშეკრულების მიხედვით ჯგუფის მიერ მისაღებ ფულად ნაკადებსა და იმ ფულად ნაკადებს შორის, რომლის მიღებასაც მოელის „ჯგუფი“) მიმდინარე ღირებულება.

მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი დისკონტირდება ფინანსური აქტივის ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის გამოყენებით.

საკრედიტო რისკით გაუფასურებული ფინანსური აქტივები

ყოველი საანგარიშგებო თარიღისთვის, „ჯგუფი“ აფასებს გაუფასურდა თუ არა საკრედიტო რისკით ამორტიზებული ღირებულებით შეფასებული ფინანსური აქტივები. ფინანსური აქტივი „გაუფასურებულია საკრედიტო რისკით“, როდესაც ფინანსური აქტივის სამომავლო ფულად ნაკადებზე საზიანო გავლენის მქონე ერთ ან მეტ მოვლენას ჰქონდა ადგილი.

მტკიცებულება იმისა, რომ ფინანსური აქტივი გაუფასურებულია საკრედიტო რისკით, მოიცავს შემდეგ დაკვირვებად მონაცემებს:

- ემიტენტის ან მსესხებლის არსებითი ფინანსური სირთულეები;
- ხელშეკრულების დარღვევა, მაგალითად დეფოლტი ან 90 დღეზე მეტი ვადაგადაცილება;
- "ჯგუფის" მიერ სესხის ან წინასწარ გადახდილი თანხების რესტრუქტურისაცია იმ პირობებით, რომლებსაც „ჯგუფი“ სხვა შემთხვევებში არ განიხილავდა;
- მოსალოდნელია მსესხებლის გაკოტრება ან სხვა ფინანსური რეორგანიზაცია; ან
- ფინანსური სირთულეების გამო უზრუნველყოფის აქტიური ბაზრის გაქრობა.

მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის რეზერვის წარდგენა კონსოლიდირებულ ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებაში

ამორტიზებული ღირებულებით შეფასებული ფინანსური აქტივების ზარალის რეზერვები გამოიქვეთება აქტივების მთლიანი საბალანსო ღირებულებიდან.

(ii) არაფინანსური აქტივები

„ჯგუფის“ არაფინანსური აქტივების საბალანსო ღირებულება (მარაგების გარდა) განიხილება ყოველი საანგარიშგებო თარიღისათვის, რათა დადგინდეს, არსებობს თუ არა გაუფასურების რაიმე ნიშნები. მსგავსი ნიშნების არსებობის შემთხვევაში ფასდება აქტივის ანაზღაურებადი ღირებულება. გაუფასურების ზარალი აღიარდება, თუ აქტივის ან მასთან დაკავშირებული ფულადი სახსრების წარმომქმნელი ერთეულის საბალანსო ღირებულება აღემატება მის სავარაუდო ანაზღაურებად ღირებულებას.

გაუფასურების ტესტირების მიზნით, აქტივები, რომლებიც ვერ შემოწმდება ინდივიდუალურად, ჯგუფდება აქტივების უმცირეს ჯგუფებად, რაც ახდენს ფულადი ნაკადების შემოძინების გენერირებას ხანგრძლივი სარგებლობისთვის, რომლებიც დამოუკიდებელი არიან სხვა აქტივების ფულადი შემოძინებისგან ან ფულადი ნაკადის წარმომქმნელი ერთეულისგან.

აქტივის ან ფულადი სახსრების წარმომქმნელი ერთეულის ანაზღაურებადი ღირებულება არის მის გამოყენებით ღირებულებასა და სამართლიან ღირებულებას (გამოკლებული გაყიდვის ხარჯები) შორის უდიდესი. გამოყენებითი ღირებულების შეფასებისას, მომავალში მისაღები სავარაუდო ფულადი ნაკადები დისკონტირდება მათ მიმდინარე ღირებულებაზე (გადასახადების გადახდამდე დისკონტირების განაკვეთის გამოყენებით), რაც ასახავს ბაზრის მიმდინარე შეფასებას ფულის ღირებულებისა დროში და ამ აქტივებისთვის ან ფულადი სახსრების წარმომქმნელი ერთეულისთვის დამახასიათებელ რისკებს.

გაუფასურების ზარალები აღიარდება მოგებაში ან ზარალში. ფულადი სახსრების წარმომქმნელ ერთეულთან მიმართებაში აღიარებული გაუფასურების ზარალები დაეირიცხება ფულადი სახსრების ერთეულში შემავალ აქტივებს პროპორციული გადანაწილების საფუძველზე და ამცირებს მათ საბალანსო ღირებულებებს.

წინა პერიოდებში აღიარებული გაუფასურების ზარალი ფასდება თითოეული საანგარიშგებო თარიღისთვის, ნებისმიერ მინიშნებაზე იმისა, რომ ზარალი შემცირდა ან აღარ არსებობს. გაუფასურების ზარალის აღდგენა ხდება, თუ ადგილი აქვს ცვლილებას ანაზღაურებადი თანხის განსაზღვრებაში გამოყენებულ შეფასებებში. გაუფასურების ზარალი აღდგება მხოლოდ იმ შემთხვევაში, თუ აქტივის საბალანსო ღირებულება არ აღემატება იმ საბალანსო ღირებულებას, რომელიც იქნებოდა განსაზღვრული, ცვეთისა და ამორტიზაციის გამოკლებით, თუ ადგილი არ ექნებოდა გაუფასურების ზარალის აღიარებას.

(5) ერთობლივი ოპერაციები

ერთობლივი ოპერაცია არის შეთანხმება, რომელშიც ჯგუფს აქვს სახელშეკრულებო ურთიერთობები სხვა მხარეებთან, კონკრეტული საქმიანობების განხორციელებისთვის. ერთობლივ ოპერაციაში, ჯგუფს აქვს უფლებები აქტივებზე და ვალდებულებები ვალდებულებებისთვის, რომლებიც აღნიშნულ შეთანხმებას უკავშირდება. აღნიშნული მოიცავს სიტუაციებს, რომლებშიც მხარეები იღებენ სარგებელს ერთობლივი საქმიანობიდან მიღებული ნაწარმის წილის საშუალებით და არა ვაჭრობის შედეგების წილის მიღების გზით.

ერთობლივ ოპერაციაში ჯგუფის წილთან დაკავშირებით, ჯგუფი აღიარებს მის: აქტივებისა და ვალდებულებების წილს; მისი ნაწარმის წილის გაყიდვიდან მიღებულ ამონაგებს და მის წილს ერთობლივი ოპერაციის საშუალებით მიღებული ნაწარმის გაყიდვიდან მიღებულ ნებისმიერ ამონაგებში; და მის ხარჯების წილს. ყველა მსგავსი ოდენობა ფასდება შეთანხმების პირობების მიხედვით, რაც როგორც წესი, ერთობლივ ოპერაციაში ჯგუფის წილის პროპორციულია.

(ო) იჯარები

ხელშეკრულების დადებისას, „ჯგუფი“ განსაზღვრავს, არის თუ არა ან მოიცავს თუ არა აღნიშნული ხელშეკრულება იჯარას. ხელშეკრულება არის ან შეიცავს იჯარას თუ ის გადასცემს კონკრეტული აქტივის გამოყენების კონტროლის უფლებას დროის გარკვეული პერიოდით გარკვეული ანაზღაურების სანაცვლოდ. იმის შესაფასებლად გადასცემს თუ არა ხელშეკრულება კონკრეტული აქტივის გამოყენების კონტროლის უფლებას, ჯგუფი ფასს 16-ის იჯარის განმარტებას იყენებს.

(i) როგორც მეიჯარე

საიჯარო კომპონენტის შემცველი ხელშეკრულების დადებისას ან მისი მოდიფიცირებისას, „ჯგუფი“, ხელშეკრულებაში მოცემულ ანაზღაურებას თითოეულ საიჯარო კომპონენტზე ანაწილებს მათი შესაბამისი დამოუკიდებელი ფასების მიხედვით.

როდესაც „ჯგუფი“ მეიჯარეს სახით მოქმედებს, ის იჯარის დაწყებისას განსაზღვრავს იჯარა ფინანსურ იჯარას წარმოადგენს თუ საოპერაციო იჯარას.

თითოეული იჯარის კლასიფიკაციისთვის, „ჯგუფი“ ახორციელებს ზოგად შეფასებას იმისა გადასცემს თუ არა იჯარა შესაბამისი აქტივის ფლობასთან დაკავშირებულ არსებითად ყველა რისკსა და ანაზღაურებას. თუ კი, მაშინ იჯარა ფინანსური იჯარის სახით კლასიფიცირდებოდა; თუ არა, მაშინ საოპერაციო იჯარის სახით. აღნიშნული შეფასების ნაწილის სახით, „ჯგუფმა“ გაითვალისწინა გარკვეული მაჩვენებლები, მაგალითად იყო თუ არა იჯარა აქტივის ეკონომიკური სასიცოცხლო ვადის ძირითადი ნაწილისთვის.

თუ გარიგება შეიცავს საიჯარო და არა-საიჯარო კომპონენტებს, მაშინ „ჯგუფი“ ხელშეკრულებაში მოცემული ანაზღაურების გასანაწილებლად იყენებს ფასს 15-ს.

„ჯგუფი“ იჯარაში წმინდა ინვესტიციაზე იყენებს ფასს 9-ის აღიარების შეწყვეტის და გაუფასურების მოთხოვნებს. „ჯგუფი“ შემდგომ რეგულარულად მიმოიხილავს იჯარაში ბრუტო ინვესტიციის გამოთვლაში გამოყენებულ სავარაუდო არა-გარანტირებულ ნარჩენ ღირებულებებს.

„ჯგუფი“ საოპერაციო იჯარების ფარგლებში მიღებულ საიჯარო გადახდებს აღიარებს შემოსავლის სახით წრფივი მეთოდის გამოყენებით, იჯარის ვადის მანძილზე, „სხვა შემოსავლის“ კატეგორიაში.

29. ახალი სტანდარტები და ინტერპრეტაციები, რომლებიც ჯერ არ არის ძალაში შესული

არსებობს რიგი ახალი სტანდარტები, რომლებიც 2023 წლის 1 იანვრიდან, და ყოველი მომდევნო წლიური საანგარიშგებო პერიოდებისთვის, შევიდა ძალაში (ადრეული გამოყენებაც ნებადართულია); თუმცა ჯგუფს ჯერ არ ჰქონდა აღნიშნული ახალი ან შეცვლილი სტანდარტები მიღებული წინამდებარე კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგებების მომზადებისას.

მოსალოდნელია, რომ ქვემოთ ჩამოთვლილი შესწორებული სტანდარტები და ინტერპრეტაციები არ მოახდენენ მნიშვნელოვან გავლენას „ჯგუფის“ კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებაზე:

- *ვალდებულებების კლასიფიკაცია მოკლევადიანის ან გრძელვადიანის სახით (ბასს 1-ის შესწორებები).*
- *საიჯარო ვალდებულება გაყიდვასა და უკუიჯარაში (ფასს 16-ის შესწორებები);*
- *გაცვლის საშუალების არარსებობა (ბასს 21-ის შესწორებები).*

საქართველოს ნავთობისა და გაზის კორპორაცია
GEORGIAN OIL & GAS CORPORATION

2023 წლის კონსოლიდირებული მმართველობის ანგარიში

ზოგადი ინფორმაცია ჯგუფის შესახებ	3
ჯგუფის საქმიანობის ძირითადი ფინანსური მაჩვენებლები	7
ჯგუფის განვითარების გეგმები	16
საინვესტიციო საქმიანობა	20
ინფორმაცია ჯგუფის მიერ გაცემული დივიდენდების შესახებ	25
კორპორატიული მართვა. კორპორაციის მმართველობითი ორგანოები.....	25
კონტროლის დეპარტამენტი.....	30
გარემოს დაცვა	30
კორპორატიული სოციალური პასუხისმგებლობა.....	31

ზოგადი ინფორმაცია ჯგუფის შესახებ

სს საქართველოს ნავთობისა და გაზის კორპორაცია (შემდგომში იწოდება: „კორპორაცია“), როგორც სახელმწიფოს 100%-იან საკუთრებაში მყოფი საწარმო დაფუძნდა 2006 წლის 6 აპრილს, როგორც სახელმწიფო საკუთრებაში არსებული საწარმო, საქართველოს ეკონომიკის სამინისტროს 2006 წლის 21 მარტის ბრძანების საფუძველზე. დაარსების შემდეგ, „კორპორაცია“ გახდა სს „საქართველოს საერთაშორისო ნავთობის კორპორაციის“ და სს „საქართველოს გაზის საერთაშორისო კორპორაციის“ ერთად-ერთი აქციონერი, რომლებიც 2006 წლის ოქტომბერში და 2007 წლის მაისში, შესაბამისად, შეერწყნენ „კორპორაციას“ კომპანიას. „კორპორაციას“ ასევე გახდა სს „თელეთის ნავთობის კომპანიის“ აქციების 100%-ის მესაკუთრე, თუმცა 2007 წლის ნოემბერში გადასცა სახელმწიფოს მისი სრული წილი სს „თელეთის ნავთობის კომპანიაში“. ამის მიუხედავად, სს „თელეთის ნავთობის კომპანიის“ აქტივების მნიშვნელოვანი ნაწილი (მათ შორის ნავთობისა და გაზის ჭაბურღილები და დაკავშირებული ინფრასტრუქტურა) გადაეცა „კორპორაციას“.

„კორპორაციის“ შვილობილი კომპანიებია: შპს „გარდაბნის თბოსადგური“, შპს „გარდაბნის თბოსადგური 2“, შპს „გარდაბნის თბოსადგური 3“, GOGC Trading S.A, შპს „საქართველოს გაზსაცავის კომპანია“, შპს „საქართველოს ბუნებრივი გაზის გადამცემი ქსელის მესაკუთრე“, შპს „საქართველოს გაზის ბირჟა“ („კორპორაცია“ და შვილობილი კომპანიები ერთობლივად შემდგომში იწოდება: „ჯგუფი“).

„ჯგუფი“, არსებული სახით, ეკონომიკური საქმიანობის სფეროების დივერსიფიკაციის შედეგად ჩამოყალიბდა, რაც „კორპორაციის“ განვითარების პრიორიტეტული სტრატეგიული მიმართულებაა. „კორპორაცია“ უშუალოდ და ასევე, „ჯგუფის“ სხვა წევრების მეშვეობით ენერგეტიკის სხვადასხვა სეგმენტში არის წარმოდგენილი.

„ჯგუფის“ საქმიანობის ძირითადი მიმართულებებია:

- ქვეყნის გაზმომარაგების უსაფრთხოებისა და სოციალური გაზის სექტორის შეუფერხებელი მომარაგება
- მაგისტრალური გაზსადენების სისტემისა (შემდგომში იწოდება: „მგს“) და ბაქო-სუფსის (დასავლეთის საექსპორტო მიმართულების მილსადენი) ქართული სექციის ოპერატორი სუბიექტებისათვის იჯარით გადაცემა
- საქართველოს მთავრობის 2021 წლის 26 მარტის დადგენილების საფუძველზე, მაგისტრალური გაზსადენების სისტემის რეაბილიტაციისა და განვითარების კონკრეტული პროექტების განხორციელება, 2026 წლის ჩათვლით პერიოდში
- თბოელექტროენერგიის გენერაციის სექტორის განვითარება და თბოელექტროგენერაციის ახალი ენერგოეფექტური ობიექტების მშენებლობა. ასევე, თბოელექტროგენერაციის, როგორც სოციალური გაზის სექტორის, შემადგენელი ნაწილის ხელშეწყობა
- ნავთობისა და გაზის ძებნა-ძიების, მოპოვების სფეროში სახელმწიფოსა და კონტრაქტორებს/ინვესტორებს შორის გაფორმებული პროდუქციის წილობრივი განაწილების ხელშეკრულებების (შემდგომში წოდებული: „პწგბ“) ფარგლებში ნავთობის ეროვნული კომპანიის ფუნქციების შესრულება. აღნიშნული ხელშეკრულებების საფუძველზე მიღებული სახელმწიფოს კუთვნილი ნავთობისა და გაზის წილის განკარგვა.

2019 წლის 27 დეკემბერს ძალაში შევიდა საქართველოს ენერგეტიკისა და წყალმომარაგების ახალი კანონი (შემდგომში წოდებული: „კანონი“), რომელსაც საფუძვლად დაედო ენერგეტიკული გაერთიანების ხელშეკრულება და ასევე, ხელშეკრულებიდან გამომდინარე *acquis communautaire*, რომელიც ელექტროენერგეტიკისა და გაზის სფეროზე ვრცელდება.

„კანონი“ ითვალისწინებს ღია და კონკურენტული ელექტროენერგეტიკული და გაზის ბაზრების ჩამოყალიბებას. „კანონით“, ელექტროენერგიის ბაზრის მოდელის კონცეფციითა (შემდგომში იწოდება: „ეზმკ“) და ბუნებრივი გაზის ბაზრის მოდელის კონცეფციით (შემდგომში იწოდება: „ზგზმკ“) განსაზღვრული მიმართულებებისა და პრინციპების შესაბამისად „ეზმკ“-ის და „ზგზმკ“-ის დანერგვა მიჰყვება „კანონით“ განსაზღვრულ გარკვეულ გრაფიკს, რომლის მიხედვით, აღნიშნულ ცვლილებებს არ ექნება მყისიერი გავლენა საქართველოს ელექტროენერგიისა და ბუნებრივი გაზის ბაზარსა და მის მონაწილეებზე („ჯგუფის“ წევრების ჩათვლით).

„კორპორაციის“ მენეჯმენტის შეფასებით, „ელექტროენერგიის ბაზრის მოდელის კონცეფციის დამტკიცების შესახებ“ საქართველოს მთავრობის 2020 წლის 16 აპრილის №246 და „ბუნებრივი გაზის ბაზრის მოდელის კონცეფციის დამტკიცების შესახებ“ საქართველოს მთავრობის 2021 წლის 2 სექტემბრის №447 დადგენილებების მიღებამ 2023 წელს არსებითი გავლენა „ჯგუფის“ ოპერაციებზე¹ არ მოუხდენია.

„კორპორაციის“ მენეჯმენტის ვარაუდით, „კანონის“, „ეზმკ“-ის და „ზგზმკ“-ის დებულებათა ეტაპობრივი დანერგვისა და ამოქმედების პროცესი „ჯგუფის“ ოპერაციებზე აისახება 2025 წლიდან, როცა სრულად ამოქმედდება (დღეის მდგომარეობით არსებული ვარაუდის გათვალისწინებით) საქართველოს ენერგეტიკული და გაზის ბირჟა. „კორპორაციის“ მენეჯმენტი თვლის, რომ მომავალში საჯარო მომსახურების ვალდებულების განხორციელების მომწესრიგებელი ნორმების გავრცელება სოციალური გაზის სექტორზე „კორპორაციის“ ოპერაციებზე მნიშვნელოვან დადებით გავლენას იქონიებს, კერძოდ კი გააუმჯობესებს მის საოპერაციო და ფინანსურ შედეგებს.

გაზის ოპერაციები

როგორც აღინიშნა, 2023 წელს „ზგზმკ“-ის მიღებამ შემდეგი ფაქტორების გამო არ იმოქმედა „კორპორაციის“ გაზის ოპერაციებზე:

- ოპერაციები საბითუმო ვაჭრობის სეგმენტში მიმდინარეობდა;
- არსებული კონტრაქტების პირობების მიხედვით, „კორპორაციის“ გაზის გაყიდვების უდიდესი ნაწილი მიეწოდებოდა სოციალური სექტორის საჭიროებისათვის;
- კომერციულ სექტორში გაზი იყიდებოდა ორმხრივი ხელშეკრულებების საფუძველზე;
- გაზის სავაჭრო პლატფორმის ამოქმედება მომავლისთვის არის გადადებული².

საქართველოს ბუნებრივი გაზის გადამცემი სისტემა

2021 წლის 25 მარტის №129 „საქართველოს ბუნებრივი გაზის გადამცემი სისტემის ოპერატორის განცალკევების გეგმის დამტკიცების შესახებ“ დადგენილების მიხედვით, შეირჩა დამოუკიდებელი სისტემის ოპერატორის მოდელი. აღნიშნული მოდელის მიხედვით „კორპორაცია“ ინარჩუნებს „მგს“-ზე სრულ კონტროლს (საქართველოს ბუნებრივი გაზის გადამცემ სისტემაზე). „მგს“-ის მესაკუთრეა „კორპორაციის“ 100%-ნი წილობრივი მონაწილეობით ჩამოყალიბებული შვილობილი კომპანია - შპს „საქართველოს ბუნებრივი გაზის გადამცემი ქსელის მესაკუთრე“. შპს „საქართველოს ბუნებრივი გაზის გადამცემი ქსელის მესაკუთრის“ კაპიტალში „მგს“-ის შეტანის შემდეგ, მან ჩაანაცვლა „კორპორაცია“ შპს

¹ ინფორმაცია შპს „საქართველოს ბუნებრივი გაზის გადამცემი ქსელის ოპერატორის“ ჩამოყალიბებისა და საქმიანობის თაობაზე იხილეთ ქვემოთ.

² აღსანიშნავია, რომ „ზგზმკ“-ს მიხედვით, ორგანიზებულ საბითუმო ბაზრის ამოქმედების შემდეგ პერიოდში „კორპორაცია“ ბაზრის სხვა მონაწილეებთან ერთად ვალდებული იქნება ორგანიზებულ ბაზარზე სარეალიზაციოდ გაიტანოს გასაყიდი ბუნებრივი გაზის მოცულობის 10%. ორგანიზებულ ბაზარზე ბუნებრივი გაზით საბაზრო ფასად ვაჭრობა მომგებიანი იქნება „კორპორაციისთვის“.

„საქართველოს გაზის ტრანსპორტირების კომპანია“-თან გაფორმებულ „მგს“-ის იჯარის ხელშეკრულებაში.

„ჯგუფის“ ოპერაციებზე (ჯგუფის დონეზე), განცალკევებას არ ექნება ეფექტი, რადგან შპს „საქართველოს ბუნებრივი გაზის გადამცემი ქსელის მესაკუთრე“ არის „კორპორაციის“ 100%-ნი შვილობილი კომპანია.

ელექტროენერგიასთან დაკავშირებული ოპერაციები

„კორპორაციის“ მენეჯმენტის შეფასებით, „კანონი“ და „ეზმკ“ არ მოახდენენ მნიშვნელოვან გავლენას შპს „გარდაბნის თბოსადგურისა“ და შპს „გარდაბნის თბოსადგური 2“-ს ოპერაციებსა და მათ ფინანსურ შედეგებზე. შპს „გარდაბნის თბოსადგურის“ ოპერაციები რეგულირდება იმპლემენტაციის ხელშეკრულებით (შემდგომში: „გარდაბანი I-ის განხორციელების ხელშეკრულება“), რომელიც გაფორმებულია „კორპორაციას“, შპს „გარდაბნის თბოსადგურს“, საქართველოს მთავრობასა და სს „ელექტროენერგიის სისტემის კომერციულ ოპერატორს“ შორის. „გარდაბანი I-ის განხორციელების ხელშეკრულების“ და კანონის გათვალისწინებით მიღებული საქართველოს მთავრობის შესაბამისი გადაწყვეტილების (2010 წლის 15 ივლისის No.193 დადგენილება „ საქართველოს ელექტროენერგეტიკულ სისტემაში გარანტირებული სიმძლავრისა და გარანტირებული სიმძლავრის წყაროების განსაზღვრის შესახებ“) საფუძველზე, შპს „გარდაბნის თბოსადგური“ 2015 წლიდან გარანტირებული სიმძლავრის წყაროს ფორმატში მოქმედებს. შპს „გარდაბნის თბოსადგურსა“ და სს „ელექტროენერგიის სისტემის კომერციულ ოპერატორთან“ გაფორმებული გარანტირებული სიმძლავრის შესყიდვის ხელშეკრულება.

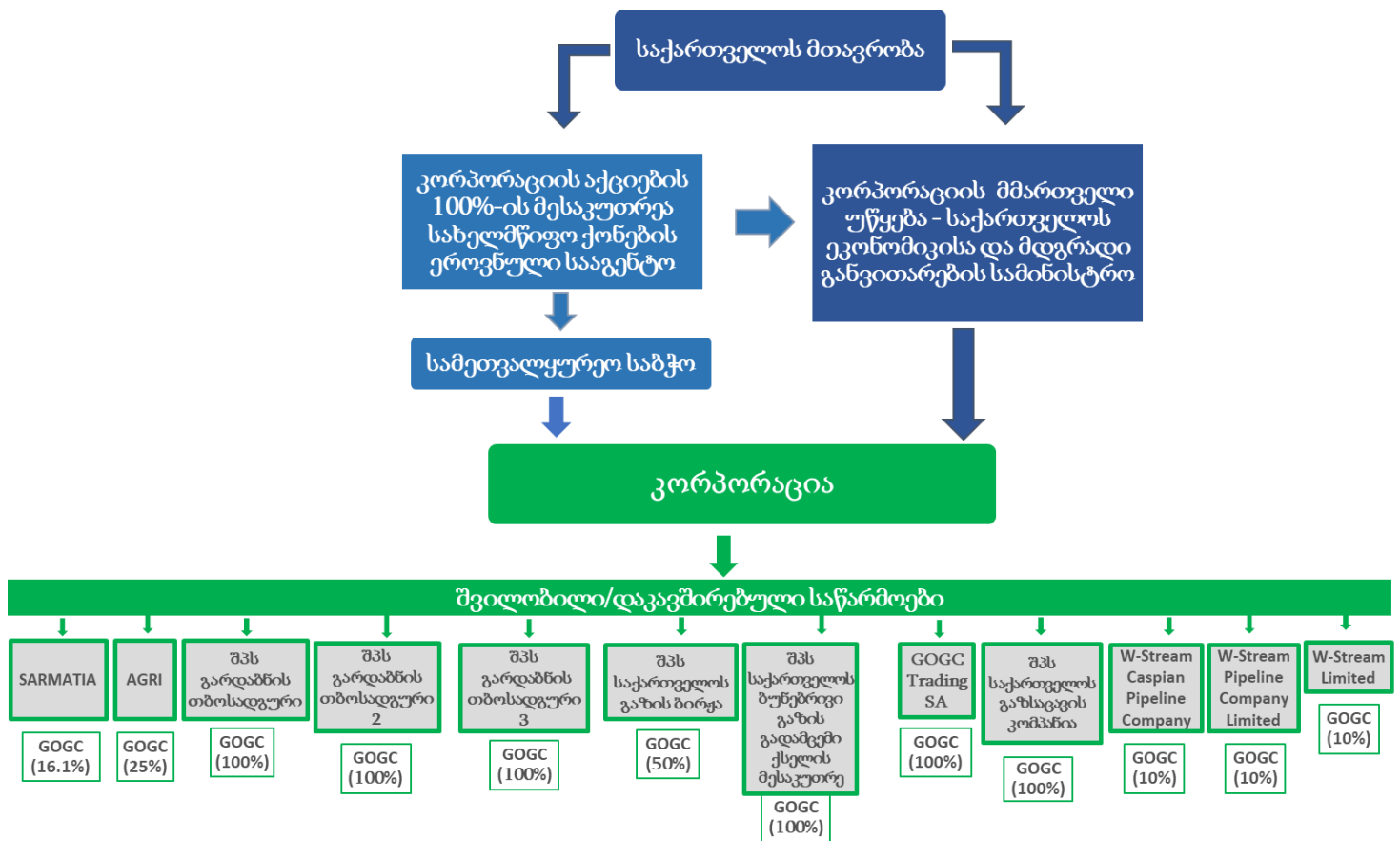
„კანონისა“ და „ეზმკ“-ის შესაბამისად, გარანტირებული სიმძლავრის უზრუნველყოფა, განხილულია როგორც საზოგადოებრივი მომსახურების ვალდებულება, რომელსაც განსაზღვრავს და კონკრეტულ სუბიექტს აკისრებს საქართველოს მთავრობა, საქართველოს ენერგეტიკისა და წყალმომარაგების ეროვნულ კომისიასა და ენერგეტიკის ეროვნულ საბჭოსთან კონსულტაციის შემდეგ.

„ელექტროენერგიის ზოგიერთ მწარმოებელზე (თბოელექტროსადგურებზე) საჯარო მომსახურების გაწევის ვალდებულების დაკისრების შესახებ“ საქართველოს მთავრობის 2021 წლის 28 დეკემბრის No.625 დადგენილებით (ჩაანაცვლა საქართველოს მთავრობის ზემოხსენებული დადგენილება), შპს „გარდაბნის თბოსადგურს“ 2040 წლის პირველ ნოემბრამდე პერიოდში დაეკისრა საჯარო მომსახურების გაწევის ვალდებულება, რომელიც გარანტირებული სიმძლავრის უზრუნველყოფას გულისხმობს. მითითებული დადგენილება, შეესაბამება „გარდაბანი I-ის განხორციელების ხელშეკრულების“ ნორმებს.

შესაბამისად, „კანონის“ და „ეზმკ“-ს ამოქმედებამ არ იმოქმედა შპს „გარდაბნის თბოსადგურის“ ოპერაციებზე. ამასთან, „კორპორაციის“ მენეჯმენტი თვლის, რომ „კანონისა“ და „ეზმკ“-ს შესასრულებლად გამოცემული სხვა სამართლებრივი აქტები, მომავალშიც არ მოახდენენ გავლენას შპს „გარდაბნის თბოსადგურის“ საქმიანობასა და საოპერაციო შედეგებზე.

არსებული გეგმის მიხედვით, 2025 წლის 1 ივლისიდან შპს „გარდაბნის თბოსადგური 2“-ს დაეკისრება გარანტირებული სიმძლავრის უზრუნველყოფასთან დაკავშირებული საჯარო მომსახურების განხორციელების ვალდებულება, რაც შესაბამისი იმპლემენტაციის ხელშეკრულების კორექტირებას მოითხოვს (ანგარიშგების გამოქვეყნების მომენტში აღნიშნული ვალდებულების დაკისრება არ განხორციელებულა). ამასთან, „კორპორაციის“ მენეჯმენტის შეფასებით, შპს „გარდაბნის თბოსადგური 2“-ის მიერ გარანტირებული სიმძლავრის წყაროს მოდელით ფუნქციონირება მნიშვნელოვან გავლენას არ მოახდენს მის საქმიანობასა და საოპერაციო შედეგებზე.

„ჯგუფის“ სტრუქტურა, 2023 წლის საანგარიშო პერიოდის ბოლოსთვის

ჯგუფის ადგილი ენერგორესურსების ბაზარზე

„ჯგუფი“, როგორც სოციალური სექტორისათვის ბუნებრივი გაზის ძირითადი მიმწოდებელი, ბუნებრივი გაზის კომერციული სეგმენტის მიმწოდებელი, „მგს“-ის და თბოელექტროგენერაციის ახალი ენერგოეფექტური ობიექტების მესაკუთრე, უაღრესად მნიშვნელოვან როლს ასრულებს ქვეყნის ენერგოუსაფრთხოების გარანტიების ჩამოყალიბებისა და შენარჩუნების საქმეში. „ჯგუფი“ უზრუნველყოფს ენერგეტიკული ბაზრების სტაბილურობას, ბუნებრივი გაზის მოწოდების წყაროების დივერსიფიკაციის და თბოელექტროგენერაციის ახალი ობიექტების მშენებლობისა და ოპერირების გზით, ხოლო ნავთობისა და გაზის ძებნა-ძიებისა და მოპოვების სფეროში არის სახელმწიფოს ინტერესების წარმომადგენელი.

„ჯგუფი“, ქვეყნის სტრატეგიული სატრანზიტო მნიშვნელობის გათვალისწინებით, ხელს უწყობს საქართველოს ტერიტორიაზე არსებული ნავთობისა და გაზის ტრანსპორტირების ტრანსსასაზღვრო სისტემების შეუფერხებელ ფუნქციონირებას, მხარს უჭერს ახალი სატრანზიტო მარშრუტების განვითარებას კასპიისა და ცენტრალური აზიის პოტენციალის სრული ათვისების მიზნით.

„კორპორაცია“ აქტიურადაა ჩართული საერთაშორისო პროექტებსა და ბიზნეს ურთიერთობებში. ასევე, მნიშვნელოვან როლს თამაშობს ევრო-ატლანტიკურ სტრუქტურებში ინტეგრაციის სამთავრობო ეკონომიკური პოლიტიკის განხორციელებაში. მისი სტრატეგიული და ძირითადი ბიზნეს პარტნიორები არიან: SOCAR, BP, BOTAS, ROMGAZ, MVM, PERN, UkrTransnafta, ArmGazprom, GAZPROM, TCC, GEOSTOCK, RAMBOLL, USAID, MCC, KfW, ADB, EBRD და სხვა.

ჯგუფის საქმიანობის ძირითადი მიმართულებები

„ჯგუფი“ ოპერირებს შემდეგი ძირითადი მიმართულებით:

- **გაზის მიწოდება.** „კორპორაცია“, საქართველოს მთავრობასა და SOCAR-ს შორის სოციალური გაზის სექტორის გაზმომარაგების თაობაზე გაფორმებული მემორანდუმის საფუძველსა და შპს „სოკარ გაზ ექსპორტ-იმპორტთან“ გაფორმებული ხელშეკრულების ფარგლებში, უზრუნველყოფს სოციალური გაზის სექტორის შეუფერხებელ გაზმომარაგებას. ასევე, ბუნებრივ გაზზე დაწესებული საბოლოო სამომხმარებლო ტარიფების შენარჩუნებისათვის აყალიბებს აუცილებელ წინაპირობებს, რისთვისაც მობილიზებული აქვს მის განკარგულებაში არსებული ბუნებრივი გაზის მოცულობების უდიდესი ნაწილი.
- **ელექტროენერგიის წარმოება და რეალიზაცია.** „კორპორაციის“ შვილობილი კომპანიები - შპს „გარდაბნის თბოსადგური“ და შპს „გარდაბნის თბოსადგური 2“ ახორციელებენ ქ. გარდაბანში არსებული ახალი ენერგოეფექტური თბოელექტროსადგურების ოპერირებას, გარანტირებული სიმძლავრის უზრუნველყოფას, ელექტროენერგიის წარმოებასა და მის საბითუმო რეალიზაციას, მათ შორის ისეთ კომპანიებზე როგორცაა შპს „თელმიკო“, სს „ენერგო-პრო ჯორჯია“, სს „ელექტროენერგეტიკული სისტემის კომერციული ოპერატორი“ და სხვა.
- **ნავთობსადენების და გაზსადენების იჯარა.** მაგისტრალური გაზსადენების სისტემის მოიჯარე არის შპს „საქართველოს გაზის ტრანსპორტირების კომპანია“, რომელიც ახორციელებს გაზის ტრანსპორტირებას/გადაცემას, რისთვისაც „ჯგუფს“ შესაბამისი იჯარის საფასურს უხდის.
„კორპორაცია“³ იღებს შემოსავალს ბაქო-სუფსის მაგისტრალური ნავთობსადენის საერთაშორისო კონსორციუმისაგან, რომელსაც აღნიშნული მილსადენი გადაცემული აქვს დროებით სარგებლობაში (ფინანსური ლიზინგით). რუსეთის მიერ უკრაინაში შეჭრამდე პერიოდში აღნიშნული მილსადენით ყოველწლიურად 31 მლნ. ბარელამდე ნავთობის ტრანზიტი ხორციელდებოდა. 2023 წლის მონაცემებით, გატარებული ნავთობის მოცულობა 1.1 მლნ ბარელამდე შემცირდა.
- **ნავთობის ეროვნული კომპანია.** „ჯგუფის“ საქმიანობის სხვა მიმართულებებია - „პწგბ“-ში ნავთობის ეროვნული კომპანიის ფუნქციების შესრულება და ნავთობმომპოვებელი კომპანიების მიერ მოპოვებული ნავთობის სახელმწიფოს კუთვნილი წილი ნავთობისა და გაზის განკარგვა/რეალიზაცია.

ჯგუფის საქმიანობის ძირითადი ფინანსური მაჩვენებლები

„ჯგუფის“ 2023 წლის ძირითადი ფინანსური მაჩვენებლები და მათი ცვლილების დინამიკა წარმოდგენილია შემდეგ ცხრილში:

³ „კორპორაციასთან“ შერწყმამდე - სს „საქართველოს ნავთობის საერთაშორისო კორპორაცია“.

ფინანსურ-ეკონომიკური საქმიანობის მაჩვენებლები*	2023 წელი	2022 წელი	ცვლილება %
ამონაგები	1,404,908	1,353,481	+3.8%
გაზის და ნავთობის ხარჯი	(1,201,992)	(1,225,365)	-1.9%
ცვეთა და ამორტიზაცია	(63,641)	(62,938)	+1.1%
შრომის ანაზღაურება	(40,293)	(33,643)	+19.8%
გადასახადები, მოგების გადასახადის გარდა	(12,455)	(15,446)	-19.4%
გაუფასურების ზარალი საეაჭრო და სხვა მოთხოვნებზე	699	(9,420)	-107.4%
სხვა საოპერაციო ხარჯები	(19,072)	(23,789)	-19.8%
სხვა შემოსავალი	11,757	6,230	+88.7%
საოპერაციო ზარალი/მოგება	79,911	(10,890)	-*
ფინანსური შემოსავლები	34,774	151,475	-77.0%
ფინანსური ხარჯები	(63,537)	(31,472)	101.9%
წმინდა ფინანსური	(28,763)	120,003	-124.0%
მოგება წლის განმავლობაში	51,148	109,113	-53.1%
მოგების გადასახადი			
წმინდა მოგება	51,148	109,113	-53.1%

*ცვლილება, რომელიც 1.5-ზე მეტია

** ყველა თანხა მოცემულია ათასებში

„ჯგუფის“ ძირითად მიმართულებას წარმოადგენს გაზის საბითუმო რეალიზაცია, რომელიც შეადგენს მთლიანი შემოსავლის 73%-ს (2022 წელს - 67%).

2023 წელს ამონაგებმა შეადგინა 1,404,908 ათასი ლარი, რაც 51,427 ათასი ლარით მეტია 2022 წელთან შედარებით. ზრდა უმეტესწილად განაპირობა აშშ დოლარში რეალიზებული ბუნებრივი გაზის საშუალო ფასის 16.3%-იანმა ზრდამ (ამონაგები გაზის რეალიზაციიდან გაიზარდა 106,077 ათასი ლარით). გაზის სეგმენტში შემოსავლის ზრდის ძირითად მიზეზს წარმოადგენს კომერციულ სექტორში რეალიზებული ბუნებრივი გაზის მოცულობის ზრდა 195 მლნ კუბური მეტრით. 2022 წელთან შედარებით „კორპორაციამ“ 52 მლნ აშშ დოლარით მეტი შემოსავალი მიიღო აღნიშნული სეგმენტიდან. გაზის ოპერაციები სექტორში შემოსავლების ზრდის მეორე მიზეზი უკავშირდება სოციალური გაზის სექტორის საჭიროებისათვის „კორპორაციის“ მიერ გასაყიდი ბუნებრივი გაზის ფასის 12.5%-ით ზრდას.

შესყიდული გაზის ჯამური ღირებულების 0.2%-ით ზრდა 2022 წელთან შედარებით ძირითადად განპირობებულია გაზზე მოთხოვნის და შესაბამისად, „კორპორაციის“ მიერ შესყიდული გაზის მოცულობის 5.8%-ით მატებით. საშუალო შესასყიდი ფასი გაიზარდა 5%-ით, თუმცა ლარის გაცვლითი კურსის გამყარების გამო და ოფციური გაზის საავანსო გადახდის დღისთვის არსებული აშშ დოლართან მიმართებაში ლარის გაცვლითი კურსის დაბალი მაჩვენებლიდან გამომდინარე ჯამური შესყიდული გაზის ღირებულება ლარში უმნიშვნელოდ გაიზარდა.

2023 წელს წინა წელთან შედარებით „ჯგუფის“ ცვეთის ხარჯის 1.1%-ით კლება განპირობებულია „ჯგუფში“ შემავალი კომპანიების ძირითადი საშუალებების საბალანსო ნაშთის კლების გამო, რაც თავის მხრივ გამოწვეულია ყოველწლიური ცვეთის დარიცხვით.

2023 წელს წინა წელთან შედარებით „ჯგუფის“ საგადასახადო ხარჯი შემცირდა 2,991 ათასი ლარით, რაც ძირითადად დაკავშირებულია ქონების გადასახადის კლებასთან, გამომდინარე იქიდან რომ ცვეთის გათვალისწინებით 2023 წელს შემცირდა ჯამური ძირითადი საშუალებების საბალანსო ნაშთი.

2023 წელს „ჯგუფმა“ მოახერხა 699 ათასი ლარის ოდენობის სავაჭრო და სხვა მოთხოვნების გაუფასურების ზარალის აღდგენა. აღნიშნული ფაქტი გამოიწვია ვადაგადაცილებული დებიტორული დავალიანების დაფარვამ პარტნიორი კომპანიების მხრიდან.

სხვა საოპერაციო ხარჯების 19.8%-ით კლება ძირითადად დაკავშირებულია ტრანსპორტირების, მასალის, რემონტისა და ტექნიკური უზრუნველყოფის ხარჯების 27.9%-ით კლებასთან.

2023 წელს „ჯგუფის“ სხვა შემოსავლის 5.527 ათასი ლარით ზრდის მიზეზი არის, შემოსავლების ზრდა ისეთი ოპერაციებიდან რომლებიც არ წარმოადგენენ ჯგუფის მუდმივ შემოსავლის წყაროს, მაგალითად მასალების რეალიზაცია და სხვა მსგავსი ოპერაციები.

2023 წლის შედეგების მიხედვით „ჯგუფს“ აქვს 28.8 მლნ ლარის ოდენობის წმინდა ფინანსური ზარალი, მაშინ როდესაც 2022 წლის მიხედვით ეს მაჩვენებელი 120 მლნ ლარის წმინდა შემოსავალს შეადგენდა. წმინდა ფინანსური ზარალი გამოწვეულია „ჯგუფის“ წევრების საკურსო სხვაობით მიღებული 5.9 მლნ ლარის ოდენობის წმინდა ზარალით, რაც განპირობებულია 2023 წლის ბოლოს ლარის გაცვლითი კურსის შესუსტებით, ვინაიდან ჯგუფს გააჩნია მსხვილი სესხი უცხოურ ვალუტაში და კურსის გაუარესებას მნიშვნელოვანი გავლენა აქვს სესხის ოდენობაზე.

2023 წლის განმავლობაში საბანკო ანგარიშებზე ფულადი სახსრების ბალანსის (2022 წლის ბოლოს 386.2 მლნ ლარი, 2021 წლის ბოლოს 56.3 მლნ ლარი) ზრდის გათვალისწინებით, მოხდა 17.2 მლნ ლარით მეტი პროცენტის დარიცხვა ბანკების მხრიდან და შესაბამისად მნიშვნელოვნად გაიზარდა საპროცენტო შემოსავალი.

2023 წლის განმავლობაში წინა წელთან შედარებით მნიშვნელოვნად, 33.8 მლნ ლარით გაიზარდა ჯგუფის ფინანსური ხარჯები, რაც დაკავშირებულია იმ ფაქტთან რომ 2022 წლის დეკემბერში საქართველოს ეკონომიკისა და მდგრადი განვითარების სამინისტროსაგან აღებული სესხის პროცენტმა 2023 წლის განმავლობაში მნიშვნელოვნად გაიზარდა კომპანიის ფინანსური ხარჯები. უნდა აღინიშნოს რომ 2023 წელს EBRD-ის სესხზე დარიცხული პროცენტი მნიშვნელოვნად გაიზარდა, იქედან გამომდინარე, რომ მისი განსაზღვრა EURIBOR-ის ინდექსის გათვალისწინებით ხორციელდება.

შეჯამების სახით უნდა ითქვას 2023 წელს „ჯგუფის“ წმინდა მოგება 2022 წელთან შედარებით შემცირდა 55.1%-ით. აღნიშნული გარემოება ძირითადად გამოწვეულია საკურსო სხვაობიდან მიღებული ზარალით და გაზრდილი საპროცენტო ხარჯით. წმინდა მოგების შემცირების ფონზე საგრძნობლად 90,4 მლნ ლარით არის გაზრდილი საოპერაციო მოგება, რომელიც 2023 წელს შეადგენს 79,5 მლნ ლარს მაშინ როდესაც 2022 წლის მონაცემებით „ჯგუფს“ 10.9 მლნ ლარის ოდენობის საოპერაციო ზარალი ქონდა. 2022 წელს მიღებული საოპერაციო ზარალის შემდეგ, 2023 წელს საოპერაციო მოგების მიღება გაზის რეალიზაციის სეგმენტის ზარალის მნიშვნელოვანი კლებით არის განპირობებული. კერძოდ, 2023 წელს „ჯგუფმა“ ამ სეგმენტიდან მხოლოდ 31.5 მლნ ლარის ზარალი მიიღო მაშინ როდესაც წინა წელს იგივე მაჩვენებელი შეადგენდა 135.3 მლნ ლარს.

„ჯგუფის“ საოპერაციო მოგების ზრდა არის იმის მაჩვენებელი, რომ „ჯგუფს“ აქვს შესაძლებლობა გადალახოს მის წინაშე დამდგარი გამოწვევები, კომპლექსური

ლონისძიებების გატარების შედეგად მიაღწიოს კომპანიის ფინანსური მდგომარეობის გაუმჯობესებას და ფინანსური სტაბილურობის გამყარებას. 2024 წლის 1 იანვრიდან ბუნებრივ გაზზე მომუშავე თბოსადგურებისათვის (შპს „გარდაბნის თბოსადგური 2“-ის გარდა) განკუთვნილ ბუნებრივ გაზზე დაწესებული ფასების (მათ შორის, „კორპორაციის“ სარეალიზაციო ფასის) ზრდის გათვალისწინებით, პროგნოზირებულია საოპერაციო შედეგების დადებითი დინამიკა. „კორპორაციის“ მენეჯმენტი დარწმუნებულია, რომ „ჯგუფს“ ექნება საკმარისი რესურსები ახლო მომავალში ფუნქციონირების შეუფერხებლად გაგრძელებისათვის. აღნიშნული დაშვება ეფუძნება ბუნებრივი გაზის რეალიზაციის სეგმენტში გაზის სარეალიზაციო ფასების ზრდას (მათ შორის, თბოელექტროსადგურებისათვის განკუთვნილი გაზის ფასის), ბაქო-სუფსის მილსადენის მეშვეობით.

„ჯგუფი“ მუდმივად მუშაობს ნავთობისა და გაზის და ელექტროენერგიის წარმოების/მიწოდების/ტრანსპორტირების ოპერაციებიდან მიღებული შემოსავლების ეფექტურ მართვაზე და საკუთარი სახსრებით ახორციელებს მოცულობით ინვესტიციებს ქვეყნისთვის მნიშვნელოვან ენერგეტიკულ პროექტებში და მათ შორის, ახალი ობიექტების მშენებლობაში და ძველი ამორტიზირებული ობიექტების განახლებასა ან ახლით ჩანაცვლებაში.

ჯგუფის კონსოლიდირებული ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგება

მაჩვენებლები	2023 წელი	2022 წელი	ცვლილება %
აქტივები			
ძირითადი საშუალებები	1,124,841	1,176,155	-4%
წინასწარ გადახდილი თანხები	17,708	2,391	*
არამატერიალური აქტივები	42	48	-13%
მოთხოვნები ფინანსური იჯარიდან	91,757	86,157	+6%
გაცემული სესხები	195	177	+10%
სავაჭრო და სხვა მოთხოვნები	3,751	7,459	-50%
ძებნა-ძიებისა და შეფასების აქტივი	11,916	10,836	1005
ინვესტიციები მოკავშირე კომპანიებში	1,541	2,253	+32%
გრძელვადიანი აქტივები	1,251,751	1,285,476	-3%
გაცემული სესხები			
გაცემული სესხები	13	12	+10%
მარაგები	25,696	23,261	+10%
წინასწარ გადახდილი თანხები	140,999	134,421	+5%
სავაჭრო და სხვა მოთხოვნები	244,930	434,343	-44%
ფული და ფულის ექვივალენტები	376,975	386,170	-2%
მიმდინარე აქტივები	788,613	978,207	-19%
სულ აქტივები	2,040,364	2,263,683	-10%
კაპიტალი			
სააქციო კაპიტალი	695,055	694,656	+0%
დამატებითი გადახდილი კაპიტალი	75,230	67,627	11%
მფლობელების არაფულადი შენატანების რეზერვი	(282,181)	(282,181)	-
გაუნაწილებელი მოგება	541,813	433,938	+25%
სხვა კაპიტალის რეზერვი	55,195	55,195	-
მიმდინარე წლის მოგება/ზარალი	51,148	109,113	-53%
სულ კაპიტალი	1,136,261	1,078,348	+5%
ვალდებულებები			
სესხები და ვალდებულებები	126,831	57,454	121%
გრძელვადიანი ვალდებულებები	126,831	57,454	121%
სესხები და ვალდებულებები			
სესხები და ვალდებულებები	613,133	796,871	-23%
სავაჭრო და სხვა ვალდებულებები	157,438	311,869	-50%
მიმდინარე საგადასახადო ვალდებულებები	6,702	17,076	-61%
რეზერვები	-	2,065	-100%
მიმდინარე ვალდებულებები	777,273	1,127,881	-31%
სულ ვალდებულებები	904,104	1,185,335	-24%
სულ კაპიტალი და ვალდებულებები	2,040,364	2,263,683	-10%

* ცვლილება, რომელიც 1.5-ზე მეტია, ** ყველა თანხა მოცემულია ათასებში

2023 წლის განმავლობაში „ჯგუფის“ საქმიანობის შედეგად მიღწეული ფინანსური მაჩვენებლების დინამიკა უპირატესად შემდეგ ფაქტორებს უკავშირდება:

„ჯგუფის“ ძირითადი საშუალებების ბალანსის კლება 51,314 ათასი ლარით ძირითადად გამოწვეულია ცვეთის ხარჯით.

2023 წელს მომწოდებლებისთვის წინასწარი გადახდილი მიმდინარე ავანსების ზრდა 6,578 ათასი ლარით გამოწვეულია გაზის მომწოდებლისთვის გადახდილი ავანსებით.

მარაგების 10%-ით ზრდა უმეტესწილად გამოწვეულია „კორპორაციის“ მარაგებით, კერძოდ ნავთობის მარაგის ზრდით.

სავაჭრო მოთხოვნების კლება 189,326 ათასი ლასის ოდენობით ძირითადად დაკავშირებულია ორ კომპანიასთან:

ა) შპს „სოკარ გაზ ექსპორტ-იმპორტი“ რომლის მიმართ წინა წელთან შედარებით არსებული მოთხოვნების ბალანსი შემცირდა 149,912 ათასი ლარით;

ბ) შპს „სოკარ ჯორჯია გაზი“, რომლის მიმართ სავაჭრო მოთხოვნები შემცირებულია 68,725 ათასი ლარით.

2023 წლის 31 დეკემბრისთვის „ჯგუფის“ მიმდინარე სესხებს წარმოადგენს საქართველოს ეკონომიკისა და მდგრადი განვითარების სამინისტროსაგან აღებული სესხის მიმდინარე ნაწილს და EBRD-გან მიღებულ სესხს. ჯამურად მიმდინარე სესხები შემცირდა 183,738 ათასი ლარით (2023 წლის განმავლობაში სრულად იქნა დაფარული ქართული ბანკებიდან აღებული სესხები). იმის გათვალისწინებით, რომ „ჯგუფმა“ 2023 წელს დაარღვია EBRD-ის მიმართ არსებული ერთ ერთი კოვენანტი, კერძოდ Interest Coverage Ratio (ICR), სესხის სრული თანხა კლასიფიცირებულია მიმდინარე სესხად, ვინაიდან გამსესხებელს აქვს სესხი წინსწრებით დაფარვის უფლება.

გრძელვადიანი სესხებს წარმოადგენს საქართველოს ეკონომიკისა და მდგრადი განვითარების სამინისტროსაგან აღებული სესხის გრძელვადიან ნაწილს. აღნიშნული სესხის გრაფიკში ცვლილებები იქნა შეტანილი, შესაბამისად შეიცვალა სესხის განაწილება მიმდინარე და გრძელვადიან კლასიფიკაციაში.

სახელმწიფოსაგან მიღებული სესხის შედეგად 7,603 ათასი ლარით გაიზარდა დამატებით გადახდილი კაპიტალი. სახელმწიფოზე ქონების გადაცემის შედეგად 1,238 ათასი ლარით შემცირდა დაგროვილი მოგება ზარალი.

„ჯგუფის“ სავაჭრო ვალდებულებები მნიშვნელოვნად 154.4 მლნ ლარით არის შემცირებული, რაც დაკავშირებულია გაზის მომწოდებლების მიმართ არსებული დავალიანების ნაშთის 149.6 მლნ ლარით კლებასთან.

2023 და 2022 წლებში ჯგუფის EBITDA წარმოდგენილია ქვემოთ (თანხები მოცემულია ათას ლარებში).

2023 წელი	2022 წელი	ცვლილება
143,552	61,468	+134%

ჯგუფის შემოსავლები/ხარჯები საქმიანობის მიმართულებების მიხედვით

შემოსავალი გაზის რეალიზაციიდან

2023 წლის განმავლობაში 2022 წლის მაჩვენებელთან შედარებით შემოსავალი გაზის რეალიზაციიდან გაიზარდა **106,077** ათასი ლარით ბუნებრივ გაზზე გაზრდილი მოთხოვნის გამო.

	2023 წელი	2022 წელი	ცვლილება
გაზის მოცულობა, მლნ მ³	2,883.6	2,726.3	+6%
გაზის რეალიზაცია, ათასი ლარი	1,018.1	912.1	+12%

ელექტროენერგიის წარმოება/მიწოდება

შპს „გარდაბნის თბოსადგური“-ისა და შპს „გარდაბნის თბოსადგური 2“-ის კომერციული საქმიანობის ძირითად სფეროს წარმოადგენს გამომუშავებული ელექტროენერგიით ვაჭრობა და გარანტირებული სიმძლავრის მომსახურებისათვის მიღებული შემოსავლები. გარდა ამისა, სადგური რემონტსა და/ან მარქაფში ყოფნის პერიოდში თვითონ არის მომხმარებელი და ელექტროენერგიას საკუთარი მოხმარებისთვის ყიდულობს ელექტროენერგეტიკული ბაზრის კომერციული ოპერატორისგან. საანგარიშო პერიოდში წარმოებული და რეალიზებული ელ. ენერგიის მონაცემები მოცემული ცხრილი 1-ში.

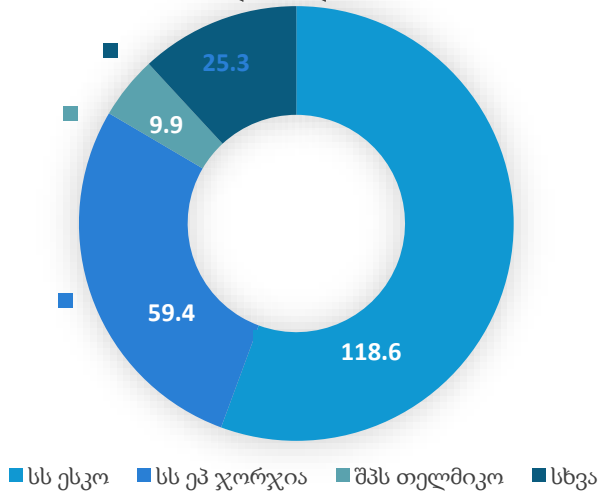
ცხრილი 1

საანგარიშო პერიოდი	გენერაცია მლნ. კვტ. სთ.	რეალიზაციიდან მიღებული შემოსავალი მლნ. ლარი
იანვარი	326,579	36.8
თებერვალი	297,937	33.4
მარტი	185,945	17.1
აპრილი	92,759	2
ივლისი	118,094	2.5
აგვისტო	147,227	3.2
სექტემბერი	290,214	16.7
ოქტომბერი	324,205	37.4
ნოემბერი	236,023	28.2
დეკემბერი	169,415	35.9
სულ	2,338.4	213.3

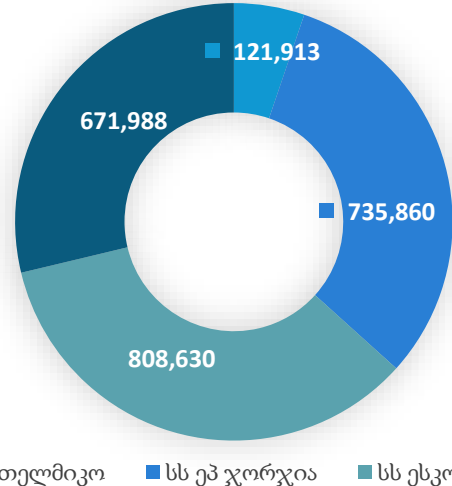
*2023 წლის მაისი-ივნისის პერიოდში შვილობილი თბოსადგურები არ ფუნქციონირებდნენ

გრაფიკი 1

ელექტროენერგიის რეალიზაცია
შემსყიდველების მიხედვით
მილიონი ლარი

ელექტროენერგიის რეალიზაცია
შემსყიდველების მიხედვით
ათასი კვტ. სთ

შემოსავალი რეალიზაციიდან შედგება გაყიდული ელექტროენერგიისა და გარანტირებული სიმძლავრის მომსახურებისათვის მიღებული შემოსავლებისგან. ელექტროენერგიის რეალიზაციის თვითღირებულებაში შედის ბუნებრივი გაზის და ბუნებრივი გაზის ტრანსპორტირების ღირებულება.

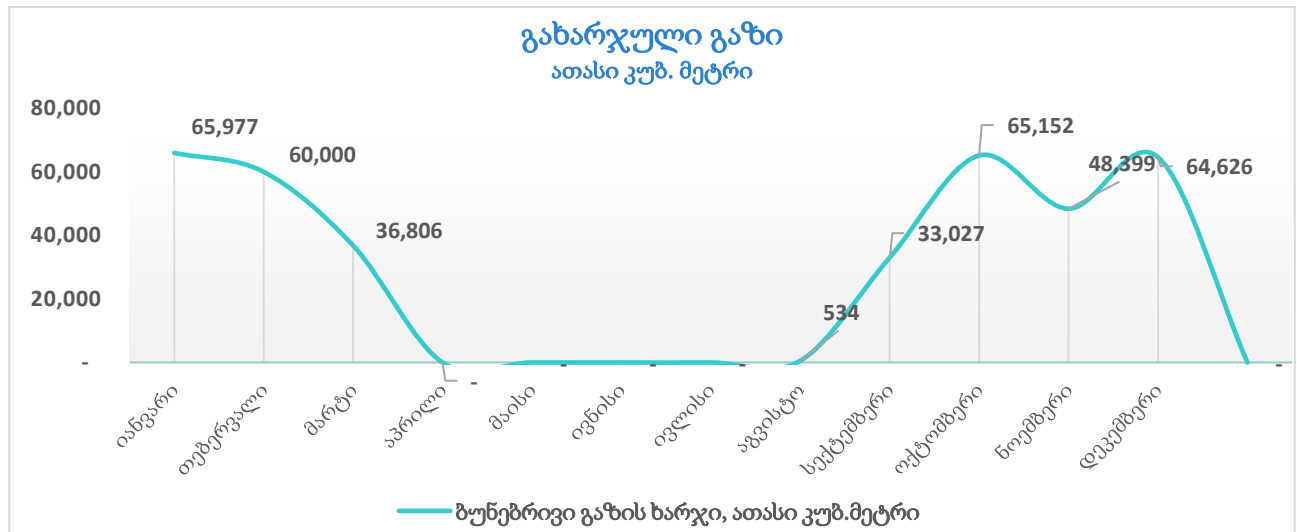
2023 წელს ელექტროენერგიის წარმოებისთვის შპს „გარდაბნის თბოსადგურმა“ და შპს „გარდაბნის თბოსადგური 2“-მა ჯამში მოიხმარა 374,522 ათასი კუბური მეტრი გაზი, რომლის ჯამურმა ღირებულებამ შეადგინა 148,544 ათასი ლარი.

შპს „გარდაბნის თბოსადგური“-სა და „გარდაბნის თბოსადგური 2“-ის მიერ თვეების მიხედვით გამოძეული ელექტროენერგიის და გახარჯული გაზის მოცულობები მოცემულია მე-2 გრაფიკში.

გრაფიკი 2

გრაფიკი 3

ნავთობის მიღება/რეალიზაცია პროდუქციის წილობრივი განაწილების ხელშეკრულებების (პწგხ) ფარგლებში

„ჯგუფი“ აუქციონის წესით ახდენს მიღებული ნედლი ნავთობის რეალიზაციას, პროდუქციის წილობრივი განაწილების ხელშეკრულების ფარგლებში. 2023 წლის განმავლობაში შედგა რამდენიმე აუქციონი, რომლის ფარგლებში კორპორაციამ 88,866 ბარელი ნედლი ნავთობის რეალიზაცია მოახდინა. რეალიზაციის ჯამურმა თანხამ შეადგინა 7,465 ათასი აშშ დოლარი (დღგ-ს გარეშე).

პწგხ-ს ფარგლებში მიღებული ნავთობის რეალიზაცია	2023 წელი	2022 წელი	ცვლილება %
ნავთობის მოცულობა (ბარელი)	88,866	109,428	-19%
ბარელის საშუალო ფასი (\$)	77.8	91.65	-15%
ნავთობის რეალიზაცია ათასი \$ (დღგ-ს გარეშე)	7,465	10,028	-31%
საშუალო კურსი	2.65	2.91	-9%
ნავთობის რეალიზაცია, ათასი ლარი	19,767	29,225	-37%

რუსეთ უკრაინის ომმა გამოიწვია მსოფლიო ბაზარზე ნავთობის ფასის ზრდა 2022 წელს, თუმცა 2023 წლის განმავლობაში მსოფლიო ბაზრებზე ნავთობის საშუალო გასაყიდი ფასი შემცირდა, რამაც გავლენა იქონია „ჯგუფის“ ნავთობის რეალიზაციიდან მიღებულ ამონაგებზე უცხოურ ვალუტაში. ხოლო, ლარის საშუალო გაცვლითი კურსის კლების შედეგად ამონაგები ლარში კიდევ უფრო შემცირდა.

ნავთობის ტრანზიტი

ნავთობის ტრანზიტი ხორციელდება WREP (Western Route Export Pipeline) ე.წ. ბაქო-სუფსის ნავთობსადენის მეშვეობით. აღნიშნულ ოპერაციებს ახორციელებს BP-ს მფლობელობაში არსებული საერთაშორისო კომპანია - Azerbaijan International Operating Company. 2023 წლის განმავლობაში აღნიშნულ ნავთობსადენში გატარებულ იქნა 1,090 ათასი ბარელი ნედლი ნავთობი, ხოლო ტრანზიტიდან მიღებულმა შემოსავალმა შეადგინა 888 ათასი ლარი. უნდა აღინიშნოს, რომ უკრაინაში არსებული საომარი ვითარების გამო, 2022 წლის მაისიდან,

თითქმის შეწყდა ნავთობის ტრანსპორტირება ბაკო-სუფსის ნავთობსადენის მეშვეობით. მიმდინარეობს მოლაპარაკებები მილსადენით ნავთობის ტრანზიტის განახლების შესახებ.

ჯგუფის განვითარების გეგმები

„ჯგუფი“ განაგრძობს განვითარებას, რომელიც შემდეგ ძირითად მიმართულებებზე არის ორიენტირებული:

1. ბუნებრივი გაზის მოწოდების წყაროების დივერსიფიკაცია და მოწოდების ხელსაყრელი პირობების უზრუნველყოფა

დაკისრებული ამოცანებიდან გამომდინარე, მოწოდების წყაროების დივერსიფიკაცია „კორპორაციისათვის“ ერთ-ერთ უმნიშვნელოვანეს ამოცანას წარმოადგენს. ამ მიმართულებით გადადგმულმა ნაბიჯებმა კომპანიას მისცა შესაძლებლობა ჩამოეყალიბებინა ბუნებრივი გაზის მოწოდების ისეთი სტრუქტურა და პირობები, რომლებმაც ხელი შეუწყვეს ბუნებრივი გაზის ბაზრის მდგრადობის ამაღლებას და შესაძლებელი გახადეს სოციალური გაზის სექტორის საიმედო გაზმომარაგება და წლების მანძილზე სატარიფო პოლიტიკის სტაბილურობის შენარჩუნება.

საქართველოში ბუნებრივი გაზის მოწოდების წყაროებისა და მარშრუტების შეზღუდული რაოდენობა ობიექტური ფაქტორებით არის განპირობებული. ამის მიუხედავად, „ჯგუფი“ განაგრძობს მუშაობას მოწოდების დივერსიფიკაციის დამატებითი შესაძლებლობების მოძიებისა და რეალიზების მიზნით. აღნიშნული ხელს შეუწყობს როგორც „ჯგუფის“ საბაზრო პოზიციის შემდგომ გაძლიერებას, ასევე ქვეყნის ენერგოუსაფრთხოების გარანტიების გაძლიერებას.

2. ეკონომიკური საქმიანობის სფეროების დივერსიფიკაცია და ენერგოუსაფრთხოებისათვის სტრატეგიული პროექტების განვითარება

ეკონომიკური საქმიანობის სფეროების დივერსიფიკაციის უშუალო შედეგს წარმოადგენს „ჯგუფის“ მიერ გარდაბანი 1 და გარდაბანი 2 კომბინირებული ციკლის ენერგოეფექტური თბოელექტროსადგურების პროექტების წარმატებული განხორციელება, რამაც განაპირობა „ჯგუფის“ შემოსავლების ზრდა და მისი ფინანსური სტაბილურობა.

დღევანდელი მდგომარეობით, „ჯგუფი“ მუშაობს გარდაბანი 3 კომბინირებული ციკლის თბოელექტროსადგურის, მიწისქვეშა გაზსაცავის და რიგი სხვა სტრატეგიული პროექტის განხორციელებაზე. მიწისქვეშა გაზსაცავის პერსპექტიულობასა და შესაძლო ალტერნატივებზე მიმდინარეობს კონსულტაციები USAID-ის დახმარებით.

2023 წლიდან „ჯგუფი“ აქტიურადაა ჩართული მწვანე ენერგეტიკის განვითარების საკითხში

„ჯგუფი“, რომელიც საქართველოს ენერგეტიკის განვითარების ფონდთან ერთად წარმოადგენდა საქართველოში პირველი ქარის ელექტროსადგურის პროექტის განმახორციელებელ პარტნიორს, დღესაც განიხილავს შესაძლებლობებს განახლებადი ენერგიის სფეროში ახალი პროექტების განხორციელებისათვის.

საქართველოს მთავრობის 2023 წლის 30 ოქტომბრის N1936, N1937, N1938 და N1939 განკარგულებების საფუძველზე, ამ უკანასკნელსა და სს „საქართველოს ნავთობისა და გაზის კორპორაციას“ (შემდგომში - „კორპორაცია“) შორის 2023 წლის 9 ნოემბერს გაფორმდა ელექტროსადგურების ტექნიკურ-ეკონომიკური განხორციელებადობის საკითხების შესწავლის, მშენებლობის, ფლობისა და ოპერირების შესახებ ხელშეკრულებები შემდეგ პროექტებთან დაკავშირებით:

- „ფარავანი 1 ჰესი“ (ნინოწმინდის მუნიციპალიტეტი, მდ. ფარავანი, სავარაუდო წლიური გამომუშავება: 17.777 მლნ კვტ/სთ, დადგმული სიმძლავრე: 3 მგვტ);
- „ფარავანი 2 ჰესი“ (ახალქალაქის მუნიციპალიტეტი, მდ. ფარავანი, სავარაუდო წლიური გამომუშავება: 25.252 მლნ კვტ/სთ, დადგმული სიმძლავრე: 4 მგვტ);
- „სართიჭალის მზის ელექტროსადგური“ (გარდაბნის მუნიციპალიტეტი, სოფ. სართიჭალა, სავარაუდო წლიური გამომუშავება: 9.8 მლნ კვტ/სთ, დადგმული სიმძლავრე: 5.49 მგვტ);
- „რიონის ქარის ელექტროსადგური“ (წყალტუბოს მუნიციპალიტეტი; სავარაუდო წლიური გამომუშავება: 94.364 მლნ კვტ/სთ, დადგმული სიმძლავრე: 25.2 მგვტ).

მნიშვნელოვანია, რომ ხსენებული პროექტების კაპიტალური დანახარჯების უდიდესი ნაწილის (მათ შორის, ტექნიკურ-ეკონომიკური განხორციელებადობის კვლევის ეტაპების) დაფინანსება მოიაზრება გერმანიის განვითარების ბანკიდან (KfW) მისაღები თანხებით, რომელიც თავის თავში აგრეთვე მოიცავს დაუბრუნებადი ფინანსური სახსრების კომპონენტს საქართველოში მწვანე წყალბადის პირველი საპილოტე პროექტის განხორციელების მხარდასაჭერად. კერძოდ, საქართველოს მთავრობასა და KfW-ს შორის 2021 წლის 5 ნოემბერს ხელმოწერილი „საქართველოში მწვანე წყალბადის მხარდაჭერის შესახებ“ ინტერესთა გამოხატვის (DOI) დოკუმენტის ფარგლებში იდენტიფიცირებული მიზნების გათვალისწინებით, 2023 წლის 19 ივნისს „კორპორაციას“ და KfW-ს შორის გაფორმდა დაუბრუნებადი ფინანსური სახსრების ხელშეკრულება, რომლის საფუძველზეც, ამ უკანასკნელმა „კორპორაციას“ უკვე გამოუყო 1.3 მილიონი ევროს ოდენობის ტრანში, ხოლო მეორე ეტაპზე აგრეთვე მოიაზრება დამატებითი ტრანშის გამოყოფა უშუალოდ სამშენებლო სამუშაოების დაფინანსებისთვის. გარდა ამისა, „კორპორაცია“ KfW-სთან პარალელურად აწარმოებს მოლაპარაკებებს სხვა პროექტის ფარგლებში რეზერვირებული იაფი საკრედიტო რესურსის მიზნობრიობის რეპროგრამირებისა და განახლებადი ენერგიის პროექტების განვითარებისთვის მისი გამოყენების თაობაზე.

ზემოთ ხსენებული დაუბრუნებადი ფინანსური სახსრების შესახებ ხელშეკრულების ფარგლებში უკვე გამოყოფილი 1.3 მილიონი ევროს ღირებულების პირველადი ტრანში მიმართულია არა მხოლოდ მწვანე წყალბადის პროექტის განვითარებისთვის საჭირო კვლევების, არამედ წყალბადის წარმოებისთვის საჭირო ელექტროენერგიის გენერაციის წყარო(ებ)ის შერჩევისა და მათი ტექნიკურ-ეკონომიკური განხორციელებადობის შესწავლის სამუშაოთა დაფინანსებისთვის. იგი ასევე მოიცავს განახლებადი ენერგიის ისეთი პროექტების ტექნიკურ მხარდაჭერასაც, რომელიც უშუალოდ არ არის განკუთვნილი მწვანე წყალბადის წარმოებისთვის.

ზემოთ აღწერილი გარემოებების გათვალისწინებით, დონორი ორგანიზაციის მხრიდან მიღებული იქნა გადაწყვეტილება, რომ მწვანე წყალბადის პროექტის ფარგლებში დაუბრუნებადი ფინანსური სახსრების პირველი ტრანშით სრულად დაფინანსდეს „სართიჭალის მზის ელექტროსადგურის“ ტექნიკურ-ეკონომიკური განხორციელებადობის კვლევის ანგარიშის მომზადებისთვის საჭირო მომსახურების, ხოლო „რიონის ქარის ელექტროსადგურის“ პროექტის ფარგლებში - ქარის გამზომი ანძის შეძენის, საპროექტო ტერიტორიაზე მისი ინსტალაციისა და ქარის მონაცემების გაზომვის, ასევე ღამურებსა და ფრინველებზე დაკვირვების მონაცემების შეგროვება-ანალიზის მომსახურების შესყიდვა. მეორეს მხრივ, განახლებადი ენერგიის სხვა პროექტების დაფინანსება განიხილება რეტროსპექტული მოდელით, რა დროსაც ტექნიკურ-ეკონომიკური განხორციელებადობის (ე.წ. Feasibility) ანგარიშების მომზადებისა და სხვა კვლევითი სამუშაოების შესყიდვისთვის

საჭირო ხარჯების გაწევას უზრუნველყოფს „კორპორაცია“, ხოლო მოგვიანებით, საკრედიტო დაფინანსების თაობაზე საბოლოო გადაწყვეტილების მიღების შემდეგ, აღნიშნული ხარჯები.

პროექტების ტექნიკურ-ეკონომიკური მომსახურების შესყიდვის პროცესის მსველობასთან დაკავშირებით აღსანიშნავია, რომ ფარავანი 1 და ფარავანი 2 ჰიდროელექტროსადგურების შემთხვევაში სატენდერო პროცედურა დასრულებულია და უახლოეს მომავალში შესაბამისი მომსახურების ხელშეკრულებების გაფორმება დაგეგმილია უმცირესი ფასის შემომთავაზებელ (ორ პროექტზე ჯამში 390,000 ევრო დღგ-ის გარეშე) იტალიურ კომპანია Idrostudi SRL-თან. ამასთან, პარალელურ რეჟიმში მიმდინარეობს სართიჭალის მზის ელ. სადგურის, ქუთაისის ქარის ელ. სადგურის ტექნიკურ-ეკონომიკური კვლევის და ქარის გამზომი ანძის მომსახურებების შესყიდვის პროცედურები.

აქვე გასათვალისწინებელია, რომ ვინაიდან საერთაშორისო საფინანსო ინსტიტუტებთან კოორდინაციით ტექნიკურ-ეკონომიკური კვლევების შესყიდვა დაკავშირებულია გარკვეულ ვადებსა და თავისუბურებებთან, „კორპორაციამ“ საკუთარი შესაძლებლობებით უზრუნველყო საქართველოს მთავრობასთან გაფორმებული ხელშეკრულებებით/მემორანდუმებით განახლებადი ენერგიის პროექტების ტექნიკურ-ეკონომიკური განხორციელებადობის კვლევებთან დაკავშირებით მოთხოვნილი ანგარიშების გარკვეული ნაწილის დროულად საქართველოს ეკონომიკისა და მდგრადი განვითარების სამინისტროსათვის წარდგენა. კერძოდ:

- „ფარავანი 1 ჰესის“ და „ფარავანი 2 ჰესის“ შემთხვევაში, უკვე წარდგენილია ხელშეკრულების დანართი N2-ით გათვალისწინებული განხორციელებადობის კვლევის პირველი ანგარიში, ხოლო მეორე ანგარიშის წარმოდგენას „კორპორაცია“ აგრეთვე უზრუნველყოფს იმავე დანართით გათვალისწინებულ ვადებში;

- „სართიჭალის მზის ელექტროსადგურის“ შემთხვევაში უკვე წარდგენილია ხელშეკრულების დანართი N2-ით გათვალისწინებული განხორციელებადობის კვლევის ორი ანგარიში;

- „რიონის ქარის ელექტროსადგურის“ შემთხვევაში უკვე წარდგენილია ხელშეკრულების დანართი N2-ით გათვალისწინებული განხორციელებადობის კვლევის პირველი ანგარიში, ხოლო მეორე ანგარიშის წარდგენას „კორპორაცია“ აგრეთვე უზრუნველყოფს იმავე დანართით გათვალისწინებულ ვადებში.

3. უცხოური პარტნიორების და ინვესტიციების მოზიდვა

„ჯგუფი“ ორიენტირებულია სტრატეგიულ ინფრასტრუქტურულ პროექტებში კერძო პარტნიორების ჩართვასა და ინვესტიციების (მათ შორის, უცხოელი ინვესტორებისა და უცხოური კაპიტალის) მოზიდვაზე.

2012 წელს „ჯგუფმა“ წარმატებით განათავსა ევროობლიგაციები ლონდონის საფონდო ბირჟაზე და 2016 წელს მოახდინა მათი რეფინანსირება. „ჯგუფს“ ასევე აქვს საერთაშორისო საფინანსო ინსტიტუტებსა და უცხო სახელმწიფოების განვითარებისა და რეკონსტრუქციის საკრედიტო ორგანიზაციებთან ურთიერთობის და შეღავათიანი კრედიტების მოპოვების გამოცდილება. ევროპის რეკონსტრუქციისა და განვითარების ბანკთან აქტიური მუშაობის შედეგად, „კორპორაციამ“ აღნიშნული ბანკისაგან 2020 წელს 211,537 ათასი ევროს ოდენობის სესხი აიღო, რომლის მეშვეობით მოხდა 2016 წლის ევროობლიგაციების სასესხო ვალდებულების ხელსაყრელი პირობებით დაფარვა. აღნიშნული სასესხო ხელშეკრულება „კორპორაციის“ გრძელვადიანი ფინანსური სტაბილურობის შენარჩუნებას უზრუნველყოფს და ასევე, მნიშვნელოვნად ამცირებს მის საფინანსო დანახარჯებს.

საქართველოს ეკონომიკისა და მდგრადი განვითარების სამინისტროს ინიციატივით, „ჯგუფი“ განიხილავს გარდაბანი 3 კომბინირებული ციკლის თბოელექტროსადგურის პროექტში უცხოური ინვესტორის ჩართვის პერსპექტივებს.

4. ბუნებრივი გაზის ტრანსპორტირების ქსელისა და დაკავშირებული ინფრასტრუქტურის განახლება და განვითარება

„ჯგუფი“ წარმოადგენს საქართველოს მაგისტრალური გაზსადენების სისტემის მესაკუთრეს და ტრანსპორტირების ლიცენზიანტთან - შპს „საქართველოს გაზის ტრანსპორტირების კომპანიასთან“ გაფორმებული საიჯარო ხელშეკრულების საფუძველზე პასუხისმგებელია „მგს“-ზე კაპიტალური სამუშაოების განხორციელებაზე (რემონტი, რეაბილიტაცია და სხვა).

„საქართველოს ბუნებრივი გაზის გადამცემი სისტემის ოპერატორის განცალკევების გეგმის დამტკიცების შესახებ“ საქართველოს მთავრობის 2021 წლის 25 მარტის No.129 დადგენილების მიხედვით, „ჯგუფი“ 2026 წლამდე პერიოდში პასუხისმგებელია ამავე დადგენილებით გათვალისწინებული სარეაბილიტაციო პროექტების შესრულებაზე. „კანონის“ შესაბამისად, მითითებული ვადის ამოწურვის შემდეგ „მგს“-ის მოვლა-პატრონობის ვალდებულება სრული მოცულობით (კაპიტალური და მიმდინარე რემონტის ჩათვლით) ბუნებრივი გაზის გადაცემის სისტემის ლიცენზიანტს დაეკისრება.

5. საქართველოს ტერიტორიის გავლით ნავთობისა და გაზის არსებული და დაგეგმილი სატრანზიტო პროექტების განვითარების აქტიური მხარდაჭერა

საქართველოზე გამავალი მოქმედი და პოტენციური სატრანზიტო პროექტების განვითარების აქტიური მხარდაჭერა საქართველოს მთავრობის მიერ „ჯგუფზე“ დაკისრებულ ერთ-ერთ უმნიშვნელოვანეს ამოცანას წარმოადგენს, რისთვისაც „კორპორაციას“ შესაბამისი მოლაპარაკებების წარმოებისა და პროექტებში მონაწილეობის უფლებამოსილება აქვს მინიჭებული.

„კორპორაცია“ სახელმწიფოს მიერ დანიშნულია მის წარმომადგენლად ბაქო-თბილისი-ჯეიჰანის ნავთობსადენის და ბაქო-თბილისი-ერზერუმის გაზსადენის (სამხრეთ კავკასიური მილსადენი) პროექტებში.

1996 წლიდან „კორპორაცია“ ჩართულია ბაქო-სუფსის ნავთობსადენის (დასავლეთის საექსპორტო მიმართულების მილსადენი) პროექტშიც, როგორც მილსადენის ქართული სექციის მესაკუთრე. მილსადენის პროექტის მონაწილეებს „კორპორაცია“-ზე გადაცემული აქვს მშენებლობა-რეკონსტრუქციისა და ოპერირების უფლება. „ჯგუფი“ დაინტერესებულია და სწავლობს მილსადენით ნავთობის დამატებითი მოცულობების ტრანსპორტირების შესაძლებლობას, რაც დამატებითი შემოსავლის მომტანი იქნება „კორპორაციისათვის“. ამასთან ერთად, „ჯგუფი“ მუშაობს აღმოსავლეთ-დასავლეთის სატრანსპორტო დერეფანში ნავთობის დამატებითი ნაკადების მოზიდვის (მათ შორის, ნავთობით ვაჭრობის ოპერაციების მეშვეობით) და კომპლექსური გადაზიდვების (რკინიგზის ჩართვით) განვითარების მიმართულებითაც.

საქართველოს სატრანზიტო პოტენციალის სრულად ათვისება და ენერგომატარებლების საერთაშორისო ტრანზიტის პროექტების განვითარება „ჯგუფის“ საქმიანობის სტრატეგიულ მიმართულებას წარმოადგენს, რომელიც „ჯგუფისა“ და სახელმწიფოსათვის დადებითი შედეგების მომტანი შეიძლება იყოს.

„ჯგუფი“ მონაწილეობს ნავთობის ტრანსპორტირების ევრო-აზიური დერეფნის (იხ. ქვემოთ) პროექტსა და აზერბაიჯანი-საქართველო-რუმინეთის ინტერკონექტორის პროექტში (იხ. ქვემოთ). „ჯგუფი“ დაინტერესებულია და აქტიურად მხარს უჭერს ტრანს-კასპიური გაზსადენის პროექტის (იხ. ქვემოთ) განხორციელებას (მათ შორის, ინტრა-კასპიური გაზსადენის ფორმატში), რომელიც, წარმატებული განხორციელების შემთხვევაში, ხელს შეუწყობს საქართველოზე გამავალი გაზის ტრანსპორტირების არსებული მარშრუტის

დატვირთვას, ხოლო პერსპექტივაში - დამატებითი სატრანზიტო პროექტების ინდენტიფიცირებასა და რეალიზებას.

6. ახალი ენერგეტიკული კანონმდებლობით იმპლემენტაციის პროცესში ჩართულობა

„ჯგუფი“ აქტიურად ჩართულია ახალი ენერგეტიკული კანონმდებლობის იმპლემენტაციის პროცესში, რაც მიზნად ისახავს „ჯგუფის“ ოპერაციებზე ზეგავლენასთან დაკავშირებული პოტენციური რისკების დროულ გამოვლენას და მათი თავიდან აცილებისა და/ან შემცირების ღონისძიებების დაგეგმვასა და გატარებას.

7. რეგიონულ სტრუქტურებში ინტეგრაციის ხელშეწყობა ევროკავშირის მესამე ენერგეტიკული პაკეტით გათვალისწინებული სამართლებრივი ბაზისა და საერთაშორისო ტექნიკური სტანდარტებისა და ნორმების იმპლემენტაციის მეშვეობით

“კორპორაციის” სტრატეგიის, ანალიზისა და პერსპექტიული პროექტების და ტექნიკური დეპარტამენტები მუშაობენ ახალი ტექნოლოგიების დანერგვის, საქმიანობის ეფექტურობის გაზრდის, ენერგიის დამატებითი წყაროების, ქვეყნის ენერგოდამოუკიდებლობის და სხვა სტრატეგიულად მნიშვნელოვანი მიმართულებებით და ადგენენ გრძელვადიან პროექტებს, რომლის შესრულება და დანერგვა ხდება ეტაპობრივად.

გარდა ზემოაღნიშნულისა, „ჯგუფს“ საქართველოს ეკონომიკისა და მდგრადი განვითარების სამინისტროში დაყენებული აქვს საკითხი სოციალური გაზის სექტორის გაუმომარაგების სფეროში ოპერირების პირობების გაუმჯობესების თაობაზე, რაც ბუნებრივი გაზის მითითებული სექტორის სუბსიდირების გაზრდილ ტვირთს უკავშირდება.

საინვესტიციო საქმიანობა

შპს გარდაბნის თბოსადგური - გარდაბნის რეგიონში განხორციელებული კომბინირებული ციკლის ახალი ენერგოეფექტური თბოელექტროსადგურის პროექტი

შპს „გარდაბნის თბოსადგური“ დაარსდა 2013 წლის ოქტომბერში. ახალი შვილობილი კომპანია შეიქმნა „კორპორაციისა“ და სს „საქართველოს განვითარების ფონდის“ (2022 წელს ფუნქციონირებდა როგორც სს „საპარტნიორო ფონდი“) წილობრივი მონაწილეობით 51% და 49% შესაბამისად. 2023 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით გადახდილმა კაპიტალმა შეადგინა 175,185 ათასი ლარი (2022: 175,185 ათასი ლარი). 2022 წლის დეკემბერში „კორპორაციამ“ გამოისყიდა შპს „გარდაბნის თბოსადგურის“ 49%-იანი წილი სს „საქართველოს განვითარების ფონდის“ (2022 წელს ფუნქციონირებდა როგორც სს „საპარტნიორო ფონდი“) და გახდა კომპანიის 100-იანი წილის მესაკუთრე.

შვილობილი კომპანია შეიქმნა გარდაბნის კომბინირებული ციკლის ელექტროსადგურის მშენებლობისა და ექსპლუატაციაში მოსაყვანად. სამშენებლო სამუშაოები დასრულდა 2015 წლის ივლისში. 2015 წლის სექტემბრიდან გარდაბნის კომბინირებული ციკლის ელექტროსადგურმა დაიწყო შემოსავლის გენერირება.

2023 წელს შპს „გარდაბნის თბოსადგურმა“ გამოიმუშავა საქართველოში წარმოებული ელექტროენერგიის 7%. 2023 წელს შპს „გარდაბნის თბოსადგური“-ს მიერ წარმოებულმა ელექტროენერგიის მოცულობამ შეადგინა 1,041 მგვტ. სთ (2022: 1,117 გვტ. სთ).

შპს „გარდაბნის თბოსადგურის“ ოპერირებაში ჩართულია უმეტესწილად ადგილობრივი კადრები და დასაქმებულთა რაოდენობა შეადგენს 237 თანამშრომელს.

შპს „გარდაბნის თბოსადგური 2“ - გარდაბნის რეგიონში განხორციელებული კომბინირებული ციკლის ენერგოეფექტური მეორე თბოელექტროსადგურის პროექტი

2016 წლის აგვისტოში დაფუძნდა შპს „გარდაბნის თბოსადგური 2“ - ახალი შვილობილი კომპანია. 2019 წლის დეკემბერში დასრულდა ყველა ძირითადი სამშენებლო სამუშაოები და იმავე თვიდან თბოსადგურმა სატესტო რეჟიმში დაიწყო ოპერირება. 2020 წლის განმავლობაში „ჯგუფის“ მიერ მოხდა სესხის გაცემა გარდაბნის მეორე თბოელექტროსადგურის მშენებლობის დაფინანსებისთვის.

2020 წლის მარტში შპს „გარდაბნის თბოსადგური 2“-მა „სემეკ“-გან მიიღო ოპერირების ლიცენზია და ამ პერიოდიდან სრულად შევიდა ექსპლუატაციაში. გარდაბნის მეორე თბოელექტროსადგურის სრულად დატვირთვა მოხდა 2020 წლის ივლისიდან.

გარდაბნის ახალი კომბინირებული ციკლის ელექტროსადგურის დაგეგმილი სიმძლავრე 230 მგვტ-ს შეადგენს. 2023 წლის განმავლობაში შპს „გარდაბნის თბოსადგური 2“-ის მიერ წარმოებულმა ელექტროენერგიის მოცულობამ გადააჭარბა 1,297 მგვტ.სთ-ს. ჯამურად, შპს „გარდაბნის თბოსადგურმა“ და შპს „გარდაბნის თბოსადგური 2“-მა 2023 წლის განმავლობაში გამოიმუშავა საქართველოში წარმოებული ელექტროენერგიის 16.2%. შპს „გარდაბნის თბოსადგური 2“-ს ოპერირებაში ჩართულია უმეტესწილად ადგილობრივი კადრები და დასაქმებულთა რაოდენობა შეადგენს 199 თანამშრომელს.

2023 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით შვილობილი კომპანიის კაპიტალმა შეადგინა 266,979 ათასი ლარი.

შპს გარდაბნის თბოსადგური 3 - გარდაბნის მესამე თბოელექტროსადგურის პროექტი

2021 წლის მარტში დაფუძნდა შპს „გარდაბნის თბოსადგური 3“ - ახალი შვილობილი კომპანია, რომლის საწესდებო კაპიტალი თავდაპირველად განისაზღვრა 10,000 ათასი ლარით. კომპანიის 100% წილის მფლობელი არის „კორპორაცია“. 2022 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით საწესდებო კაპიტალის ოდენობა გაიზარდა 6,302 ათას ლარამდე. შპს „გარდაბნის თბოსადგური 3“ შექმნილია ქ. გარდაბანში მესამე თბოელექტროსადგურის მშენებლობის და შემდგომი ოპერირების განხორციელების მიზნით.

შპს „საქართველოს ბუნებრივი გაზის გადამცემი ქსელის მესაკუთრე“

2021 წლის 25 მარტის №129 „საქართველოს ბუნებრივი გაზის გადამცემი სისტემის ოპერატორის განცალკევების გეგმის დამტკიცების შესახებ“ დადგენილების მიხედვით, შეირჩა დამოუკიდებელი სისტემის ოპერატორის მოდელი. აღნიშნული მოდელის მიხედვით „კორპორაცია“ ინარჩუნებს „მგს“-ის კონტროლს, ახალი ენერგეტიკული კანონმდებლობით განსაზღვრული მოთხოვნების დაცვით. „მგს“-ის მესაკუთრეა „კორპორაციის“ 100%-ნი წილობრივი მონაწილეობით ჩამოყალიბებული შვილობილი კომპანია - შპს „საქართველოს ბუნებრივი გაზის გადამცემი ქსელის მესაკუთრე“. შპს „საქართველოს ბუნებრივი გაზის გადამცემი ქსელის მესაკუთრის“ კაპიტალში „მგს“-ის შეტანის შემდეგ, მან ჩაანაცვლა „კორპორაცია“ შპს „საქართველოს გაზის ტრანსპორტირების კომპანიასთან“ გაფორმებულ „მგს“-ის იჯარის ხელშეკრულებაში.

შპს საქართველოს გაზსაცავის კომპანია - მიწისქვეშა გაზსაცავის პროექტი

2018 წლის ოქტომბერში „ჯგუფმა“, 100%-იანი წილობრივი მონაწილეობით, დააფუძნა შპს „საქართველოს გაზსაცავის კომპანია“, რომელიც სამგორის სამხრეთი თადის საბადოს ბაზაზე აპირებდა საერთაშორისო სტანდარტების მქონე მიწისქვეშა გაზსაცავის მშენებლობას.

მიწისქვეშა გაზსაცავის ძირითადი დანიშნულებაა: სახელმწიფოს ენერგოუსაფრთხოების /დამოუკიდებლობის ხარისხის ამაღლება; პიკური მოხმარებისა და მოწოდების დაუგეგმავი შეწყვეტით წარმოშობილ კრიტიკულ პერიოდში, დაცული, უწყვეტი, გარანტირებული გაზმომარაგების უზრუნველყოფა. ასევე, გაზის მიწოდების სისტემის მოქნილობის ზრდა და

საკუთარი ძალებით სეზონური დისბალანსის რეგულირების შესაძლებლობა. აგრეთვე, ევრო გაერთიანების წინაშე ბუნებრივი გაზის მიწოდების უსაფრთხოების ნაწილში ნაკისრი ვალდებულებების, კერძოდ უსაფრთხო მიწოდების სტანდარტის მოთხოვნების დაკმაყოფილება.

პროექტის განხორციელებისთვის „ჯგუფმა“ მოიზიდა 150 მლნ. ევროს ოდენობის შეღავათიანი სესხი გერმანიის განვითარების საკრედიტო ბანკისაგან – KfW Development Bank.

იმის მიუხედავად, რომ „ჯგუფისა“ და ქვეყნისთვის პროექტი ინარჩუნებს აქტუალობას, მისი განხორციელება ამ ეტაპზე შეჩერებულია, რაც შემდეგ ფაქტორებს უკავშირდება:

საქართველოს მთავრობასა და KfW-ს შორის მიღწეული, გაფორმებული შეთანხმების თანახმად, პროექტის მხარდაჭერისათვის გამოყოფილი სესხის თანხიდან 120 მილიონი ევრო მიმართული იყო COVID-19 პანდემიის ბრძოლასა და პრევენციასთან დაკავშირებული სამთავრობო პროგრამების მხარდასაჭერად. აქედან გამომდინარე, სესხის ოდენობა „კორპორაციისთვის“ შემცირდა 30 მილიონ ევრომდე და შესაბამისი ცვლილებები შევიდა „კორპორაციასა“ და KfW-ს შორის 2018 წელს გაფორმებულ სესხის ხელშეკრულებაში.

დღევანდელი მდგომარეობით, „ჯგუფი“, საქართველოს ეკონომიკისა და მდგრადი განვითარების სამინისტროსთან ერთად, USAID-ის დახმარებით განიხილავს პროექტის განხორციელების შემდგომ სტრატეგიასა და ალტერნატივებს.

„სარმატია“ - ნავთობის ტრანსპორტირების ევრო-აზიური დერეფნის (EAOTC) პროექტის განმახორციელებელი საერთაშორისო კომპანია

საქართველო წარმოადგენს სამხრეთის ენერგეტიკული დერეფნის მნიშვნელოვან სატრანზიტო ქვეყანას, რომლის ფარგლებშიც დაგეგმილია სტრატეგიული პროექტების განხორციელება. სამხრეთის ენერგეტიკული დერეფნის შემადგენელი ევრო-აზიის ნავთობის სატრანსპორტო დერეფნის (EAOTC) განვითარების შედეგად, კიდევ უფრო გაიზრდება ევროკავშირისა და პროექტის მონაწილე ქვეყნების ენერგოუსაფრთხოების ხარისხი. „კორპორაცია“ EAOTC პროექტის ერთ-ერთი თანადამფუძნებელი და ხელშემწყობია, აზერბაიჯანულ, უკრაინულ, პოლონურ და ლიეტუვას წამყვან ნავთობკომპანიებთან ერთად.

ევრო-აზიის ნავთობის სატრანსპორტო კორიდორის (EAOTC) პროექტის მიზანია ევროკავშირის წევრი ქვეყნების ენერგოუსაფრთხოების ამაღლება კასპიის ზღვის რეგიონიდან - აზერბაიჯანის, საქართველოს, უკრაინის ნავთობის ტრანსპორტირებისათვის საიმედო მარშრუტის ჩამოყალიბების მეშვეობით. EAOTC ძირითადად მოიცავს არსებულ ნავთობის ტრანსპორტირების ინფრასტრუქტურას. დამატებით გათვალისწინებულია ახალი, 700 მმ დიამეტრის მილსადენის მშენებლობა ბროდიდან (უკრაინა) ადამოვოს (პოლონეთი) მიმართულებით, შემდგომ კი „დრუჟბას“ არსებული მილსადენების სისტემის გამოყენება. მანძილი ბროდიდან ადამოვოს სატუმბო სადგურამდე დაახლოებით 397 კმ-ია.

დაგეგმილია EAOTC პროექტის ეტაპობრივი რეალიზება 20 მლნ. ტონამდე წლიური გამტარუნარიანობით. პირველ ეტაპზე ტექნიკურად შესაძლებელი იქნება კასპიის ზღვის რეგიონიდან ყოველწლიურად 10 მლნ ტონამდე ნავთობის მიწოდება ევროპის ქვეყნებში იმ შემთხვევაში, თუ სამიზნე ბაზრის ნავთობგადამამუშავებელი ქარხნებისათვის ნავთობის მიწოდება ტრადიციული წყაროებიდან შეწყდება, მნიშვნელოვნად შემცირებდა საგანგებო სიტუაციების ან პოლიტიკური მიზეზის გამო.

განვითარების მეორე ეტაპზე გათვალისწინებულია აზერბაიჯან-საქართველოს მონაკვეთზე ახალი, დაახლოებით 830 კმ სიგრძის ნავთობსადენის მშენებლობა ან რკინიგზის გამტარუნარიანობის გაზრდა.

რეგიონში უკანასკნელ პერიოდში ჩამოყალიბებული პოლიტიკური და ეკონომიკური სიტუაცია, მათ შორის, რუსული ნავთობის მიწოდებასთან დაკავშირებული 2019 წლის აპრილ-ივნისში განვითარებული ინციდენტი, რომელმაც შეაფერხა ევროპის ზოგიერთი ნავთობგადამამუშავებელი საწარმოს მუშაობა და/ან გამოიწვია სახელმწიფოთა სტრატეგიული მარაგების გაუმართლებელი ხარჯვა, მნიშვნელოვნად ამაღლებს პროექტის რეალიზაციის აქტუალურობას.

განსაკუთრებულად უნდა აღინიშნოს, რომ საქართველო, ისევე როგორც აზერბაიჯანი, ფლობს საკმარის ინფრასტრუქტურას (მილსადენები, რკინიგზა, საზღვაო ტერმინალები) საწყის ეტაპზე ნავთობის შეუფერხებელი მიწოდებისათვის ოდესა-ბროდი, ბროდი-პლოცკის მიმართულებით.

მიმდინარე პერიოდისათვის დასრულებულია EAOTC პროექტის დღეისათვის ერთადერთი დაუკომპლექტებელი ბროდი (უკრაინა)-ადამოვოს (პოლონეთი) მონაკვეთის ტედ-ის (Feasibility Study) განახლებული ვერსია, იგეგმება მისი ხელშემწყობი სამუშაოთა გააქტიურება.

2023 წელს „კორპორაციის“ მონაწილეობით განხორციელებულა „სარმატიას“ საწესდებო კაპიტალის გაზრდა, კორპორაციის წილი 2023 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით შეადგენს 907,433 ლარს.

პროექტს 2020 წლის დეკემბერში ევროკავშირის ერთობლივი ინტერესებისა (PCI) და ენერგეტიკული გაერთიანების ერთობლივი ინტერესების (PECI) პროექტის სტატუსი მიენიჭა (ფაქტობრივად გაუგრძელდა ადრე მინიჭებული სტატუსი).

უახლოესი პერიოდის სამუშაო გეგმებით გათვალისწინებულია ევრო-აზიის ნავთობის სატრანსპორტო კორიდორის დღეისათვის ერთადერთი დაუკომპლექტებელი ბროდი-ადამოვოს მონაკვეთის წინა საინჟინრო დაპროექტების მომზადება, საჭირო მიწების შეძენა და სამშენებლო ნებართვების მიღება. აგრეთვე, მოლაპარაკებების დაწყება „სარმატიას“ პოტენციურ კლიენტებთან (აღმოსავლეთ და ცენტრალური ევროპის ნავთობგადამამუშავებელ ქარხნებთან), რაც აუცილებელი პირობებია უშუალოდ სამშენებლო სამუშაოების დასაფინანსებლად.

AGRI LNG Project Company S.R.L - აზერბაიჯანი-საქართველო-რუმინეთის ინტერკონექტორის განმახორციელებელი საერთაშორისო კომპანია

აზერბაიჯანი-საქართველო-რუმინეთის ინტერკონექტორის პროექტი (AGRI) ითვალისწინებს აზერბაიჯანული და პერსპექტივაში, ცენტრალურ-აზიური ბუნებრივი გაზის ტრანსპორტირებას აზერბაიჯანისა და საქართველოს გავლით რუმინეთსა და ევროპის ბაზრებზე, რაც საქართველოს სანაპიროზე გაზის გამათხევადებელი ქარხნის და ტერმინალის მშენებლობასა და გათხევადებული გაზის რუმინეთამდე სატანკერო გადაზიდვებს გულისხმობს. რუმინეთში რეგაზიფიკაციის შემდეგ გაზი მილსადენებით მიეწოდება რუმინეთისა და უნგრეთის, აგრეთვე ბალკანეთისა და აღმოსავლეთ ევროპის სხვა ქვეყნებს. პროექტი უზრუნველყოფს ევროპის ზოგიერთი ქვეყნის გაზის ბაზრის დამოკიდებულების შერბილებას დომინანტი მიმწოდებლისაგან როგორც მიწოდების წყაროს, ისე მარშრუტის დივერსიფიკაციის საშუალებით. მიმდინარე პერიოდისათვის პროექტის განმახორციელებელი ერთობლივი AGRI LNG Project Company S.R.L. საწესდებო კაპიტალი განაწილებულია დამფუძნებლებს შორის შემდეგი პროპორციით: ROMGAZ (რუმინეთი) - 25% MVM (უნგრეთი) - 25%, SOCAR (აზერბაიჯანი) - 25%, „კორპორაცია“ - 25%.

პროექტის ტექნიკურ-ეკონომიკური დასაბუთების მიხედვით, გარკვეული ხელისშემწყობი წინაპირობების ჩამოყალიბების და მათ შორის, შაჰ-დენიზის საბადოს შემდგომი ათვისების და ბუნებრივი გაზის დამატებითი მოცულობების სხვა წყაროებიდან (აზერბაიჯანში

მოპოვების ზრდა და ცენტრალურ-აზიური ქვეყნებიდან გაზის მოწოდება) მიღების შემთხვევაში, მიზანშეწონილი იქნება პროექტის იმპლემენტაციის ფაზის დაწყება, რაც ტექნიკურ-ეკონომიკური დასაბუთების ანგარიშის განახლებას და პროექტის პრაქტიკული განხორციელებისაკენ მიმართული სხვა ნაბიჯების გადადგმას გულისხმობს.

ენერგეტიკული გაერთიანების ექსპერტების შეფასებით, AGRI-ს რეალიზაციის შემთხვევაში ძირითად ფაქტორად პროექტის მაღალი ინვესტიცია ჩაითვალა, რაც ძირითადად სახმელეთო გამათხევადებელი საწარმოს მოწყობის მაღალი დანახარჯებით არის განპირობებული. თუმცა, 2010-2012 წლის პერიოდთან შედარებით (როცა პროექტის ტექნიკური ანგარიში მომზადდა), დღეისათვის გამათხევადებელი საწარმოს მშენებლობის ღირებულება საშუალოდ 30 – 50 %-ით არის შემცირებული.

ამ ეტაპზე, პროექტთან დაკავშირებული აქტივობები შეჩერებულია.

TCP-White Stream Project Company - ტრანსკასპიური მილსადენი „თეთრი ნაკადის“ პროექტების განმახორციელებელი კომპანია

„კორპორაცია“ ტრანსკასპიური მილსადენის - „თეთრი ნაკადის“ პროექტების განმახორციელებელი კომპანიების 10%-იანი წილის მფლობელია. აღნიშნული პროექტების დანიშნულებაა თურქმენული გაზის მიწოდება ევროპულ ბაზარზე კასპიის ზღვის ოფშორული, აზერბაიჯანისა და საქართველოს ტერიტორიების გადამკვეთი და შავი ზღვის ოფშორული მილსადენების გამოყენებით. აღსანიშნავია, რომ ტრანსკასპიური მილსადენის პროექტი შესულია ევროკავშირის ერთობლივი ინტერესების პროექტის (PCI) სტატუსის მქონე პროექტების ჩამონათვალში.

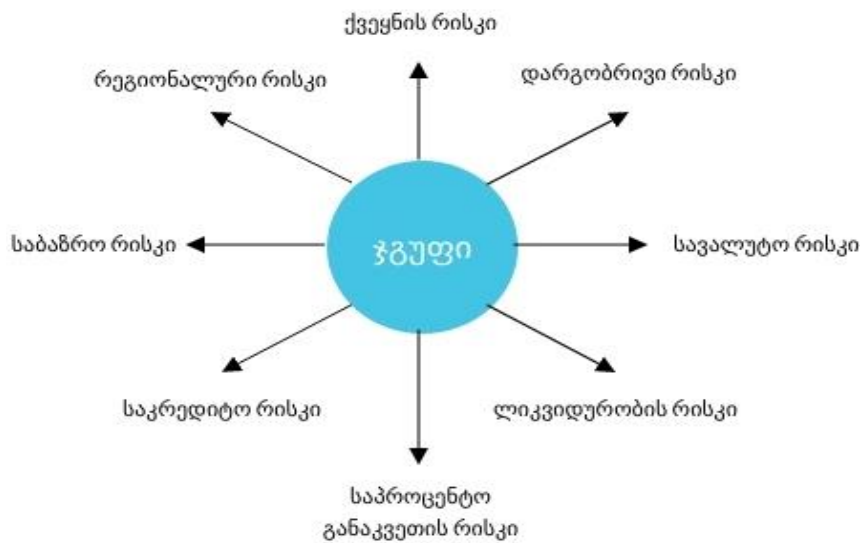
„კორპორაცია“ აღნიშნული პროექტის მრავალმხრივი (საექსპერტო და ფინანსური) მხარდამჭერია და ხელს უწყობს როგორც შიდასახელმწიფოებრივ, ისე საერთაშორისო დონეზე. 2023 წელს აღნიშნულ საქმიანობაზე თანხა არ ყოფილა დახარჯული.

შპს ენგურის ჰიდრომაკუმულირებელი ელექტროსადგური

2018 წლის 6 ივნისის საქართველოს ეკონომიკისა და მდგრადი განვითარების სამინისტროს თანხმობის წერილის თანახმად, ენგურჰესის თაღოვან კაშხალთან მძლავრი ჰიდრომაკუმულირებელი სადგურის (ჰმეს-ი) ტექნიკურ-ეკონომიკური განხორციელებადობის კვლევის და შემდგომში მშენებლობის პროექტის უზრუნველსაყოფად, „კორპორაციას“ დაევალა შეზღუდული პასუხისმგებლობის ორგანიზაციულ-სამართლებრივი ფორმის მქონე სამეწარმეო საზოგადოების დაფუძნება, რომლის წილთა 40%-40% იქნება „კორპორაციის“ და შპს „ენგურჰესის“ საკუთრება, ხოლო 20% - სს „საქართველოს ენერგეტიკის განვითარების ფონდი“. საზოგადოების კაპიტალი საწყის ეტაპზე განისაზღვრა 1,500,000 აშშ დოლარით, საიდანაც „კორპორაციის“ შენატანი შეადგენდა 600,000 აშშ დოლარს.

2023 წელს, ჯგუფმა უფასოდ გადასცა მისი 40%-იანი წილი შპს „ენგურის ჰიდრომაკუმულირებელ ელექტროსადგურში“ სახელმწიფო ქონების ეროვნულ სააგენტოს.

ჯგუფის საქმიანობასთან დაკავშირებული ძირითადი რისკები

„ჯგუფში“ რისკების მართვა ხორციელდება რისკების მართვის სისტემის საფუძველზე, რომელიც გაწერილია კორპორაციის შიდა პოლიტიკაში. „ჯგუფის“ საქმიანობასთან დაკავშირებული რისკები არის შემდეგი:

დარგობრივი რისკები. დარგობრივ რისკებს შეიძლება მიეკუთვნოს სახელმწიფოს მიერ ტარიფების დაუსაბუთებელი რეგულირება და რისკი, რომელიც დაკავშირებულია საქართველოს ენერგეტიკისა და წყალმომარაგების მარეგულირებელი ეროვნული კომისიის (სემეკი) მიერ ისეთი ტარიფების დამტკიცებასთან, რომელიც არ ფარავს „ჯგუფის“ ხარჯებს. „ჯგუფი“ აქტიურად თანამშრომლობს სემეკ-თან და სხვა დაინტერესებულ მხარეებთან ამ რისკის უარყოფითი შედეგების მინიმიზაციისთვის.

ქვეყნის და რეგიონალური რისკები. ქვეყნისა და რეგიონთან დაკავშირებულ რისკებს მიეკუთვნება რისკები, რომლებიც დაკავშირებულია საქართველოს კანონმდებლობის, საგადასახადო პოლიტიკის, სახელმწიფო რეგულირების პირობების შეცვლასთან, მეზობელ ქვეყნებში არეულობისა და საომარი მოქმედებების რისკები.

ფინანსური რისკები. თავისი საქმიანობის პროცესში „ჯგუფი“ ექვემდებარება ფინანსური რისკის სხვადასხვა ფაქტორებს, უცხოური ვალუტის კურსის, საპროცენტო განაკვეთების ცვლილების ზეგავლენის, საკრედიტო ხელშეკრულებების პირობების დაუცველობის, გადახდისუნარიანობის და ფინანსური მდგრადობის რისკის ჩათვლით. ძირითადი ფინანსური რისკები განხილულია ფინანსურ ანგარიშგებაში.

ინფორმაცია ჯგუფის მიერ გაცემული დივიდენდების შესახებ

2023 წლის განმავლობაში „კორპორაციას“ სახელმწიფო ქონების ეროვნული სააგენტოს სასარგებლოდ კონსოლიდირებული მოგებიდან არ გაუნაწილებია დივიდენდი, ხოლო იმავე წელს შპს „გარდაბნის თბოსადგურმა“ სს „საპარტნორო ფონდს“ გადაუხადა 2,818 ათასი ლარის ოდენობის დივიდენდი.

კორპორატიული მართვა. კორპორაციის მმართველობითი ორგანოები

„კორპორაციაში“ კორპორატიული მართვის დუალისტური სისტემა არის დანერგილი.

კომპანიის კორპორატიული მართვის ორგანოებს წარმოადგენენ:

საერთო კრება:

საერთო კრება წარმოადგენს მართვის უმაღლეს ორგანოს. მის უფლებამოსილებებს განეკუთვნება:

- ა) საზოგადოების სადამფუძნებლო შეთანხმებაში ცვლილებების შეტანა და წესდების ახალი რედაქციის მიღება;
- ბ) „მეწარმეთა შესახებ“ საქართველოს კანონის მე-5 მუხლის მე-6 პუნქტით გათვალისწინებული საკითხებზე გადაწყვეტილების მიღება;
- გ) საზოგადოების მართვის სისტემის შეცვლა;
- დ) საზოგადოების რეორგანიზაცია;
- ე) საზოგადოების დაშლა, ლიკვიდატორის დანიშვნა, შუალედური და საბოლოო სალიკვიდაციო ბალანსების დამტკიცება;
- ვ) საზოგადოების მიერ აქციათა გამოსყიდვაზე ნებართვის გაცემა;
- ზ) განთავსებული კაპიტალის ცვლილება;
- თ) სამეთვალყურეო საბჭოს შემადგენლობის განსაზღვრა, სამეთვალყურეო საბჭოს წევრების თანამდებობაზე არჩევა და ვადამდე გამოწვევა, ანაზღაურების ოდენობის და სტრუქტურის განსაზღვრა;
- ი) საზოგადოების აუდიტის ანგარიშის დამტკიცება;
- კ) ფინანსური ანგარიშის დამტკიცება და დივიდენდების განაწილება;
- ლ) საერთო კრების მიმდინარეობის წესის დადგენა და ხმის დამთვლელი კომისიის არჩევა;
- მ) საზოგადოების დირექტორთა საბჭოს, მისი წევრების და სამეთვალყურეო საბჭოს წევრების წინააღმდეგ მიმდინარე სასამართლო პროცესებში მონაწილეობა;
- ნ) საზოგადოების მიერ ახალი საწარმოს დაფუძნება, სხვა საწარმოებში წილთა შეძენა ან გასხვისება, ასევე ამ საწარმოთა ლიკვიდაცია;
- ო) აქციათა რაოდენობის, ნომინალური ღირებულების, კლასებისა და მათთან დაკავშირებული უფლებების განსაზღვრა;
- პ) აქციათა ნომინალური ღირებულების ცვლილება და დამატებითი აქციების განთავსება;
- ჟ) დირექტორების/ხელმძღვანელი ორგანოს წევრების (მათ შორის, გენერალური დირექტორის) დანიშვნის და გათავისუფლების თაობაზე საზოგადოების სამეთვალყურეო საბჭოს გადაწყვეტილების შეთანხმება/მოწონება, ასევე დირექტორების/ხელმძღვანელი ორგანოს წევრების სახელფასო განაკვეთების განსაზღვრის თაობაზე სამეთვალყურეო საბჭოს მიერ მიღებული გადაწყვეტილების შეთანხმება/მოწონება;
- რ) საზოგადოების აქციების განკარგვა;
- ს) საზოგადოების მიერ ფილიალის/წარმომადგენლობის შექმნა და/ან ლიკვიდაცია;
- ტ) უძრავი ქონების შეძენა, გასხვისება, ვადიან სარგებლობაში გაცემა (იჯარა, ქირავნობა, უზუფრუქტი და ა. შ.) და/ან დატვირთვა (გარდა „ნავთობისა და გაზის შესახებ“ საქართველოს კანონის შესაბამისად, სახელმწიფოსა და ინვესტორ კომპანიებს შორის გაფორმებული პროდუქციის წილობრივი განაწილების ხელშეკრულებებით გათვალისწინებული პირობების შესაბამისად, სალიცენზიო ფართობზე მიკუთვნებული და სალიცენზიო ფართობზე ნავთობისა და გაზის ოპერაციების საწარმოებლად საჭირო უძრავი ქონების ინვესტორისათვის დროებით სარგებლობაში გადაცემისა. აღნიშნული ქონების

ინვესტორისათვის გადაცემა არ საჭიროებს აქციონერთა საერთო კრებასთან და სამეთვალყურეო საბჭოსთან შეთანხმებას);

უ) საზოგადოების საკუთრებაში არსებული და საზოგადოების საქმიანობისათვის პროფილური ობიექტებისა და მოძრავი ქონების გასხვისების, ვადიან სარგებლობაში გადაცემის (რეალიზაცია, იჯარით ან კანონმდებლობით ნებადართული სხვა ფორმით სხვა პირისთვის სხვაგვარად გადაცემა), დატვირთვის და ჩამოწერის შესახებ – ყოველ ცალკეულ შემთხვევაში და გამონაკლისის გარეშე (გარდა „ნავთობისა და გაზის შესახებ“ საქართველოს კანონის შესაბამისად, სახელმწიფოსა და ინვესტორ კომპანიებს შორის გაფორმებული პროდუქციის წილობრივი განაწილების ხელშეკრულებებით გათვალისწინებული პირობების საფუძველზე, სალიცენზიო ფართობზე ნავთობისა და გაზის ოპერაციების საწარმოებლად საჭირო მოძრავი ქონების ინვესტორისათვის დროებით სარგებლობაში გადაცემისა. აღნიშნული ქონების ინვესტორი კომპანიისათვის გადაცემის შესახებ გადაწყვეტილებას იღებს თავად საზოგადოება), ხოლო არაპროფილური ობიექტის და მოძრავი ქონების დატვირთვის, გასხვისების (რეალიზაცია, იჯარით ან კანონმდებლობით ნებადართული სხვა ფორმით სხვა პირისთვის სხვაგვარად გადაცემა) და ჩამოწერის შესახებ საკითხის შეთანხმება აქციონერთა კრებასთან საჭიროა, თუკი არაპროფილური ობიექტებისა და მოძრავი ქონების ღირებულება 1 წლის განმავლობაში ცალკე ან ჯამურად აღემატება 1 000 000 (ერთი მილიონი) ლარს;

ფ) საზოგადოების მიერ სესხების/კრედიტების აღება და გაცემა;

ქ) საზოგადოების მოგების განაწილების შესახებ რეკომენდაციის შემუშავება;

ღ) საზოგადოების განვითარების ბიზნეს-გეგმის (ბიუჯეტის) დამტკიცება;

ყ) სამეურნეო პოლიტიკის ზოგადი პრინციპების დადგენა;

შ) ხელმძღვანელი პირებისათვის მოგებასა და მსგავს ურთიერთობებში მონაწილეობის განსაზღვრა, მათი საპენსიო უზრუნველყოფის პრინციპების დადგენა;

ჩ) ახალი სახის ეკონომიკური საქმიანობის დაწყება ან არსებული სახის საქმიანობის შეწყვეტა;

ც) სესხების/კრედიტების უზრუნველყოფა;

ძ) საზოგადოების საქმიანობის წლიური ანგარიშის დამტკიცება;

წ) გენერალური სავაჭრო მინდობილობის გაცემა და გაუქმება;

ჭ) საზოგადოების საფირმო სახელწოდებისა და იურიდიული მისამართის შეცვლა;

ხ) საზოგადოების აქციებისა და სხვა ფასიანი ქაღალდების საფონდო ბირჟაზე სავაჭროდ დაშვების შესახებ გადაწყვეტილების მიღება;

ჯ) იმ საკითხზე გადაწყვეტილების მიღება, რომელიც არ განეკუთვნება გენერალური დირექტორის, დირექტორთა საბჭოს და სამეთვალყურეო საბჭოს კომპეტენციას;

ჰ) „მეწარმეთა შესახებ საქართველოს კანონით და საქართველოს სხვა შესაბამისი ნორმატიული აქტებით გათვალისწინებულ სხვა საკითხებზე.

ზემოხსენებულ საკითხებთან დაკავშირებით გადაწყვეტილებების მისაღებად საჭიროა აქციონერთა კრებაზე დამსწრე ხმის მქონე აქციონერთა ხმების 75%-ზე მეტის თანხმობა. ხმების 100%-ის მფლობელი აქციონერის წერილობითი გადაწყვეტილება (ბრძანება ან რეგისტრირებული წერილი) საერთო კრების უფლებამოსილების სფეროს მიკუთვნებულ საკითხებზე აქციონერთა საერთო კრების ოქმის ტოლფასია და ითვლება საერთო კრების გადაწყვეტილებად.

„კორპორაციის“ აქციების 100%-ის ერთად-ერთ მფლობელ აქციონერს წარმოადგენს „სახელმწიფო ქონების სააგენტო“, რომელსაც აქციონერის პრაქტიკულად სრული უფლებამოსილება „მმართველი პირისთვის“ აქვს გადაცემული.

სამეთვალყურეო საბჭო:

„კორპორაციის“ სამეთვალყურეო საბჭო შედგება 3 წევრისაგან.

სამეთვალყურეო საბჭოს წევრების არჩევისა და გამოწვევის უფლებამოსილება „სახელმწიფო ქონების სააგენტოს“ კომპეტენციას განეკუთვნება.

სამეთვალყურეო საბჭო თავისი შემადგენლობიდან ირჩევს თავმჯდომარეს და მოადგილეს. სამეთვალყურეო საბჭოს თავმჯდომარე კოორდინაციას უწევს მის საქმიანობას, თავმჯდომარეობს მას და წარმოადგენს სამეთვალყურეო საბჭოს სხვა ორგანოებთან, თანამდებობის პირებთან და თანამშრომლებთან ურთიერთობებში. სამეთვალყურეო საბჭოს სხდომები ტარდება წელიწადში ერთხელ მაინც. სამეთვალყურეო საბჭოს სხდომებზე გადაწყვეტილება მიიღება ხმათა უბრალო უმრავლესობით. ხმების თანაბრად გაყოფის შემთხვევაში, მიღებულად ჩაითვლება ის გადაწყვეტილება, რომელსაც მხარს დაუჭერს სამეთვალყურეო საბჭოს თავმჯდომარე, ხოლო მისი არყოფნის შემთხვევაში, სამეთვალყურეო საბჭოს თავმჯდომარის მოადგილე. სამეთვალყურეო საბჭო გადაწყვეტილება უნარიანია, თუ მას ესწრება ორი წევრი მაინც.

სამეთვალყურეო საბჭოს ამოცანები და კომპეტენცია შემდეგია:

- ა) სამეთვალყურეო საბჭო კონტროლს უწევს დირექტორების საქმიანობას;
- ბ) სამეთვალყურეო საბჭოს ნებისმიერ დროს შეუძლია მოითხოვოს დირექტორისაგან საზოგადოების საქმიანობის ანგარიში;
- გ) სამეთვალყურეო საბჭოს შეუძლია გააკონტროლოს და შეამოწმოს საზოგადოების ფინანსური დოკუმენტაცია, ასევე ქონებრივი ობიექტები, კერძოდ, საზოგადოების სალარო და ფასიანი ქაღალდებისა და საქონლის მდგომარეობა; მას შეუძლია ეს დაავალოს ცალკეულ წევრებს ან განსაზღვრულ ექსპერტებს;
- დ) სამეთვალყურეო საბჭო წარმოადგენს საზოგადოებას დირექტორებთან ურთიერთობებში, მათ შორის სასამართლოში;
- ე) სამეთვალყურეო საბჭოს კანონმდებლობით გათვალისწინებულ შემთხვევებში შეუძლია გაასაჩივროს საერთო კრების გადაწყვეტილება;
- ვ) სამეთვალყურეო საბჭო, საზოგადოების აქციათა 50%-ზე მეტის მფლობელ აქციონერთან შეთანხმებით, ნიშნავს და თანამდებობიდან ათავისუფლებს გენერალურ დირექტორს და დირექტორებს, განსაზღვრავს მათ სახელფასო განაკვეთებს, ასევე მათთან დებს და წყვეტს სასამსახურო ხელშეკრულებებს;
- ზ) ამტკიცებს დირექტორთა საბჭოს შინაგანაწესს და ცვლილებები შეაქვს მასში. „კორპორაციის“ წესდების, სამეთვალყურეო საბჭოს თანხმობა არის აუცილებელი ისეთი საქმიანობის განხორციელების დროს, როგორიცაა:
 - ა) წლიური ბიუჯეტისა (ბიზნეს-გეგმა) და იმ გრძელვადიანი (2 წელზე მეტი) ვალდებულებების (2 წელზე მეტი) მიღება, რომლებიც ერთი სამეურნეო წლის განმავლობაში ცალკე აღემატება 100 ათას ლარს;
 - ბ) ვალდებულებების აღება და უზრუნველყოფა, რომლებიც ერთი სამეურნეო წლის განმავლობაში ცალკე ან ჯამურად აღემატება 1 მილიონ ლარს, გარდა კომპანიის ჩვეულებრივი საქმიანობისა;

სამეთვალყურეო საბჭოს მიერ, „მეწარმეთა შესახებ“ საფუძველზე მიღებული გადაწყვეტილების შესაბამისად, სამეთვალყურეო საბჭოსთან შეთანხმებას საჭიროებს ფინანსური ანგარიშგება, მმართველობის ანგარიშგება და სახელმწიფოს მიმართ განხორციელებული გადახდების ანგარიშგება. „მეწარმეთა შესახებ“ საქართველოს კანონის 181-ე მუხლის მე-4 პუნქტის საფუძველზე სამეთვალყურეო საბჭო უფლებამოსილია, საკუთარი ინიციატივით და/ან „დირექტორთა საბჭოს“ წინადადების გათვალისწინებით, დაადგინოს დივიდენდის რეკომენდირებული ოდენობა.

სამეთვალყურეო საბჭოში შექმნილია და ფუნქციონირებს აუდიტის კომიტეტი.

„კორპორაციის“ სამეთვალყურეო საბჭო, „დირექტორთა საბჭოსთან“ ერთობლივად, ყოველწლიურად ამზადებს „კგგ“-ს პროექტს, საქართველოს მთავრობის „No.1012 განკარგულების“ მოთხოვნათა შესაბამისად. აქციონერთა კრების და სამეთვალყურეო საბჭოს შეუთანხმებლობის შემთხვევაში, გადაწყვეტილებას იღებს საერთო კრება.

აღსანიშნავია, რომ 2023 წლის განმავლობაში ჩატარდა სამეთვალყურეო საბჭოს 10 სხდომა.

ხელმძღვანელი ორგანო - დირექტორთა საბჭო:

საზოგადოებას ჰყავს გენერალური დირექტორი, დირექტორი ფინანსურ და ქონების მართვის საკითხებში, დირექტორი კომერციულ საკითხებში და დირექტორი ტექნიკურ საკითხებში, რომლებიც ქმნიან დირექტორთა საბჭოს.

დირექტორთა საბჭოს თავმჯდომარეობს და მის მუშაობას ხელმძღვანელობს გენერალური დირექტორი. გენერალური დირექტორი და დირექტორები ანგარიშვალდებული არიან სამეთვალყურეო საბჭოს და აქციონერთა კრების წინაშე.

დირექტორთა საბჭო თავის უფლებამოსილებებს ახორციელებს დირექტორთა საბჭოს შინაგანაწესის შესაბამისად, რომელსაც ამტკიცებს სამეთვალყურეო საბჭო.

დირექტორთა საბჭო წარმოადგენს „კორპორაციას“ მესამე პირებთან ურთიერთობებში და უძღვება მის ყოველდღიურ საქმიანობას, ამტკიცებს საზოგადოების სტრუქტურას, შინაგანაწესს, საქმისწარმოების წესს, სამტატო განრიგსა და საზოგადოების საქმიანობის განხორციელებისათვის საჭირო სხვა დოკუმენტებს.

დირექტორთა საბჭო გადაწყვეტილებაუნარიანია, თუ მას ესწრება სამი დირექტორი მაინც.

დირექტორთა საბჭო იღებს გადაწყვეტილებებს ხმათა უმრავლესობით. ამასთან, დირექტორებს არა აქვთ უფლება თავი შეიკავონ ხმის მიცემისაგან. იმ შემთხვევაში, თუ მოხდა ხმების თანაბრად გაყოფა, გადამწყვეტი ხმის უფლება ენიჭება გენერალურ დირექტორს.

დირექტორთა საბჭოს სხდომა მოიწვევა არანაკლებ თვეში ერთხელ გენერალური დირექტორის მიერ. დირექტორთა საბჭოს თავმჯდომარეს (გენერალურ დირექტორს) უფლება აქვს ნებისმიერ დროს მოიწვიოს დირექტორთა საბჭოს რიგგარეშე სხდომა. დირექტორებს უფლება აქვთ გენერალური დირექტორის წინაშე დასვან საკითხი დირექტორთა საბჭოს რიგგარეშე სხდომის მოწვევის შესახებ, თუ განსახილველი საკითხი საჭიროებს საბჭოს გადაუდებელ გადაწყვეტილებას.

გენერალურ დირექტორს და დირექტორებს თანამდებობაზე ნიშნავს, ათავისუფლებს და მათ სახელფასო განაკვეთებს განსაზღვრავს სამეთვალყურეო საბჭო, საზოგადოების აქციათა 50%-ზე მეტის მფლობელ აქციონერთან შეთანხმებით.

საზოგადოების ხელმძღვანელობა ხორციელდება დირექტორთა საბჭოს მეშვეობით ან დამოუკიდებლად დირექტორთა საბჭოს წევრების მიერ, საზოგადოების წესდების და დირექტორთა საბჭოს შინაგანაწესით დადგენილი წესების მიხედვით.

მესამე პირებთან ურთიერთობებში საზოგადოებას წარმოადგენს გენერალური დირექტორი. საქართველოს მოქმედი კანონმდებლობით, საზოგადოების წესდებითა და ამ შინაგანაწესით

დადგენილი კომპეტენციის ფარგლებში საზოგადოების წარმომადგენლობის უფლება გააჩნიათ დირექტორთა საბჭოს სხვა წევრებსაც

კონტროლის დეპარტამენტი

კონტროლის დეპარტამენტი საქმიანობას ახორციელებს „კორპორაციის“ დებულებით განსაზღვრული კომპეტენციის ფარგლებში. კერძოდ დეპარტამენტი:

- აქტიურად არის ჩართული „კორპორაციის“ წლიური ბიზნეს-გეგმის განხორციელების პროცესში, წლიური და პერსპექტიული სამუშაო გეგმის საფუძველზე მიღებული დავალებების შესასრულებლად;
- აკონტროლებს კორპორაციის ცალკეული სტრუქტურული ერთეულების საქმიანობას, განსაზღვრავს აქტუალურ საკითხებს, მოსალოდნელ რისკებს, შეიმუშავებს რეკომენდაციებს, პრევენციული ღონისძიებების გასატარებლად;
- აწარმოებს მუდმივ მონიტორინგს „კორპორაციის“ თანამშრომლეთა მხრიდან შინაგანაწესის დაცვაზე.
- საკითხთა შესწავლისას გამოვლენილი ხარვეზების, ნაკლოვანებების აღმოსაფხვრელად, რეკომენდაციებს წარუდგენს „კორპორაციის“ დირექტორთა საბჭოს.

გაწეული მუშაობის შედეგად უზრუნველყოფილია „კორპორაციის“ სტრუქტურული ერთეულების საქმიანობის წარმართვა გეგმაზომიერად, შემუშავებული პროცედურების, წესის, რეგლამენტის მიხედვით, მინიმუმამდეა შემცირებული გაუთვალისწინებელი წინააღმდეგობები, ადამიანური და მატერიალური ფაქტორებით გამოწვეული ეკონომიკური, ფინანსური და შრომითი რესურსების დანაკარგები.

გარემოს დაცვა

გარემოს დაცვასთან დაკავშირებული რისკების გაცნობიერება, გაკონტროლება და მათზე ადეკვატური რეაგირება „ჯგუფის“ გარემოსდაცვითი სტრატეგიის ნაწილია.

„ჯგუფის“ მიზანია დაადგინოს და მინიმუმამდე შეამციროს გარემოზე უარყოფითი ზემოქმედება, რისთვისაც მუდმივად ზრუნავს საკუთარი გარემოსდაცვითი პოლიტიკის გაუმჯობესებაზე, არსებული პროცედურებისა და გეგმების მუდმივ განახლებაზე და თანამედროვე სტანდარტების დანერგვაზე. „კორპორაცია“ ავალდებულებს მის ყველა კონტრაქტორს, აგრეთვე, შვილობილ კომპანიებს, აწარმოონ სამუშაოები ქვეყანაში მოქმედი და საუკეთესო საეთაშორისო გარემოსდაცვითი სტანდარტების სრული დაცვით და „კორპორაციის“ გარემოსდაცვითი მოთხოვნების შესაბამისად.

გარემოს დაცვის დეპარტამენტი უზრუნველყოფს გარემოზე ზემოქმედების რისკების დონის განსაზღვრასა და შეფასებას, ამ რისკების შემცირების, აღმოფხვრის და საკომპენსაციო ქმედებების/ადეკვატური ზომების გატარებას. ასევე, მილსადენების, ჭაბურღილების, სხვა ტექნიკური ობიექტების და ახალი სისტემების პროექტირების, მშენებლობის და შემდგომი ექსპლუატაციის ფაზების წინასამშენებლო გარემოსდაცვითი კვლევების, მონიტორინგისა და გარემოზე ზემოქმედების შესწავლა-შეფასებას. გარემოზე ზემოქმედების შეფასების ანგარიშების და დაკავშირებული დოკუმენტაციის მომზადებას. მოქმედი კანონმდებლობის შესაბამისად უზრუნველყოფს სხვადასხვა წლიური ანგარიშების მომზადებას, ასევე გარემოს დაცვის საკითხებთან დაკავშირებული დოკუმენტაციის წარმოებას და შესაბამის სტრუქტურებთან ანგარიშგება/შეთანხმებას.

2023 წლის განმავლობაში განხორციელებულ და მიმდინარე პროექტებზე გამოქვეყნებული გარემოსდაცვითი ანგარიშები დეტალურად აღწერს „ჯგუფის“ ზეგავლენას გარემოზე და მიუთითებს რამდენად დიდ ყურადღებას აქცევს „ჯგუფი“ გარემოსდაცვით საკითხებს თითოეული პროექტის განხორციელებისას.

კორპორატიული სოციალური პასუხისმგებლობა

ჩვენი ვალდებულებაა ვიზრუნოთ ადამიანებზე და გარემოზე სხვადასხვა სოციალურ აქტივობებში ჩართულობისა და ადამიანების ცხოვრების გაუმჯობესებისთვის ინიციატივების აღების გზით. ჩვენი თანამშრომლები პერიოდულად გეგმავენ გამწვანების აქციებს, ეხმარებიან გაჭირვებულ ადამიანებს ცხოვრების გაუმჯობესებაში, რიცხავენ თანხას სხვადასხვა ფონდებისათვის დაავადებული ადამიანების მკურნალობის ხარჯებისათვის და მონაწილეობენ საქველმოქმედო აქციებში.

ჩვენი ხედვებიდან, ფასეულობებიდან და სტრატეგიული მიზნებიდან გამომდინარე კორპორაცია განსაკუთრებულ ყურადღებას აქცევს სოციალურ პასუხისმგებლობას. თანამშრომლებზე და გარემოზე ზრუნვა და სხვა სოციალურად საჭირო აქტივობები არის ის ძირითადი მიმართულებები, რომლებზეც კონცენტრირებულია კორპორაცია სოციალური პასუხისმგებლობის კუთხით.

კორპორაცია აქტიურად ზრუნავს თანამშრომლებისათვის სასიამოვნო და კომფორტული სამუშაო გარემოს შექმნით, და სხვადასხვა სოციალური და მატერიალური ბენეფიტების შეთავაზებით.

გარემოზე ზრუნვა არის თითოეული კომპანიის თუ პირის ვალდებულება. კორპორაცია აქტიურ მონაწილეობას იღებს სხვადასხვა გარემოსდაცვით და გამწვანების პროექტებში/აქტივობებში, რომლებიც მიმართულია ჩვენი გარემოს გაუმჯობესებისკენ და საზოგადოებაში ამ კუთხით ცნობიერების ამაღლებისკენ. ჩვენ ვთვლით, რომ ჯანსაღი გარემო არის ჯანსაღი და წარმატებული მომავლის საწინდარი.

წინამდებარე კონსოლიდირებული მმართველობითი ანგარიშგება დამტკიცებულია მენეჯმენტის მიერ 2024 წლის 1 ივლისს და ხელმოწერილია:

გიორგი ჩიქოვანი

გენერალური დირექტორი

ეკატერინე სისაური

დირექტორი ფინანსურ და
ქონების მართვის საკითხებში

2023 წლის განმავლობაში განხორციელებულ და მიმდინარე პროექტებზე გამოქვეყნებული გარემოსდაცვითი ანგარიშები დეტალურად აღწერს „ჯგუფის“ ზეგავლენას გარემოზე და მიუთითებს რამდენად დიდ ყურადღებას აქცევს „ჯგუფი“ გარემოსდაცვით საკითხებს თითოეული პროექტის განხორციელებისას.

კორპორატიული სოციალური პასუხისმგებლობა

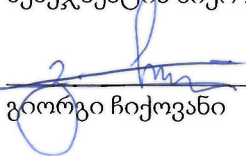
ჩვენი ვალდებულებაა ვიზრუნოთ ადამიანებზე და გარემოზე სხვადასხვა სოციალურ აქტივობებში ჩართულობისა და ადამიანების ცხოვრების გაუმჯობესებისთვის ინიციატივების აღების გზით. ჩვენი თანამშრომლები პერიოდულად გეგმავენ გამწვანების აქციებს, ეხმარებიან გაჭირვებულ ადამიანებს ცხოვრების გაუმჯობესებაში, რიცხავენ თანხას სხვადასხვა ფონდებისათვის დაავადებული ადამიანების მკურნალობის ხარჯებისათვის და მონაწილეობენ საქველმოქმედო აქციებში.

ჩვენი ხედვებიდან, ფასეულობებიდან და სტრატეგიული მიზნებიდან გამომდინარე კორპორაცია განსაკუთრებულ ყურადღებას აქცევს სოციალურ პასუხისმგებლობას. თანამშრომლებზე და გარემოზე ზრუნვა და სხვა სოციალურად საჭირო აქტივობები არის ის ძირითადი მიმართულებები, რომლებზეც კონცენტრირებულია კორპორაცია სოციალური პასუხისმგებლობის კუთხით.

კორპორაცია აქტიურად ზრუნავს თანამშრომლებისათვის სასიამოვნო და კომფორტული სამუშაო გარემოს შექმნით, და სხვადასხვა სოციალური და მატერიალური ბენეფიტების შეთავაზებით.

გარემოზე ზრუნვა არის თითოეული კომპანიის თუ პირის ვალდებულება. კორპორაცია აქტიურ მონაწილეობას იღებს სხვადასხვა გარემოსდაცვით და გამწვანების პროექტებში/აქტივობებში, რომლებიც მიმართულია ჩვენი გარემოს გაუმჯობესებისკენ და საზოგადოებაში ამ კუთხით ცნობიერების ამაღლებისკენ. ჩვენ ვთვლით, რომ ჯანსაღი გარემო არის ჯანსაღი და წარმატებული მომავლის საწინდარი.

წინამდებარე კონსოლიდირებული მმართველობითი ანგარიშგება დამტკიცებულია მენეჯმენტის მიერ 2024 წლის 4 ივლისს და ხელმოწერილია:

გიორგი ჩიქოვანი

გენერალური დირექტორი

ეკატერინე სისაური
დირექტორი ფინანსურ და
ქონების მართვის საკითხებში